ALp 2766
L.arch

LIETUVIŲ NACIONALINIO MUZIEJAUS BIBLIOTEKA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 9 (2036) 1989 VASARIS-FEBRUARY 28 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Širdies katedra

Tikinčiosios Lietuvos dieną pasitinkant

Vilniaus katedros, dabar vadinamos arkikatedra, grąžinimas tikintiesiems bei jos atšventinimas visoje lietuvių tautoje nuskambėjo kaip didelės reikšmės įvykis, kuris nemažiau palietė ir išeiviją. Katedros atėmimas, įvykdytas prieš 40 metų, reiškė dvasinį tautos apiplėšimą. Dėl to jos grąžinimas buvo sutiktas su nepaprastu dėmesiu ir didelėm iškilmėm. Tai žingsnis, kuris reiškia naują tautos pakilimą, nukreiptą į dvasines vertybes. Ligšiolinė sovietinė baudžiava skelbė visokią pažangą – technikinę, ekonominę, ūkinę, finansinę, kultūrinę. Apie tą nepaprastą pažangą sovietinėje sistemoje šaukė galingais balsais gausūs propagandistai ištisus keturis dešimtmečius, bet kai pačios viršūnės pradėjo realiai žiūrėti į tą pažangą, pasirodė, kad daugelyje sričių padaryta atžanga. Pripažįstama, kad technikos srityje daug pasiekta, iš dalies kultūrinėje, bet visose kitose srityse – labai mažai arba nieko, kitaip tariant, atsilikta nuo Vakarų pasaulio. *Bene didžiausias atsilikimas pastebimas dvasinėje bei moralinėje srityje. Akliname sovietų labirinte užaugo jau dvi lietuvių kartos, ėjusios per mokyklas, neturinčias jokios tikros moralinės atramos. Marksistinė ideologija pasirodė nepajėgi pasiekti žmogaus sielos gelmes ne tik dėl savo esminio bukumo, bet ir dėl prievartinio jos diegimo.*

TOKIA yra dabartinio gyvenimo tikrovė ne tik Lietuvoje, bet ir Sovietų Sąjungoje. Prancūzų spaudoje aprašomi atvejai, kuriuose į sovietines mokyklas jau yra kviečiami ortodoksų dvasiškiai kalbėti apie religiją bei moralinio gyvenimo pagrindus. Tokių atvejų jau yra ir Lietuvoje, kurios mokyklose tebesiaučia marksistinė ideologija bei sovietinė priespauda. Auklėtojai pagaliau pastebėjo, kad sovietinei mokyklai trūksta moralinių pagrindų, kurie tradicinėje Lietuvos mokykloje buvo atremti į krikščionybę. Dabar lietuvių tautos dėmesys ir krypsta šia linkme: *neužtenka atgauti katedros mūrus, reikia statyti katedras žmonių širdyse. Mūrai, kad ir stipriausi, nepadės tautai pilnavertiškai gyvuoti, jeigu jos žmonių širdyse nebus katedrų, t.y. krikščioniškojo tikėjimo.* Tai didis dabarties uždavinys. Juk per keturis dešimtmečius sovietinės-ateistinės priespaudos buvo sugriauta daugybė katedrų žmonių širdyse. Ypač daug jų buvo sugriauta priaugančioje kartoje, kuri apie religiją girdėjo tiktai trupinius savo šeimose, o apie ateizmą – ištisus kalnus. Tai, be abejonės, neigiamai veikė tautos gyvenimą, kreipė jį ne idealistine, o materialistine ir net nihilistine linkme. Dabar, šiek tiek palengvėjus sąlygom Lietuvoje, tenka ryžtis naujam žygiui, būtent dvasinių katedrų statybai.

ŠIAM dvasiniam žygiui reikalinga ir išeivijos pagalba. *Tiesa, ji dar negali siųsti Lietuvon savo misijonierių, bet gali nugabenti daug religinės literatūros, gali pasiųsti teologijos-filosofijos dėstytojų, parūpinti liturginių reikmenų, pedagoginių veikalų.* Tam betgi reikia okupacinės sovietų valdžios sutikimo bei religijos priespaudos panaikinimo. Šioje srityje išeivija gali atlikti tiktai šauklio paskirtį – apeliuoti į plačiąją laisvojo pasaulio visuomenę. Tai daro įvairiais būdais religinės organizacijos daugelyje kraštų. Kanadoje tam tikslui yra skelbiama Tikinčiosios Lietuvos diena kasmet pirmąjį kovo sekmadienį, derinant iškilmes su šv. Kazimiero švente. Ta proga Kanados lietuvių katalikų centras kreipiasi į visus krašto vyskupus, kviesdamas juos su visais savo ganomaisiais jungtis į bendrą maldą už religijos laisvę Lietuvoje. Tą dieną daroma rinkliava visose Kanados lietuvių katalikų šventovėse Religinei šalpai, kuri, lietuvio vyskupo vadovybėje, rūpinasi pagalba Lietuvos tikintiesiems. Tuo būdu primenama, kad religijos priespauda Lietuvoje dar nepasibaigė. *Kova už tikėjimo laisvę tebeina, nors priespaudos įniršis yra sušvelnėjęs. Dvasinių katedrų statyba tik pradedama, gerai žinant, kad jų griovėjai tebeveikia ir savo ginklais tebežvangina.* **Pr.G.**

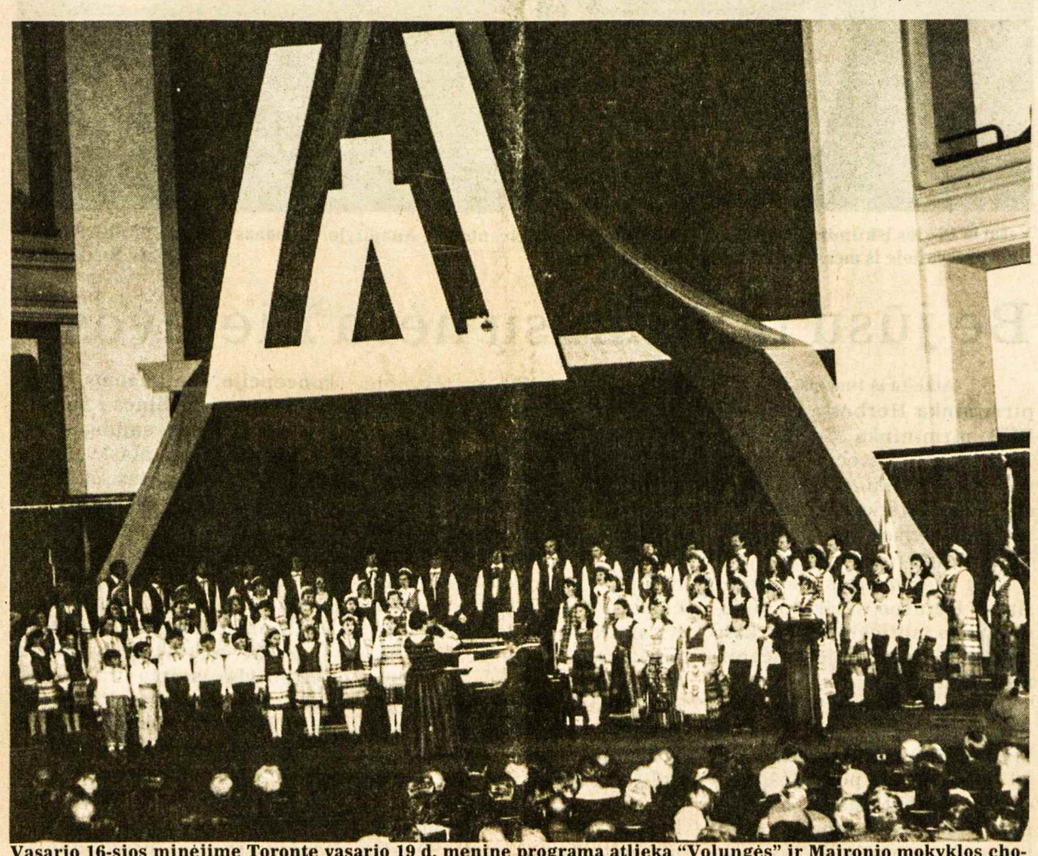

Vasario 16-sios minėjime Toronte vasario 19 d. meninę programą atlieka "Volungės" ir Maironio mokyklos chorai, vadovaujami muz. DALIOS VISKONTIENĖS. Prie vargonų muz. JONAS GOVĖDAS Nuotr. O. Burzdžiaus

Be jūsų ir be mūsų nėra Lietuvos...

Vasario šešioliktosios iškilmės Toronte. Kalbėjo svečias iš Lietuvos prof. dr. Kazimieras Antanavičius, PLB pirm. prof. dr. Vytautas Bieliauskas. Meninę programą atliko "Volungės" ir Maironio mokyklos chorai

RAMŪNĖ SAKALAITĖ-JONAITIENĖ

Vasario 16-tosios proga KLB ruošiamas priėmimas valdžios, tautinių grupių ir spaudos atstovams įvyko vasario 17, penktadienį, Toronto miesto rotušėje. Susirinkusieji 160 svečių jaukiai pabendravo prie vyno, užkandėlių, kavos ir skanėstų. Visi gėrėjosi elegantiška savivaldybės narių pasisvečiavimo patalpa, įspūdingu apšviestos aikštės ir miesto vaizdu ir klasišku muzikiniu fonu, kurį sudarė Tomas Regina su žmona, grodami fleita ir pianinu.

KLB vardu sveikino ir supažindino su svečiais adv. Joana Kuraitė-Lasienė, KLB valdybos visuomeninių reikalų komisijos pirmininkė. Ji perskaitė priesaiką, kurią Kaune vasario 16 d. priėmė Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio seimo nariai Laisvės paminklo atidengimo iškilmėje.

Susirinkusius sveikino parlamentaras David Fleet (MPP High Park-Swansea) ir Richard Johnston (MPP Scarborough West), o burmistro vardu kalbėjo miesto tarybos narys (Councillor) Wm. Boytchuk (Ward 1). Taip pat sveikino baltiečių moterų tarybos pirmininkė latvė Edite Lynch.

Priėmime dalyvavo miesto pareigūnai Chris Korwin-Kuczynski (Ward 2), Tony O'Donohue (Ward 3) ir Derwin Shea (Metro Council); Kanados daugiakultūrių reikalų tarybos pirm. Lewis Chan, Keston College, Baltiečių federacijos atstovai, Batiečių veteranų lygos pirm. St. Jokubaitis. Atsilankė afganistaniečių, čekų, vengrų, estų, latvių, lenkų, ukrainiečių spaudos ir bendruomenių atstovai.

Vėliavos pakėlimas

Vasario 18, šeštadienį, apie 120 lietuvių susirinko prie Toronto rutušės pakelti trispalvę Vasario 16-sios proga. KLB Toronto apylinkės pirmininkas sol. Rimas Strimaitis savo žodyje priminė, kaip toli yra pažengusi mūsų tauta per praėjusius metus ir kaip džiugu, kad ir Lietuvoje šiemet leidžiama švęsti nepriklausomybės sukaktį. Neatsilankius jokiems miesto savivaldybės pareigūnams, daugiau kalbų nebuvo, ir atvykusieji sugiedojo Tautos himną.

Vėliava taip pat buvo pakelta prie Lietuvos kankinių šventovės sekmadienį po 11 val. Mišių ir 12.30 prie Mississaugos miesto rotušės.

Minėjimas

Lietuvos nepriklausomybės 71 sukakties minėjimas įvyko Toronto universiteto Convocation Hall patalpoje. Susirinko apie 800 žmonių. Salę efektingai puošė aukštai iškabinti stilizuoti Gedimino stulpai priešais ilgą trispalvę, nuleistą trikampiu scenos fone.

Jautriai nuskambėjo pranešėjos Inos Lukoševičiūtės-Sungailienės skaitymas Bernardo Brazdžionio "Aš čia gyva". Po vėliavų įnešimo Kanados himną sugiedojo Toronto "Volungės" choras, diriguojamas muz. Dalios Skrinskaitės-Viskontienės. Vargonais akompanavo Jonas Govėdas. Trimito garsai sukėlė tėvynės ilgesį, o vargonams palydint didingai skambėjo "Lietuviais esame mes gimę" ir Lietuvos himnas.

Su programoje įrašyta minėjimo tema "Esame vienos tautos vaikai" supažindino KLB Toronto apylinkės pirmininkas R. Strimaitis, kuris taip pat pagerbė ir atsilankiusius savanorius-kūrėjus. Chorui sugiedojus Dambrausko "Maldą už tėvynę", prelatas dr. Pranas Gaida sukalbėjo invokaciją.

Sveikinimai

Sveikinimų tarpe buvo laiškas Kanados ministerio pirmininko Brian Mulroney, kurį skaitė parlamentarė (Scarborough Centre) Pauline Browes. Ji taip pat perdavė linkėjimus nuo Daugiakultūrių reikalų ministerio Jerry Weiner. Ontario provincijos pilietybės ministeris Gerry Phillips sveikino premjero David Petersono vardu, o Tony Ruprechtas (MPP Parkdale) skaitė laišką Kultūros ir komunikacijos ministerės Lily Munro. Ruprechtas pakvietė į sceną ministerį Phillips, KLB valdybos vice-

(Nukelta į 2-rą psl.)

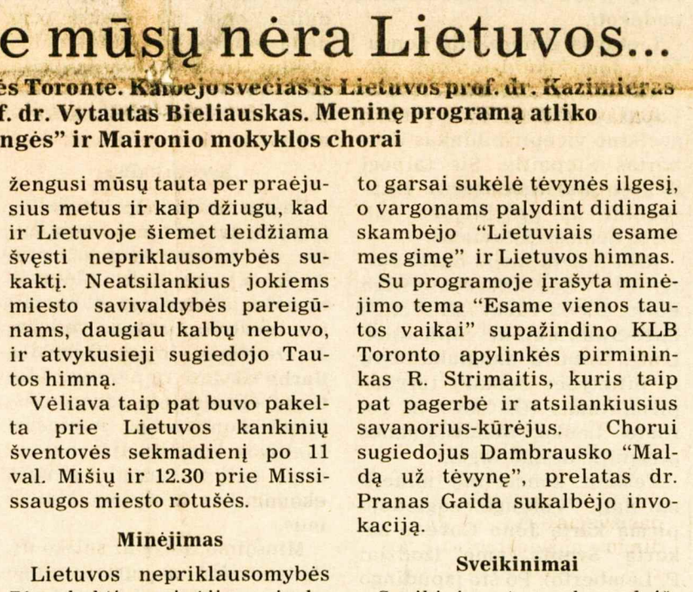

Svečias iš Lietuvos prof. dr. KAZIMIERAS ANTANAVIČIUS, pasakęs pagrindinę kalbą, pagerbtas tautine juosta, kurią uždėjo KLB Toronto apylinkės pirm. RIMAS STRIMAITIS Lietuvos nepriklausomybės minėjime vasario 19 d. Toronte Nuotr. O. Burzdžiaus

Pasaulio įvykiai

JAPONIJA SAVO IMPERATORIŲ HIROHITĄ, MIRUSĮ VĖŽIU sausio 7 d., tik praėjusią savaitę palaidojo specialiame mauzolėjuje Imperijos soduose Tokijo mieste. Velionis, sulaukęs 87 metų amžiaus, buvo paskutinis II D. karo vadas, Japoniją valdęs 63-jus metus. Jam teko patirti Japonijos tragediją, jos sudemokratėjimą ir tapimą pramonės galiūne dabartiniame pasaulyje. Pats Hirohitas, prieš II D. karą laikytas Japonijos dievu, neteko dievybės aureolės ir liko tik simboliniu imperatoriumi, neturinčiu jokios politinės galios dabartinėje demokratinėje valdymo sistemoje. Karo metu Japoniją jo vardu valdė ir daug nusikaltimų padarė generolai ir admirolai. Buvo balsų, reikalavusių griežtos bausmės ir praktiškai jokios galios neturėjusiam imperatoriui Hirohitui. Karo nusikaltėliu jis nebuvo paskelbtas, bet jam teko sunkus žodis japonų tautai, pranešantis karo pralaimėjimą po Japonijos admirolų ir generolų atneštos atominės katastrofos Hirošimoje ir Nagasakyje. Imperatoriaus Hirohito laidotuvėse dalyvavo oficialūs 163-jų valstybių atstovai, kai tuo tarpu 1963 m. nužudyto JAV prez. J. F. Kennedžio laidotuvėse dalyvavo tik 75-kių valstybių atstovai. Oficialiai skelbiama, kad į Hirohito laidotuves įsijungė šeši karaliai, viena karalienė, 53 prezidentai, 15 viceprezidentų bei kitų pareigūnų.

Marga minia

Iš tikrųjų ne visos valstybės buvo užmiršusios Japonijos ir imperatoriaus Hirohito vaidmenį II D. kare, kurį joms ir dabar primena karo nelaisvėje nuo japonų nukentėję veteranai. Laidotuvėse nedalyvavo Britanijos karalienė Elžbieta, atsiuntusi tik savo vyrą princą Pilypą. Simbolinius gubernatorius į laidotuves atsiuntė Australija, Naujoji Zelandija ir Kanada. Išimtimi tapo naujasis JAV prez G. Bushas, kuriam II D. karo metais teko būti lakūnu ir tiesiogiai dalyvauti kovose. Japonija dabar yra pagrindinė JAV šalininkė ekonominiame ir politiniame Azijos fronte. Po laidotuvių prez. G. Bushas išvyko komunistinėn Kinijon. Chrizantemų sostą dabar užėmė naujasis Japonijos imperatorius Akihitas, turintis jau 55 metus amžiaus.

Sovietų pastangos

Iniciatyvos Izraelio ir arabų taikos deryboms ėmėsi Kaire viešėjęs Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministeris E. Ševardnadzė, siūlantis tarptautinę konferenciją Jungtinių Tautų priežiūroje. Kaire jis susitiko su Izraelio užsienio reikalų ministeriu M. Arensu, kurį bandė vilioti diplomatinių ryšių atstatymu. Tačiau konferencijos planus sugriovė reikalavimas, kad jon į tiesioginius pokalbius būtų įsileistas ir oficialus PLO atstovas. Ryšius su PLO organizacija, oficialiai pripažinusia Izraelį, užmezgė ir buvusio JAV prez. R. Reagano vyriausybės atstovai. Tad dabar ir JAV, ir Sovietų Sąjunga nori taikos konferencijos, kurioje dalyvauti PLO atstovai. Bet kokius pokalbius su PLO atmeta kietasis Izraelio premjeras J. Šamiras. Kairan susitikti su Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministeriu E. Ševardnadze atskrido ir PLO vadas J. Arafatas, kai namo jau buvo išskridęs Izraelio užsienio reikalų ministeris M. Arensas.

Staigmenos

Taikos seminare Jeruzalėje buvo parodyta PLO vado J. Arafato pagrindinio pavaduotojo S. Chalafo vaizdajuostė, skatinanti tiesiogines PLO ir Izraelio derybas. S. Chalafas netgi siūlė slaptas ar viešas derybas, kuriose PLO organizacija yra pasiruošusi Izraeliui suteikti tvirtas saugumo garantijas. Taikos seminarą surengė buvusio užsienio reikalų ministerio A. Ebano įsteigtas Tarptautinis taikos Artimuosiuose rytuose centras. Kaire specialioje spaudos konferencijoje su keliolika Izraelio žurnalistų susitiko ir PLO vadas J. Arafatas. Konferenciją suorganizavo taikos siekiantis izraelitas A. Nathanas Egipto vyriausybės svečių pastate, virš kurių plevėsavo palestiniečių vėliava. Šalia J. Arafato stovėjo Izraelio 1980 m. iš Halhoulo miestelio vakarinėje Jordano pakrantėje ištremtas burmistras M. Milhelmas. J. Arafatas užtikrino, kad derybose jis neprašo mėnulio, tik siekia taikos. PLO taikos siekiai yra nuoširdūs. Jų negalima laikyti taktiniais manevrais kaip į juos žiūri Izraelio premjeras J. Šamiras. Įtampa iškilo, kai vienas žurnalistas pasiūlė Arafatui sustabdyti prieš Izraelį nukreiptus veiksmus okupuotose srityse. Pasak J. Arafato, ten turi būti sustabdytas ir Izraelio karių vykdomas paauglių žudymas. Žurnalistui nepatiko kariams mestas paauglių žudymas, nors jis turi tiesos. Nuo 89.XII.8 okupuotose srityse žuvo tik šeši kariai ir 11 izraelitų, o buvo nušauta beveik 390 palestiniečių paauglių.

KANADOS ĮVYKIAI

Vadą rinks visi partiečiai

Ontario progresyviųjų konservatorių partija savo naująjį vadą nutarė rinkti tiesioginiu visų narių balsavimu. Nutarimas patvirtintas 713:240 balsų dauguma Toronte įvykusiame konservatorių pasitarime. Lig šiol politinių partijų vadai Kanadoje būdavo renkami partijos atstovų suvažiavimuose. Konservatorių pasitarime buvo nutarta vado rinkimus atlikti specialiu narių balsavimu kiekvienoje rinkiminėje apylinkėje. Ontario konservatoriai turi 130 tokių apylinkių draugijų. Kiekviena gaus po šimtą taškų, kurie pagal balsus bus padalinti visiems kandidatams. Iš viso bus 13.000 taškų. Naujuoju vadu taps kandidatas, surinkęs didesnę pusę taškų visose apylinkėse. Laikinis Ontario konservatorių vadas dabar yra A. Brandtas. Konservatorių partija Ontario provinciją valdė 42-jus metus iš eilės. Dabar jau ketverius metus provinciją valdo neblogai įsitvirtinę premjero D. Petersono liberalai. Ontario 130 vietų parlamente konservatoriai turi tik 17 atstovų, o partijos skola siekia beveik penkis milijonus dolerių.

Partijos vado rinkimas tiesioginiu visų narių balsavimu nėra populiarus Š. Amerikoje. Šio metodo dar niekas nėra išbandęs rinkiminėje JAV sistemoje. Pradžia padaryta tik Kanadoje. Pirmoji tiesioginiu visų narių balsavimu vadą 1985 m. išsirinko separatistinė Kvebeko partija, kai mirė jos įsteigėjas R. Levesque. Tačiau dabartinis jos vadas

(Nukelta į 9-tą psl.)

Šiame numeryje:

Širdies katedra
Tikinčiosios Lietuvos dieną pasitinkant
Be jūsų ir be mūsų nėra Lietuvos...
Vasario 16-sios minėjimas Toronte
Vilniaus katedra – vėl šventovė
Atšventinimo iškilmėse dalyvavo tūkstančiai tikinčiųjų
Buvo susirinkę Lietuvos diplomatai
Jie svarstė besikeičiančią padėtį Lietuvoje
Pagerbkime ateitininkus kankinius
Apie juos yra ruošiama knyga
Ąžuolų randai
Dokumentinė apybraiža, vaizduojanti sibirinius trėmimus
Statula
Klemenso Jūros baladė
Naujas lietuvių centras Čikagoje
Jis žada būti lietuvių išeivijos centru

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – $24, pusmetinė – $13, rėmėjo – $30, garbės – $40 (Amerikoj – JAV dol.). Pavieniai numeriai – 60 ct.
Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.
Subscriptions: ordinary $24.00, supporter $30.00, honorary $40.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Nusivylęs komunizmu

Arūno Žebriūno pasisakymas, išspausdintas dienraštyje "The New York Times" 1989 m. sausio 22 d. laidoje

Arūnas Žebriūnas, 58 metų, filmų režisierius, vienas iš Sąjūdžio vadų, kaip rašo dienraštis, prieš trejus metus įstojo į komunistų partiją. Toliau pats Žebriūnas pasakoja apie save.

Kai tapo filmų direktorium, dar nepriklausęs partijai. Jo filmos nebuvo politinio pobūdžio, bet jautęs, kad juo nepasitikima ir, studijoje darant sprendimus, būdavo aplenkiamas. Partijos pareigūnai studijoje žinoję, kad jo tėvas buvo Lietuvos kariuomenės karininkas. Jis 1944 m. buvo ištremtas į Sibirą, o 1954 m. grįžo į Lietuvą. Šeimos praeitis, jam atrodė, trukdžiusi įgauti partijos žmonių pasitikėjimą. Atsitikę, kad buvo neleista jam kurti filmas. Tada nusprendė įstoti į partiją, kad galėtų išvengti diskriminacijos.

Jis tikįs Markso ir Lenino idealais dar ir šiandien, ypač socialinėje ir žmonių lygybės srityje. Ar šie idealai buvo išduoti, tai jam esą aišku 100%, kad taip. Jeigu norima tuos idealus įgyvendinti visuomenėje, tai reikia pradėti iš naujo surasti skirtingą socializmo formą. Negalima grįžti nė prie Lenino sukurtų formų. Jos šiem laikam jau netinka, yra nepraktiškos. Reikia ieškoti naujų, nuosavų formų, kurios dar nėra žinomos, bet reikia turėti drąsos jas surasti.

Įstojęs į partiją nerado tokių, kurie tikėtų jos idealais. Kai pareiškęs jiems savo nusistebėjimą, gavęs atsakymą, kad esąs naivus ir romantiškas.

Kai jis patenka į V. Europą ir palygina gyvenimo lygį, tai jam yra visiškai aišku, kad namuose ekonominis gyvenimas yra žymiai atsilikęs. Jaučias bėjėgiškumą — toks didelis skirtumas. Nesėkmių reikią ieškoti sovietų valdymo pradžioje. Partija iš pirmųjų dienų jautėsi visa žinanti ir turinti atsakymus į visus klausimus. Toje pasėkmėje neišvengiamai buvo einama nuo ekonominės iki kultūrinės centralizacijos, sukoncentruojant visą valdžią į partijos rankas. Neliko vietos jokiai asmeninei iniciatyvai. Visa tai buvusi didelė klaida. Jis mano, kad dabar Lietuvoje reikia pradėti nuo ekonominės autonomijos, o kitas žingsnis būtų politinis suverenumas. Esą judėjime žmonių, kurie nori pirmąjį žingsnį peršokti. Jie reikalauja visiško atsiskyrimo nuo Sovietų Sąjungos. Jis mano, kad tai esanti klaidinga taktika. Tai gali sugadinti viską, kas iki šiol buvo laimėta. J.

Vasario 16-sios iškilmingos pamaldos Lietuvos kankinių šventovėje Anapilyje. Klebonas kun. J. STAŠKUS Aukojimo procesijoje iš mergaičių priima tautinę trispalvę Nuotr. St. Gineičio

Be jūsų ir be mūsų nėra Lietuvos...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

pirmininką Herbertą Stepaitį, PLB pirmininką dr. Vytautą Bieliauską ir svečią iš Lietuvos dr. Kazimierą Antanavičių. Jiems įteikė Ontario provincijos žymenį-proklamaciją Vasario 16 proga.

Estų generalinis konsulas Ilmar Heinsoo sveikino lietuvius savo tautiečių vardu, kaip ir Latvių federacijos vicepirmininkas Alberts Upeslacis. Taip pat buvo atvykusi latvių delegacija su tautiniais drabužiais ir savo vėliava. O nuo dvejų balkonų dar pora dešimčių dalyvaujančių latvių nuleido savo vėliavas, lietuvių trispalvėles ir plakatą "Tegyvuoja laisva Lietuva". Už tokį solidarumą jiems buvo nuoširdžiai padėkota.

Lietuvos generalinio konsulo dr. Jono Žmuidzino žodį perdavė jo pavaduotojas Haris Lapas, o KLB valdybos vardu sveikino vicepirmininkas Herbertas Stepaitis. Šis taipogi dėkojo parlamentarui Ruprechtui už provincinės valdžios dėmesį lietuviams.

Kitų svečių tarpe buvo: Jesse Flis (MP Parkdale-High Park), David Fleet (MPP High Park-Swansea), dr. Shiu Koon Long, Ontario daugiakultūrių ir pilietybės reikalų tarybos pirmininkas (OACMC) ir Toronto Lenkų Bendruomenės pirmininkas Sadowski.

Tęsiant koncertinę minėjimo dalį, "Volungė" sugiedojo pirmą kartą Jono Govėdo sukurtą "Šventa žemė" (žodžiai P. Lemberto). Po šio įspūdingo kūrinio sekė liaudies dainų pynė "Mes padainuosim", prie kurios prisidėjo Maironio lituanistinės mokyklos choras. Jų nuoširdūs, malonūs balsai, ir pats buvimas scenoje džiugino visus, sukeldami giedresnio rytojaus nuotaiką.

Pirmininko kalba

Sekė PLB pirmininko dr. Vytauto Bieliausko kalba, kurioje jis priminė, kad Lietuvoje vykstančiose iškilmėse dar nešvenčiama nepriklausomybė, jog laisvė dar neišsikovota. Galima džiaugtis Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio laimėjimais, o dabar turime stiprinti išeivijos institucijas, koordinuoti savo veiklą su tėvynėje daromais žygiais. Susumavęs išeivijos vaidmenį Lietuvos atkūrimo laikais ir nepriklausomos Lietuvos pagalbą išeivijai, jis pareiškė, kad dabartiniais laikais stebėti nebeužtenka: "žiūrovai nelaimi žaidynių, tik žaidikai laimi". Tačiau išeivių veikla turi derintis su demokratiškai sudarytų organizacijų apibrėžtais siekiais. Ypač kyla kultūrinių ryšių svarba, o ekonominę pagalbą aptarti padės PLB netrukus sudaroma ekonominių reikalų komisija. Išeivijos pareiga yra neleisti gyvenamųjų kraštų spaudai bei valdžioms užmiršti, kad Lietuva troškta pilnos laisvės.

Tuo tarpu laisvėjimo spinduliai, anot Bieliausko, pradeda veržtis pro didėjančius plyšius. Ir tai liudija Sąjūdžio nario dr. Kazimiero Antanavičiaus dalyvavimas šiame minėjime.

Svečio kalba

Baigęs inžinerijos mokslus, įsigijęs daktaratą iš ekonomijos, dr. Antanavičius yra profesorius, dirbantis Lietuvos mokslų akademijos ekonomijos instituto skyriaus vadovu. Jo žodžiais, jo svarbiausias darbo tikslas yra parengti Lietuvos ekonominio savarankiškumo koncepciją, naujosios Lietuvos konstitucijos ekonominę dalį ir spręsti Lietuvos ekonomikos atkūrimo klausimus.

Minėjimo dalyviai sutiko dr. Antanavičių su griausmingu plojimu ir šūkiu "Lietuva! Lietuva! Lietuva!", o jo pirmi žodžiai "Be mūsų nėra Lietuvos ir be jūsų nėra Lietuvos", – vėl sukėlė ovacijas. Publikai nurimus, jis sveikino susirinkusius Sąjūdžio, seimo ir visų lietuvių vardu. Jis aiškino, kaip skyrėsi pereitų metų nepriklausomybės šventės minėjimai Lietuvoje nuo šiuometinio, kiek pergyventa, kokia dvasia gimsta Lietuvoje. Tvirtino kokie pasiekimai išsikovoti: vėliavos, himno ir lietuvių kalbos nevaržomas vartojimas; ruošiamas konstitucijos projektas, kalbos įstatymas, ekonominio savarankiškumo bei tautinės mokyklos koncepcija, steigiamos savarankiškos kūrybinės, mokslinės, profesinės sąjungos nepriklausančios Maskvai, ir olimpinis komitetas, atkuriamos jaunimo organizacijos. Teigė, jog tautos jėgos ir dvasia nepalaužtos: Lietuva tvirtai tiki, kad yra atėjęs tautų išsilaisvinimo ir demokratijos kūrimo metais. Dr. Antanavičius sakė, kad turime lietuvišką vyriausybę, seimą ir intelektualinį potencialą, dabar reikalinga kovoti darbu, ryžtu ir meile už laisvę. "Gėdinga ir neprotinga" laukti ar bijoti, reikia žengti pirmyn ir laimėti.

Angliškai kreipėsi į svetimtaučius svečius primindamas, kad būtina išvystyti tarptautinį vajų panaikinti Molotovo-Ribentropo paktą. Vėl kalbėdamas lietuviškai, iškėlė konstitucijos klausimą: ruošimas naujos turi prasidėti ne nuo okupacinės, bet nuo 1938 metų konstitucijos, kuri nebuvo atšaukta. Kitose srityse taip pat yra būtina spartinti žingsnius, kalbas versti konkrečiais darbais politinėje, ekonominėje, teisinėje, kultūrinėje ir švietimo plotmėse. Šių reikalų sprendimus gali daryti tik tauta, niekas nei iš šono, nei iš centro negali jų spręsti.

Baigdamas, dr. Antanavičius ragino: "Kelkime ir dirbkime tautos labui ir žmonių gerovei – tepadeda mums Dievas!" Auditorija ovacijomis dėkojo prelegentui, ryškiai jungusiam torontiečius su broliais ir seserimis Lietuvoje. Išreikšdamas visų padėką, apylinkės pirmininkas R. Strimaitis apjuosė dr. Antanavičių tautine juosta, kurioje įausti žodžiai: "Esame vienos tautos vaikai".

Minėjimo pabaigai "Volungė" grįžo scenon ir visi giedojo "Lietuva brangi". Vėliavas išlydėjo paskutiniai vargonų akordai.

Minėjimą rengė KLB Toronto apylinkės valdybos sudarytas komitetas: B. Čepaitienė, dr. J. Čuplinskienė, K. Manglicas, dr. R. Petrauskas, kun. A. Simanavičius, OFM, A. Sungailienė, D. Viskontienė. Meno vadovas – V. Čuplinskas, menininkė – D. Tunaitytė, minėjimo ženklelio projektas – S. Šileikienės.

Lietuvos vėliavos pakėlime vasario 18 d. prie Toronto miesto rotušės. Iš kairės: E. ČUPLINSKAS, dr. M. ARŠTIKAITYTĖ-ULECKIENĖ, prof. dr. K. ANTANAVIČIUS, dr. J. ČUPLINSKIENĖ, G. PROCUTA Nuotr. St. Dabkaus

A.a. LIUDVIKO BORUSO

penkerių metų mirties prisiminimui,

bus atnašaujamos Mišios Aušros Vartų šventovėje Hamiltone, kovo 3, penktadienį, 7 v.v. Gimines, draugus ir pažįstamus prašome prisiminti velionį maldose.

Žmona Marija ir vaikai

A†A
TERESEI FREIDANKIENEI

mirus,

dukras – LIUCIJĄ KUNNAPUU, HILDĄ LAPINIENĘ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame –

Ligija ir Vaclovas Kybartai

A†A
TERESEI FREIDANKIENEI

mirus,

dukrą LIUCIJĄ KUNNAPUU ir visą jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame –

Baltiečių moterų taryba

A†A
ANTANUI GIEDRAIČIUI

mirus,

jo žmonai ADELEI, dukrai DANUTEI su šeima, sūnui BENIUI reiškiame nuoširdžiausią užuojautą ir kartu liūdime –

E. Heikis *D. V. Stanevičiai*
A. Babeckienė *J. Jonaitienė*
ir dukra Aldona su šeima

A†A
STASIUI NUTAUTUI

atsiskyrus iš artimųjų tarpo,

dukras – ALDONĄ KVEDARIENĘ, GENUTĘ ir DANUTĘ su šeimomis bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

Danutė ir Petras Vaitiekūnai

A†A
ANTANUI RUTKAUSKUI

mirus,

LORETAI ir VINCUI RUTKAUSKAMS, giminėms bei artimiesiems reiškiame gilią užuojautą –

Joana ir Vladas Plečkaičiai

A†A
STASIUI NUTAUTUI

Niujorke mirus,

jo žmoną ANELĘ, dukras – ALDONĄ KVEDARIENĘ, GENOVAITĘ GEDMINIENĘ, DANUTĘ SURDĖNIENĘ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi –

Regina, Petras ir Ramunė Bražukai
Teresė ir Liudas Bražukai
Ona Jakimavičienė
Alvina ir Vladas Ramanauskai

MIELAM BROLIUI
A†A
JURGIUI NEVULIUI

Lenkijoje mirus,

BIRUTEI ANKUDAVIČIENEI ir BRONEI RUKŠĖNIENEI bei jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą –

B. D. Kriaučiūnai *E. P. Balytos*
D. B. Mačiai *B. B. Venslovai*
A. V. Apanavičiai *K. I. Rudaičiai*
O. A. Godeliai

Mielam vyrui, tėvui ir seneliui
A†A
KAZIMIERUI OTTO

negrįžtamai iškeliavus amžinybėn,

liūdesyje likusiai šeimai – žmonai VERONIKAI, sūnui ROMUI, marčiai ALDONAI, vaikaičiams – KRISTINAI, KAROLINAI, ROMUKUI bei giminėms skausmo valandoje reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime –

Antanas, Nijolė, Antanas, jn., Diana,
Natalija, Andrėja ir Melisa Mackevičiai
Kasperas ir Stefanija Radvilos

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: ***"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvybei išeivijoje!"***

Canadian Art Memorials Ltd.
76 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Vilniaus katedra - vėl šventovė

Atšventinimo iškilmės, kuriose dalyvavo tūkstančiai tikinčiųjų. Juos plačiai aprašė sovietinė spauda

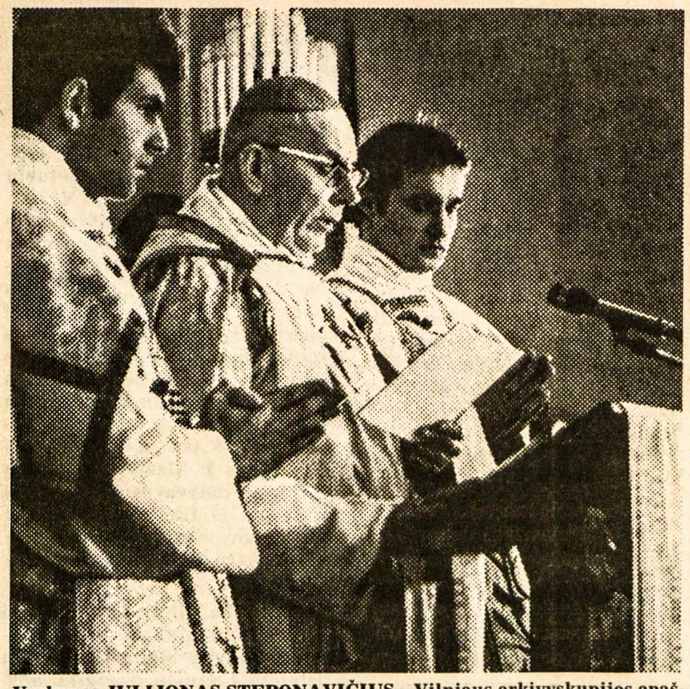

Vyskupas **JULIJONAS STEPONAVIČIUS** – Vilniaus arkivyskupijos apaštalinis administratorius atlieka arkikatedros atšventinimo apeigas
Nuotr. D. Fligelio

Oficialiai Vilniaus arkikatedra, sovietinės vyriausybės ir kompartijos nutarimu, buvo grąžinta tikintiesiems 1988 m. spalio 22 d. Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio steigiamojo suvažiavimo proga, tačiau pamaldos joje dar negalėjo būti laikomos. Reikėjo visą pastatą atnaujinti, išgabenti paveikslų galerijos rodinius, atstatyti altorių ir t.t. Tuos atnaujinimo darbus atliko kultūros paminklų restauravimo tresto ir Dailės muziejaus restauratorių grupė. Teko laukti iki 1989 m. vasario 5 d. Kai viskas buvo paruošta ir kai ištremtasis vyskupas Julijonas Steponavičius – apaštalinis Vilniaus arkivyskupijos valdytojas galėjo grįžti į savo pareigas, o klebonu buvo paskirtas kun. Kazimieras Vasiliauskas, – prasidėjo atšventinimo iškilmių organizavimas.

Vasario 5, sekmadienį, iš pat ryto pradėjo rinktis iškilmių dalyviai ne tik iš Vilniaus, bet ir kitų Lietuvos vietovių. Prieš iškilmių pradžią kun. Vaclovas Aliulis kalbėjo susirinkusiems apie arkikatedros praeitį, primindamas, kad ji buvo įsteigta Mindaugo XIII š. Perkūno aukuro vietoje, perstatyta Vytauto Didžiojo ir Jogailos XV š., pertvarkyta archit. L. Stuokos-Gucevičiaus XVII š.

LIC pranešimu, arkikatedros atšventinimo iškilmės prasidėjo 11.45 v.r., atvykus vyskupams. Apeigoms bei maldoms vadovavo vysk. J. Steponavičius. Baigus atšventinimo apeigas, Mišias su vysk. J. Steponavičiumi atnašavo vysk. Antanas Vaičius, vysk. Juozas Preikšas, prel. Algirdas Gutauskas, prel. Kazimieras Dulksnys, kunigų seminarijos rektorius Viktoras Butkus. (Kardinolas Vincentas Sladkevičius, lydimas vysk. Vlado Michelevičiaus, tuo metu lankėsi Romoje).

Pamaldose dalyvavo ir kitataučių svečių: anglikonų kunigas iš Britanijos Michael Bourdeaux-Kestono kolegijos direktorius, Lietuvos ortodoksų arkivyskupas Viktorinas, liuteronų vyskupas Kalvanas.

Liturginius skaitymus atliko bei Mišiose patarnavo seminarijos klierikai. Dalyvavo daug jaunimo, ypač mergaičių, apsirengusių tautiniais drabužiais. Giedojo arkikatedros choras, naujai suorganizuotas Prano Vižio, dalyvaujant solistei Giedrei Kaunaitei ir jos dukrai.

Savo pamoksle vysk. J. Steponavičius kalbėjo apie katedros praeitį, jos vaidmenį Lietuvai, jos išniekinimą prieš 40 metų ir pabrėžė reikalą stiprinti krikščioniškąjį tikėjimą dabarties žmonių širdyse.

Apeigos buvo jaudinančios ir ilgos – truko iki 3.30 v.p.p. Ypač įspūdingas momentas, kai po žodžio liturgijos buvo atidengiamas didysis altorius. Jaunimas atnešė drobulę, žvakes, kryžių ir pastatė prie vyskupo sosto. Vysk. J. Steponavičiui atlikus atitinkamas apeigas, buvo tęsiamos Mišios. Komunijos ėjo daugybė dalyvių – ji buvo dalinama net po Mišių ir aikštėje, nes ne visi maldininkai tilpo arkikatedroje.

Po Mišių vyskupą J. Steponavičių sugrįžimo proga sveikino: Vilniaus arkivyskupijos kunigų vardu – kun. Kazimieras Pukėnas, buvusių tremtinių vardu – kun. Jonas Kastytis ir Nijolė Sadūnaitė, motinų – Jadvyga Bieliauskienė, Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio prof. Juzeliūnas, archit. Algimantas Nasvytis, ateitininkų – laikinasis pirm. Vincas Rastenis, viena moksleivė ir du studentai. Be to, buvo sveikinimų iš įvairių Vilniaus arkivyskupijos parapijų lietuvių ir lenkų kalbomis.

Iškilmės baigtos giesme "Marija, Marija" ir Lietuvos himnu. Jos buvo transliuojamos per Lietuvos televiziją. Vakare 6.30 v. buvo surengtas religinis koncertas, o 8 v.v. Mišias atnašavo naujasis klebonas kun. Kazimieras Vasiliauskas, jo vikarai – kun. Edvardas Rydzikas, kun. Jonas Boruta ir kiti kunigai, dirbą arkikatedros atnaujinimo komitete.

Baigiama atnaujinti Šv. Kazimiero koplyčia Vilniaus arkikatedroje. Jon kovo 4 d. bus perkeltos – grąžintos šv. Kazimiero relikvijos iš Šv. Petro ir Povilo šventovės.

Vilniaus arkikatedros atšventinimo dalyviai, netilpę jos viduje
Nuotr. D. Fligelio

Pažymėtina, kad minėtas iškilmes plačiai aprašė sovietinė Lietuvos spauda ir atspaudė daug nuotraukų. Bene daugiausia vetos skyrė komunistinė "Tiesa" 1989 m. vasario 7 d. numeryje ir "Vakarinės naujienos" – Lietuvos komunistų partijos Vilniaus miesto liaudies deputatų tarybos organas vasario 6 d. laidoje. Joje, šalia trijų nuotraukų, išspaudintas Zitos Labukaitės reportažas, kuriame autorė rašo: "Rimties bei tylaus džiaugsmo kupini veidai bylojo apie tai, kokią didelę reikšmę visuomenė teikia Katedros grąžinimo faktui. Po keturiasdešimties metų arkikatedra, jos šeimininkų žodžiais tariant, vėl atgauna tikėjimo, grožio, kultūros skleidėjos ir ugdytojos statusą, tampa namais, atvertais visiems, tautos dvasios simboliu." **INF.**

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Kauno istorijos muziejaus sodelyje Sąjūdžio seimo nariai Laisvės paminklo atidengimo iškilmėse priėmė priesaiką 200.000 žmonių akivaizdoje: "Mes Sąjūdžio seimo deputatai, Lietuvos nepriklausomybės dieną, atėję prie Laisvės paminklo, sakome: Tebūna Lietuva tokia, kokios norės žmonės. Mūsų tikslas: Laisva Lietuva! Mūsų likimas: Lietuva! Tepadeda mums Dievas ir viso pasaulio geros valios žmonės". Taip pat priimta ir seimo deklaracija:

"1918 m. vasario 16 dienos Lietuvos nepriklausomybės aktas išreiškė lietuvių tautos siekį kurti demokratišką valstybę. Nepriklausomybės kovose apginta Lietuvos respublika buvo tarptautiniu mastu pripažinta ir tapo Tautų Sąjungos nare. Nors Vokietija ir TSRS 1939-1940 m. ultimatyvia prievarta ir tarpusaviu susitarimu aneksavo Lietuvos valstybę, galutinis tarptautinis Lietuvos nepriklausomybės pripažinimas tebegalioja.

Lietuvių tauta niekad nesusitaikė su valstybės suvereniteto praradimu. Įvairiais būdais priešinosi hitleriniam bei stalininiam genocidui ir ligi šiol priešinosi valstybinio kolonializmo apraiškoms. Lietuvos persitvarkymo sąjūdis reiškia tautos ryžtą taikiu būdu atkurti savo teises, gyventi nepriklausomai nuo bet kurio diktato.

Pasikliaudamas TSRS aukščiausios vadovybės skelbiamu nauju polotiniu mąstymu bei Mikhailio Gorbačiovo kalboje SNO Generalinėje asamblėjoje 1988 m. gruodžio 7 d., pabrėžta tautų pasirinkimo teise, Sąjūdis žengs keliu į teisinį, politinį, ekonominį ir kultūrinį Lietuvos savarankiškumą, jos valstybinį suverenitetą, neapsiribodamas daliniais pasiekimais.

Sąjūdžio tikslas: kovoti prieš nuopuolį ir išsigimimą, statyti naujus Lietuvos gerovės pamatus, kurti laisvo ir demokratiško tautos apsisprendimo sąlygas. Sąjūdis pasisako už socialinį teisingumą, žmoniškumą ir demokratiją, už Lietuvos tautinių mažumų kultūrinę autonomiją Lietuvos valstybėje, už jos tradicinį neutralumo statusą demilitarizuotoje Europos zonoje, už visuotinei pripažintas žmogaus ir piliečio laisves, iš kurių kyla ir bendroji Lietuvos piliečių teisė nepriklausomai rinktis bei ugdyti savas valstybinio gyvenimo formas. Sąjūdis kviečia vienytis visas patriotines Lietuvos visuomenės jėgas Tėvynę kelti ir ugdyti!".

Pasirašo Sąjūdžio seimo tarybos vardu
Vytautas Landsbergis ir Romualdas Ozolas
(LIC)

Europos parlamento "Baltic Intergroup" nariai Vasario 6-7 d.d. buvo susitikę su Lietuvos TSR aukščiausios tarybos nariais, Lietuvos Katalikų Bendrijos, Lietuvos laisvės lygos atstovais, Helsinkio grupe bei Demokratų partija. Paskutinės trys grupės ypač buvo priešingos Europos parlamentarų palydovui Algiui Klimaičiui ir delegacijos susitikimams su sovietinės valdžios atstovais.

Vasario 6 d. įvyko Lygos šaukiamas mitingas Gedimino aikštėje. Mitingui vadovavo Andrius Tačkus, o jame kalbėjo Antanas Terleckas, Vytautas Šastauskas, kun. Robertas Grigas ir Petras Gražulis.

Kritiškai pasisakyta dėl Europos parlamentarų "propagojamo migloto suvereniteto" ir dėl Sąjūdžio nutarimo duoti įgaliojimus Algiui Klimaičiui. Buvo perskaitytas kreipimasis į Europos parlamentą ir Jungtines Tautas, kad būtų atitraukta iš Lietuvos Raudonoji armija. Tą pačią dieną įvyko piketas prie Vilniaus arkivyskupijos kurijos, kurioje parlamentarai turėjo susitikti su vysk. Julijonu Steponavičium. Parlamentaras dr. H. J. Seeler (V. Vokietija) prabilo į demonstruojančius. Pasak Antano Terlecko, kai Seeler pareiškė, kad Europos parlamentas niekad nepripažino ir nepripažins aneksijos, žmonės entuziastingai plojo, o kai jis pasakė, kad prie to reikia eiti žingsnis po žingsnio, tie patys žmonės rėkė ir švilpė. Ant sąjūdiečio Mečio Laurinkaus, vėliau parlamentarai pareiškė, kad dabar esą jiems aišku, kokios lietuvių nuotaikos ir kokia sudėtinga jų padėtis. Esą jie džiaugiasi, kad galėję atvyktį į Lietuvą.

Vasario 6 d. Vilniaus meninninkų rūmuose įvyko Sąjūdžio seimo tarybos ir Europos parlamentarų susitikimas. Jame Kauno sąjūdžio taryba įteikė anglų kalba pareiškimą, kuriame, pasak Alvydo Medalinsko, buvo akcentuojama, kad Europos parlamento "dalini kompromisiniai sprendimai ... mūsų šiandien nepatenkina. Problemų išsprendimas Pabaltijy ir konkrečiai Lietuvoje gali būti tik nepriklausoma Lietuva".

Petras Gražulis skundžiasi: "Be galo apmaudu, kad mūsų emigrantai Vakaruose per 50 metų atprato politiškai samprotauti. Žodžiais jie prieš Klimaitį, bet dvasia labai panašūs. Vienas ponas per Vakarų radiją ragino tautą neskubėti į Lietuvos nepriklausomybę. Lietuvą jis lygino su valstiečiu pavasario sėjos metu. Valstietis žinojęs kada berti grūdus į dirvą, tai toks klimaitiškas raginimas eiti nežymių reformų keliu. Vakaruose gyvenantiems ir lietuviškai neužmiršusiems ar ten išmokusiems kaip Klimaitis ponams, noriu pateikti tokį klausimą: Kas būtų įvykę su mūsų Lietuva, jeigu 1918 m. lietuvių valstietis nepradėjęs berti laisvės grūdo vasario 16-tąją, o laukęs iki Kapsukas su rusiškom kovos divizijom būtų užgrobęs visą Lietuvą? Arba Lietuvos okupacijos aktą įvykdęs toks pat lietuvis Pilsudskis, tik lenkišką kariuomenės vedinas". **(LIC)**

"Atgimimo" 6/19 nr. laikraščio skaitytoja Paulina Motiečienė rašo: "Ką renkame! Kelintą kartą televizijos ekrane pamatau dabartinio Lietkoopsąjungos direktoriaus Vytauto Ramanausko veidą. Girdėjau, kad jis pasiūlytas kandidatu į Aukščiausiosios Tarybos deputatus. Mane supurtė ta žinia, vėl atgijo prisiminimai, kuriuos sukėlė tas išpuoselėtas veidas. Prisiminiau pažeminimą, kurį patyriau, gaudama komunalinį butą ...

Tremtinė buvau, tik grįžusi iš Šiaurės. Radviliškio rajono vykdomajame komitete dirbo pirmininko pavaduotoju Vytautas Ramanauskas. Paklausė, iš kur atvykome į šį rajoną. Paso nereikalavo, galėjau pameluoti. Bet aš niekada nemokėjau ir nenorėjau meluoti. Pasakiau, kad iš Šiaurės. Jis man atsakė: "Jei būtumėt iš Amerikos grįžę, o dabar iš Sibiro". Paklausiau, kur kreiptis šiuo klausimu. Liepė kreiptis į Berlyną. Buvome kabinete dviese. Stovėjau suakmenėjusi, kojos linko lyg guminės. Išėjau iš kabineto apsiašarojusi. Dabar, po tiek metų pamačiusi šį žmogų per televizorių ir išgirdusi, kad jis paaukštintas, atsiminiau, kaip jis išvyko iš Radvilikškio. Tikrai, kaip iš Amerikos, palikdamas kolektyviniame sode ne sodo namelį, o vilą. Šalyje vyksta persitvarkymas, o viršininkai lieka šiltose vietose ir įgauna dar didesnę galią".

Vilniaus radijo pranešimu, vasario 21 d. įvyko Vilniuje komunistų partijos plenumas. Jame I sekretoriaus Algirdas Brazauskas pareiškė, kad Lietuvoje auganti politinė įtampa. Įvairūs tautiniai judėjimai nukrypsta nuo socializmo ir persitvarkymo koncepcijos. Tokiu nerealiu ir priešTaraujančiu keliu pradėjęs eiti ir Sąjūdis. O realus kelias esąs Lietuvos respublikos suverenitetas Sovietų Sąjungos sudėtyje.

Buvo paskelbta, kad ryšium su pensijon išėjimu atleistas partijos ideologas Lionginas Šepetys, išbuvęs tose pareigose 12 metų. Jo vieton paskirtas Valerijonas Baltrūnas, 48 m. amžiaus, baigęs Kauno medicinos institutą ir partijos mokyklą.

Toje radijo laidoje pranešta, kad Vasario 16 iškilmėse Kaune ir Vilniuje dalyvavo PLB valdybos vicepirm. Gabija Petrauskienė ir KLB valdybos pirm. Vytautas Bireta. Buvo transliuojamas su jais ir pokalbis.

Burbinės miško tragedija. Tokia antrašte rašoma "Kauno tiesos" 260 nr. Jurbarko rajone 1945 m. Burbinės miške buvo įsikūręs kariuomenės dalinys. Apie jo darbus apylinkėje sklidę įvairių gandų. Iš keliolikos ūkininkų jie buvo atėmę arklius ir pasakė, kad jų atsiimti ateitų į vienkiemį miške. Tie kurie nuėjo, niekad negrįžo. Vyrai ir moterys, nieko nenusikaltę, buvo žiauriai nukankinti.

Tuometiniai valdžios atstovai artimiesiems neleido žuvusiųjų palaidoti kapinėse. Po kiek laiko ištiko ir kita tragedija. Burbinės miške žuvusio Ulinsko sodyboje buvo nužudyti ir sudeginti septyni žmonės (kai kurie lavonai į ugnį buvo įmesti be galvų ir galūnių). Laikraščio korespondentė kvietė atsiliepti tuos, kurie apie įvykius žino daugiau. Atsiliepimų buvo nemažai. Laikraščio redakcija, dėkodama už laiškus, pažymi, kad tokius įvykius Lietuvoje nuo 1941 m. tirs Vyriausybės komisija. **J.A.**

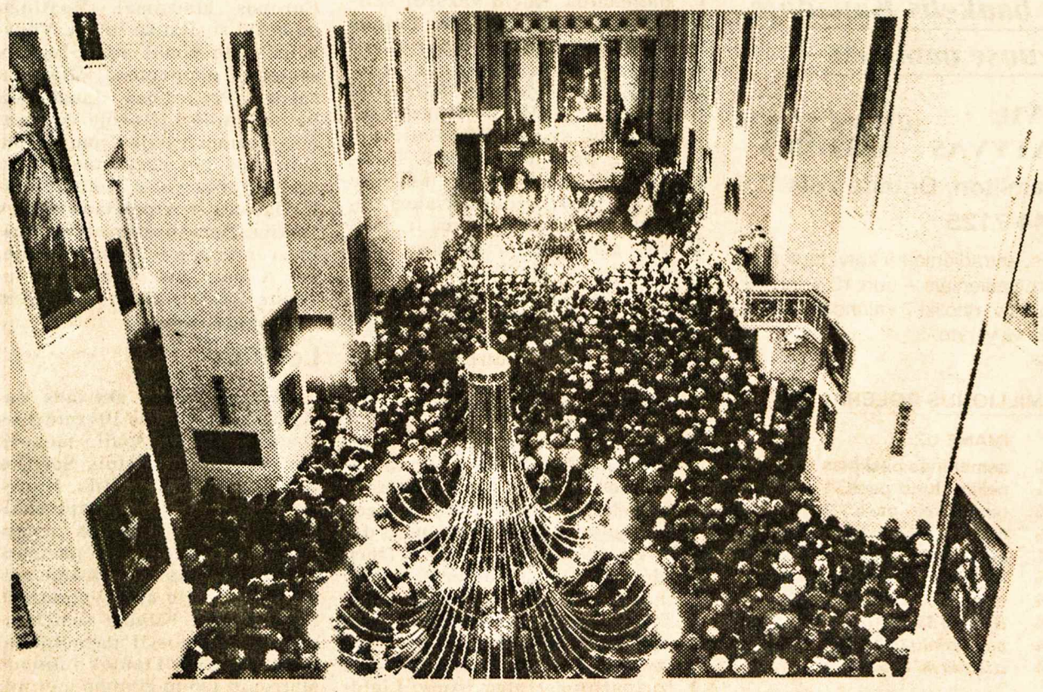

Gausūs dalyviai Vilniaus arkikatedroje jos atšventinimo metu 1989 m. vasario 5 d. Nuotr. D. Fligelio

PIRKITE SUMANIAI:
TAI APSIMOKA!

BŪKITE ŽINANTIS PIRKĖJAS, NESVARBU KĄ PERKATE.

Ontario pirkėjai turi didelį prekių ir aptarnavimo pasirinkimą. Kadangi pasirinkimas didėja, yra reikalinga daugiau žinoti.

Ontario provincija turi daug įstatymų, tame tarpe ir Consumer Protection Act, kurie užtikrina sąžiningą aptarnavimą.

Bet pirkėjų teisių įstatymai ir asmeninė atsakomybė turi būti lygiaverčiai.

Daugelis žmonių negalvoja, kad pirkimas reikalauja sugebėjimo. Bet jūs galite būti žinantis pirkėjas, jeigu paklausite atitinkamus klausimus, palyginsite kainas ir išsinagrinėsite sutartį prieš pasirašant.

Žinokite paskolos kainą. Prieš perkant, išsiaiškinkite, ar galite grąžinti arba pakeisti prekę. Žinokite pirkinio garantijos laiką. Gaukite raštišką automobilio taisymo ivertinimą.

Apsišvietęs pirkėjas žino savo teises ir atsakomybę.

PIRKITE SUMANIAI: TAI APSIMOKA!

Ontario
Ministry of Consumer and Commercial Relations
Vartotoju ir Verslo Ryšių Ministerija
William Wrye
Minister
Ministras

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

MIESTELIO SUKAKTIS

Molėtų rajono Balninkų miestelis pernai šventė 650 metų sukaktį. Jis yra paminėtas 1338 m. lapkričio 1 d. dešimties metų prekybos sutartyje tarp Lietuvos kunigaikščio Gedimino ir Livonijos ordino magistro. Matyt, Balninkai tada stovėjo šalia svarbių prekybos kelių. Spėjama, kad ant pietinio Alaušo ežero kranto buvo medinė pilaitė, saugojusi prekybos kelią su Vilniumi. Balninkuose ir jų apylinkėse ne kartą vyko kovos su kryžiuočiais ir kalavijuočiais. Jas liudija archeologinės iškasenos. Miestelio 650 metų sukaktį įamžino paminklinis akmuo su jame iškaldinta data 1338-1988 ir Balninkų herbu. Ta pačia proga miestelyje buvo atstatytas ir Lietuvos nepriklausomybės paminklas.

LIETUVIŲ KALBOS DRAUGIJA

Vilniaus universiteto aktų salėje sausio 21 d. įvyko atkuriamasis Lietuvių kalbos draugijos suvažiavimas, kuriame dalyvavo iniciatorių grupių bei skyrių atstovai ir svečiais pakviesti žymieji kultūros veikėjai. Lietuvių kalbos draugija buvo įsteigta 1935 m. ir veikė iki 1941 m. Suvažiavimo dalyviai prisiminė aktyviausius jos narius — Praną Skardžių, Antaną Salį, Stasį Šalkauskį, rašytoją Sofiją Kymantaitę-Čiurlionienę, pedagogą ir vaikų rašytoją Praną Mašiotą. Rašytojas Romas Gudaitis padarė pranešimą "Kalba didžiausia tautos vertybė", filologijos dr. Arnoldas Piročkinas — "Visuomenė ir kalba", kalbininkas Bronys Savukynas — "Kaip gaivinsime lietuvių kalbą". Buvo aptartos dabartinės lietuvių kalbos problemos, patvirtinti draugijos įstatai. Atkurtoji Lietuvių kalbos draugija jungs įvairių profesijų, amžiaus ir išsilavinimo žmones, steigs lituanistikos centrus, padės gerinti lietuvių kalbos dėstymą mokyklose, tobulinti spaudos, radijo ir televizijos kalbą, prisidės prie terminijos kūrimo. Draugijos tarybos pirmininku išrinktas Vilniaus universiteto prof. Jonas Palionis, valdybos pirmininku – Vilniaus inžinerinio statybos instituto prof. Albertas Rosinas.

LIETUVIŲ KALBOS TEISĖS

Aukščiausiosios tarybos prezidiumo įsakas sausio 25 d. paskelbė valstybinės lietuvių kalbos nuostatus. Lietuvių kalba turi būti vartojama valstybės ir visuomenės organų veikloje, švietimo, kultūros, mokslo, gamybos, aptarnavimo, ryšių ir kitose visuomeninio gyvenimo srityse, visose įmonėse, įstaigose bei organizacijose nepriklausomai nuo žinybinio pajėgumo. Išimtis daroma Sovietų Sąjungos ginkluotosioms pajėgoms. Raštvedybai ir susirašinėjimui taip pat vartojama lietuvių kalba. Įmonės, įstaigos ir organizacijos, kuriose vidinė raštvedyba iki šiol buvo tvarkoma rusų kalba, pereina prie raštvedybos ir susirašinėjimo lietuvių kalba per dvejus metus. Aukščiausiosios tarybos prezidiumas specialiu leidimu šį laikotarpį gali prailginti vieneriais metais. Sąjunginis bei tarprespublikinis susirašinėjimas atliekamas rusų arba kita abiem pusėm priimtina kalba. Valdžios nutarimai ir potvarkiai, visuomeninių organizacijų dokumentai priimami lietuvių kalba, skelbiami lietuvių, prireikus — ir rusų kalba. Lietuvių kalba privaloma visuose antspauduose, raštvedybos blankuose, iškabose, tarnybinių patalpų ir kituose viešuose užrašuose, gaminių pavadinimuose bei aprašuose. Tarptautiniam, sąjunginiam ir tarprespublikiniam bendravimui skirti užrašai bei kiti tekstai pateikiami kartu su vertimu į kitas kalbas.

KITAKALBIŲ REIKALAI

Įsakas neužmiršta ir kitakalbių Lietuvos gyventojų: "Kad kitakalbiai gyventojai galėtų aktyviai dalyvauti respublikos valstybiniame, visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime, studijuoti jos aukštosiose mokyklose, jiems turi būti sudarytos sąlygos gerai išmokti lietuvių kalbą mokymo įstaigose ne lietuvių dėstomąja kalba ir specialiuose kursuose. Respublikos kitakalbiams gyventojams jų pageidavimu sudaromos sąlygos turėti ikimokyklines įstaigas, pamokas ir bendrojo lavinimo mokyklas, rengti joms auklėtojus ir mokytojus, leisti knygas, laikraščius gimtąja kalba, steigti kalbos bei kultūros draugijas, klubus, muziejus, teatrus, ansamblius. Kitakalbių ikimokyklinėse įstaigose ir kultūrinėse organizacijose vidinei raštvedybai gali būti vertojama pageidaujama kalba".

KITAKALBIŲ OPOZICIJA

Aukščiausiosios tarybos prezidiumo sausio 25 d. įsakas valstybinės lietuvių kalbos vartojimo klausimu nepatinka kitakalbiams. Vasario 2 d. viešo protesto buvo susilaukta Ignalinos atominės jėgainės statytojams ir tarnautojams skirtoje Sniečkaus gyvenvietėje. Iš tikrųjų ji jau yra miestas, dar neturintis oficialaus statuso. Jėgainės statytojai buvo atsiųsti iš Sovietų Sąjungos, iš ten atvyko specialistai, o vėliau atvažiavo ir šeimos. Didžioji dalis yra rusai. Protestan įsijungė apie 20.000 gyventojų. Mitingui vadovavo sovietų kompartijos centro komiteto partorgas Ignalinos elektrinėje Aleksejus Kulakovas. Iš Vilniaus buvo atvykęs ministerių tarybos pirmininko pavaduotojas Jurijus Rusenka. "Tiesos" vasario 3 d. laidoje pasakojama: "Mitingo dalyviai priėmė dvi rezoliucijas. Pirmojoje, skirtoje įsakui, rašoma, kad, jį ruošiant, buvo ignoruojami kitų tautybių pasiūlymai. Reikalaujama, pakartotinai juos išnagrinėjus, paruošti naują įsako redakciją. Kad visi piliečiai turėtų lygias teises, jis turi užtikrinti lietuvių-rusų dvikalbystę. Mitingo dalyvių nuomone, kitaip įsako nebus įmanoma taikyti gyvenvietės teritorijoje . . ." Esą valstybinės lietuvių kalbos įsakas atims galimybę įmonių vadovais ir valdančių organų atstovais rinkti jos nemokančius asmenis.

V. Kst.

Molėtų rajono Balninkų miestelyje, pernai šventusiame 650 metų sukaktį, atidengtas paminklinis akmuo su datomis ir herbu Nuotr. J. Danausko

Hamilton, Ontario

"ŠIRVINTOS-NEMUNO" TUNTO SKAUČIŲ-TŲ rengiama Kaziuko mugė įvyks, kovo 12, sekmadienį, Jaunimo centre. Pradžia po 9 val. rytinių pamaldų.

Kviečiame Hamiltono ir apylinkių visuomenę atsilankyti ir vieną kitą valandėlę pabuvoti skautiškais simboliais ir darbais išpuoštoje salėje, pabandyti laimę, gausioje mažojoje ir didžiojoje loterijoje. Gera proga pasivaišinti tradiciniais lietuviškais valgiais ir skaniais pyragais. Vaikučiams ir jaunimui veiks pritaikyti žaidimai ir populiarusis laimės šulinys. Lauksime visų!

"Širvintos-Nemuno" tunto skautės-skautai

Ottawa, Ontario

NOTRE DAME BAZILIKOJE š. m. sausio 29 d. Otavoje įvyko metinės etninių grupių bendros Mišios, kurias atnašavo arkiv. J. Aurele Plourde. Keli šimtai ateivių dalyvavo šioje Euachristinėje aukoje, tarp jų nemažas būrys ir lietuvių. Arkiv. J. A. Plourde kasmet atlaiko Mišias ateivių intencija ir įtraukia jų atstovus į pamaldų eigą. Šiais metais procecijoje lietuviams atstovavo kun. dr. V. Skilandžiūnas, tautiniais drabužiais pasipuošusi Rasa Jurkutė ir Jonas Balsevičius. Dalį liturginių skaitymų atliko Rūta Danaitytė.

Arkiv. J. A. Plourde gražiai įvertino įvairių tautų įnašą į Kanados kultūrą. Jis pabrėžė, kad meilė artimui yra jungiantis gyvenimo bruožas, duodąs stiprius pagrindus daugiakultūrei Kanados visuomenei. Kadangi meilė artimui yra pagrįsta meile Dievui, tai, atitolus nuo bažnyčios ir religijos, atsiranda moralinių iškrypimų, pornografija ir masinės nesantaikos ekonominėje ir politinėje srityje. Jis ragino stiprinti tikėjimą, išlaikyti savus papročius, kalbą ir kultūrą. Po apeigų arkiv. J. A. Plourde turėjo priėmimą bazilikos salėje. **Alg. Eimantas**

Rasa Jurkutė ir Jonas Balsevičius

St. Catharines, Ont.

LABAI PASISEKĘS Vasario 16 paminėjimas įvyko vasario 12, sekmadienį. Pilna šventovė, daug prie miesto rotušės, visi stalai užimti Daugiakultūriame centre. Gerai paruošta ir išpildyta programa. Prie miesto rotušės iškelta trispalvė. Dalyvavo žymūs miesto ir valstybės atstovai. Salėje pasktaitą skaitė A. Šileika iš Toronto. Jautrūs pasisakymai Pavergtų tautų organizacijos atstovų. Ypatingai jautriai kalbėjo ukrainietis teisininkas Ben Dolyčni ir seniausias miesto valdybos narys, dažnai pavadoujantis miesto burmistrą J. Vašuta. Lenkų atstovas pareiškė trumpai: "Mes visais laikais stovėjome šale jūsų – stovėsime ir ateity". Taip pat sveikino latvių bei estų atstovai.

NAUJA IŠKILIOJI LIETUVAITĖ (Miss Lithuanian Community) – tai R. Mačytė iš Hamiltono. Karūną ji perėmė iš R. Mačikūnaitės, kuri nepaprastai gražiai atliko visas pareigas, atstovaudama lietuviams Niagaros pusiasalyje. Reikia priminti, kad St. Catharines mieste vyksta kasmetiniai vynuogių paradai ir visa eilė įvairių renginių. Visi lietuviai džiaugiasi iškiliojom lietuvaitėm ir yra joms labai dėkingi.

BENDRUOMENĖS PIRM. A. ŠETIKAS staiga gerokai sunegalavo ir turėjo būti nuvežtas ligoninėn prieš pat Vasairo 16 minėjimą. Laimei pareigas perėmė vicepirm. V. Žemaitienė, kuri sėkmingai vadovavo tautinės šventės iškilmėms. A. Šetikas pirmininkauja jau ar tik ne dešimtą kartą. Tai labai pasišventęs lietuvybei tautietis. Visi apylinkės lietuviai nuoširdžiai linki jam kuo greičiau pasveikti. **Kor.**

London, Ontario

STAIGMENA! "Pašvaistės" kaukių balius nustebino ne tik didžiausius pesimistus, bet ir didžiausius optimistus. Jau seniai bebuvo matyta, kad renginyje (neskaitant Šiluvos atlaidų ir kitų parapijos švenčių) parapijos salė būtų sklidinai užpildyta gausių dalyvių, kaikuriems buvo sunku susirasti ir sėdimą vietą. Vos tik prie šventovės priartėjus – iš karto susidarė toks stebinantis įspūdis. Automobiliams neužteko vietos aikštėje. Gerai, kad kaimynų nė vieno automobilio ten nebuvo. Daugeliui svečių teko palikti automobilius ant erdvaus žolyno, gerai kad žemė buvo dar sušalusi.

Prasidėjus programai, susidarė kitas labai teigiamas įspūdis – buvo įsitikinta, kad į šį renginį tikrai buvo verta ateiti, nes spalvingoje ir labai įvairioje programoje kiekvienas galėjo susirasti ką nors mėgiamo. Didelio pasisekimo susilaukė solo dainos lyrinio soprano M. Bendoraitienės ir dramatinio soprano D. Švilpaitės-Adams. Šiltais plojimais buvo sutikti duetai: vokalinis E. ir G. Petrauskų ir gitarų G. ir J. O'Leary, taip pat K. Račinskaitės fleitos solo ir P. Audet trimito solo. Reikiamo dėmesio susilaukė ir stilingas B. Morales solo šokis. Kaip ir paprastai, įdomūs buvo ir kupletai. Dainoms vadovavo ir visiems akompanavo "Pašvaistės" vadovė muz. R. Vilienė, talkinama talentingos jaunutės pianistės A. M. Howard. Bet kai scenoje pasirodė trys neatpažįstamos ir nesuprantamos "asmenybės", atvykusios iš Škotijos ir kitų kraštų, – salėje pasipylė tikra plojimų audra. Tai linksmi švilpukai. Nebuvo galima suprasti, kur jų galva, krūtinė, kur jų rankos ir t.t. Visi laužė galvas: kas jie ir kieno tokia vykusi ir kaukių baliui labai tinkama idėja? Paaiškėjo: idėja – dr. Armstrong-Andrulionytės, o "kostiumus" pasidarė patys "aktoriai" – J. Brazlauskas, P. Adams ir R. Genčius. Programos įspūdį dar padidino dr. K. Vilio tvarkomi prožektoriai.

Svarbiausias šios programos pliusas buvo tai, kad ji buvo nepaprastai įvairi, dinamiška, nenuobodi. Jaunoji karta dažnai kritikuoja mūsų programas, kad yra perilgai sustojama ties tuo pačiu dalyku – daina ar šokiu ir t.t. Ši programa to trūkumo tikrai neturėjo: kas pora minučių keitėsi dainos grupės (tai mažos, tai didesnės), solistai, instrumentalistai, šokėjai. Vidurinioji ir jaunoji karta, turbūt, ir tikėjosi tokios programos, todėl gausiai dalyvavo, . . . kaip retai! Vyriausiai meno vadovei R. Vilienei įteikta gėlių.

Po to pradėta gardžiuotis skaniais blynais, pagamintais darbščiosios ir nepailstančiosios šeimininkės V. Bendoraitienės ir jos talkininkės E. Vainienės – viešnios iš Suvalkų trikampio. Štai ir dar viena staigmena: iš Saudi Arabijos ar kurio kito panašaus krašto (svečiams beužkandžiaujant) atvyko graži "arabų" pora. Spėjama, kad tai E. ir G. Petrauskai. Šokiams grojo labai garsi muzika, vyresniajai kartai neįprasta.

Reikia manyti, kad po šio neįprasto pasisekimo "Pašvaistės" kaukių baliai bus rengiami kasmet, ir kitais metais vargiai svečius besutalpins mūsų nedidelė salė.

Tai vis ženklai, rodantys, kad Londonas pradeda vėl atgyti!

D. E.

Calgary, Alberta

IŠKILI LIETUVAITĖ. "The Calgary Sun" sausio 31 d. laidoje rašo apie naujai išrinktą Kalgario miesto jaunuolių karalaitę (Miss Teen Calgary 1989) Aldoną Valadkaitę. Jos seneliai dr. Aleksas ir Aldona Valadkos gyvena Toronte. Aldona 11 klasės Bishop Grandin gimnazijos mokinė, 16 m. amžiaus, buvo karūnuota karalaite sausio 29, sekmadienį, iš 80 kandidačių. Po iškilmių nesidžiaugusi savo dideliu laimėjimu, bet ruošėsi matematikos egzaminams. "Aš esu taip laiminga, kad viskas pasibaigė. Nemėgstu matematikos, bet man ji sekasi", pareiškusi pirmųjų mokinių eilėse esanti naujoji karalaitė. Jos laukia sunkaus darbo metai. Reikės dalyvauti gausiuose pasirodymuose. "Aš galvoju, kad karalaitės paskirtis yra būti pavyzdžiu kitoms jaunuolėms" pažymi Aldona. Karalaitės tėvai prieš septynerius metus iš Prince Edward salos atsikėlė į Kalgarį. Aldonai dar likę pusantrų metų mokytis gimnazijoje, o tada Viktorijos universitete žada ruoštis mokytojos, fizioterapijos ar psichiatrijos profesijai. **K.**

ALDONA VALADKAITĖ

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybėse

Pedagoginis lituanistikos institutas sausio 28 d. Jaunimo centre gyveniman išleido naują 20 absolventų laidą. Direktorė Stasė Petersonienė pranešė, kad trijų dešmtmečių laikotarpyje institutą lankė 530 studentų, baigė 182. Vieni dirbo ar dirba mokytojais, kiti reiškiasi visuomeninėje veikloje. Diplomus įteikė Lietuvos atstovas Stasys Lozoraitis, rektorius dr. Jonas Račkauskas ir direktorė Stasė Petersonienė. Balio Sruogos dramos "Baisioji naktis" ištraukas skaitė D. Sruogaitės-Bylaitienės paruošti mokiniai. Keliomis liaudies dainomis programon įsijungė etnografinis instituto ansamblis, diriguojamas išvykusį vadovą dr. Arvydą Žygą pakeitusios Dalios Polikaitytės. Šventė baigta vakariene.

Pietinio Bostono lietuvių piliečių draugija naują valdybą išsirinko 1988 m. gruodžio 11 d. įvykusiame narių susitikime. Valdybą sudarė: pirm. Algis Skabeikis, vicepirm. Regina Baikaitė, sekr. Vytautas Jurgėla, ižd. Rimantas Bajerčius, finansų sekr. Ilona Baranauskaitė, direktoriai — Juozas Aušras, Martynas Šerelis, Birutė Skabeikienė, Raimundas Bačiulis, Asta Karosienė, Gediminas Ivaška ir Stasys Griganavičius. Draugijai priklauso keturių aukštų pastatas. Ketvirtajame aukšte savo būklą turi lietuviai skautai, trečiajame aukšte yra lietuviškiems renginiams rezervuota salė. Antrojo aukšto salė pritaikoma įstaigų reikalams. Ten jau įsikūrė lietuvių kredito unija "Taupa", Policininkų draugija. Draugijos patalpose veikia užkandinė ir įvairių gėrimų baras. Ankščiau pirmajame aukšte veikęs baras yra uždarytas.

Lietuvių suvalkiečių draugija Čikagoje pernai šventė veiklos penkiasdešimtmetį. Tais metais atlikti darbai aptarti gruodžio 15 d. Zigmo Kojako salėje susiauktame narių posėdyje, susilaukusiame 58 dalyvių. Jiems padėkojo valdybos pirm. Aleksas Navardauskas. Susikaupimo minute pagerbti visi mirusieji nariai. Prisimintas staiga susirgęs Vytautas Abraitis, ligoninėje gulinčios Albina Ramonienė ir Eugenija Strungienė. Be pataisų priimtas paskutinio susirinkimo protokolas, perskaitytas Viktoro Utaros. Suvalkiečių draugija 1988 m. turėjo du renginius: tradicinę gegužinę — gegužės 15 d. ir sukaktuvinį penkiasdešimtmečio balių — spalio 1 d. Abu renginiai buvo sėkmingi valdybos ir narių bendrų pastangų dėka. Už pareigingumą lietuviškoje veikloje pagerbta B. Žemgulienė. Ji pasiūlė paskirti specialias finansines išmokas visiems nariams, pasižymėjusiems rūpestinga veikla ilgiau kaip penkerius metus. Pasiūlymas priimtas 37:16 balsų santykiu. Specialios išmokos komisijon išrinkti du nariai — A. Abraitis ir J. Bacevičius. 1989 m. veiklai patvirtinta ta pati Lietuvių suvalkiečių draugijos valdyba: pirm. Alex Navardauskas, vicepirm. Helen Vilkelis, finansų sekr. Bernice Žemgulis, sekr. Victor Utara, ižd. Emilija Petraitis ir narys Vytas Abraitis.

Australija

Melburno lietuvius ir svečius iš Lietuvos į bendras Kūčias Lietuvių namuose pakvietė Tautos fondo būrelis, paruošęs ir ant stalų išdėliojęs tradicinius patiekalus. Kūčių vakarui skirtą žodį tarė kun. dr. Pranas Dauknys. Parapijos choro dirigentui Petrui Morkūnui vadovaujant, sugiedota kalėdinių giesmių. Sveikino ALB krašto valdybos sekr. Alisa Baltrukonienė, primindama, kad šį vakarą Vilniaus namų languose buvo siūlyta uždegti žvakes lietuvių tautos kančioms ir laisvės siekiams prisiminti. ALB Adelaidės apylinkės valdybos pirm. inž. Kęstutis Lynikas atvedė ilgus metus kentėjusį sąžinės kalinį dr. Algirdą Statkevičių, tarusį jautrų žodį apie pavergtą Lietuvą, Sibire ir sovietiniuose kalėjimuose patirtas kančias.

Kūčias Adelaidės lietuvių katalikų centre surengė Australijos lietuvių katalikių moterų draugijos valdyba. Du šimtus dalyvių pasveikino pirm. S. Pusdešrienė, džiaugdamasi, kad šį kartą jų eilėse yra ir tautiečių būrys iš Lietuvos, atvykęs į sporto žaidynes. Prie spindinčios žvaigždutės buvo uždegtos trys pripažinimą atgavusios Lietuvos vėliavos spalvų žvakės. Kūčių stalo maldas sukalbėjo klebonas kun. Juozas Petraitis, MIC, pradedant tradicinį dalinamąsi plotkelėmis. Lietuvių parapijos vardu kalbėjo V. Baltutis. Lietuvos persitvarkymo sąjūdis tą vakarą buvo pasiūlęs Vilniaus lietuviams uždegti žvakes languose 9 val. ir visiems pagalvoti apie Lietuvą. Kūčių dalyviai prisijungė prie šios idėjos. Salėje 9 v.v. buvo užgesintos šviesos, užžiebtos žvakės ant stalų, mintimis ir malda Lietuvai linkėta laisvės. Kalėdų senelio po eglute paliktas dovanėles P. Gasiūnas išdalijo Kūčiose dalyvavusiems sportininkams iš Lietuvos. Bernelių Mišias Šv. Kazimiero koplyčioje atnašavo klebonas kun. J. Petraitis, MIC.

Melburno lietuviai ruošiasi įsigyti pensininkams skirtą Lietuvių sodybą. Šiam tikslui yra įsteigta Lietuvių draugija, angliškai vadinama Lithuanian Friendly Society. Metinis narių susirinkimas buvo sušauktas 1988 m. spalio 16 d. Lietuvių namuose. Apžvalginį pranešimą padarė draugijos pirm. D. Levickienė. Iš jo paaiškėjo, kad Lietuvių draugija jau turi specialų fondą, renkantį įmokas Lietuvių sodybai. Jos bus panaudotos sklypams įsigyti. Sklypui įsigyti reikia 15 asmenų su $20.000 įmokomis. Sodybai reikės maždaug 2,5 akro žemės. Šiame plote bus pastatyta 20 vilos stiliaus namų ir 30 lovų turintis bendranamis. Iki Lietuvių sodybos įsigijimo už fondan įneštus pinigus bus gaunama 7% palūkanų. Asmenys, norintys atsiimti įmokas, apie tai turės pranešti vienerius metus iš anksto. Jie gaus po 4% palūkanų. Draugijos susirinkime pasitraukiantis ižd. J. Petrašiūnas pakeistas J. Šniru. Laikinai išvykstančią sekr. Daną Sadauskaitę-Gaylard pakeitė Birutė Kymantienė ir Ona Prašmutienė. Informacijas apie draugijos narių pageidaujamus butus Lietuvių sodyboje valdyba renka anketomis.

Britanija

Mančesterio ramovėnų skyrius savo reikalus aptarė metiniame susirinkime sausio 21 d. Mančesterio lietuvių klube. Iš padarytų pareiškimų paaiškėjo, kad praėjusiais metais buvo surengti visi ramovėnams priklausantys minėjimai, atlikti kiti reikalai. Perrinkta ta pati valdyba. 1989 m. ramovėnų Mančesterio skyriui vadovaus: pirm. K. Murauskas, vicepirm. H. Silius, sekr. H. Vaineikis ir ižd. A. Jakimavičius. Skyriun įstojo du nauji nariai.

Bradforde veikiantis "Vyčio" klubas sausio 29 d. buvo sušaukęs metinį narių susirinkimą išrinkti naujai valdybai. 1989 m. vadovaus išrinktoji valdyba, kurią sudarė: pirm. S. Grybas, vicepirm. A. Bučys, sekr. V. Gurevičius, ižd. J. Adomonis, administratorius R. Karalius, kultūrinių reikalų vadovas A. Traška ir sporto vadovas A. Girdžiūnas. Revizijos komisijon įsijungė M. Grybienė, F. Šilingas ir S. Vaicekauskienė.

Belgija

Europos parlamento rūmuose Briuselyje sausio 10 d. posėdžiavo Europos krikščionių demokratų unijos ir Europos liaudies partijos tarptautinės politikos komisija. Posėdžiuose dalyvavo ir Paryžiuje gyvenantis inž. A. Venskus, Europos lietuvių krikščionių demokratų tarybos pirmininkas. Posėdžiuose, be kitų darbotvarkės punktų, plačiai buvo svarstyti Rytų-Vakarų Europos klausimai. Ypatingo dėmesio susilaukė inž. A. Venskaus pranešimas apie įvykius sovietų okupuotose Baltijos šalyse. Pranešėjas daugiausia kalbėjo apie Lietuvoje vykstančias demonstracijas, naujuosius sąjūdžius bei organizacijas, jų veiklos programas, lietuvių tautos laisvės ir nepriklausomybės siekius. Panašūs proveržiai reiškiasi ir Latvijoje, ypač Estijoje. Inž. A. Venskaus pranešimas susilaukė atidaus dalyvių dėmesio ir daug klausimų.

Lenkija

Gdansko LKVD skyriaus nariams buvo skirtas literatūrinis vakaras 1987 m. spalio mėnesį. Paskaitą apie rašytoją Šatrijos Raganą skaitė J. Uzdila, Maironio eilėraščius — G. Lapinskaitė-Valinčienė. Istorijos mokytoja Ona Semaškaitė, pasinaudodama naujausia moksline medžiaga, kalbėjo apie Vytautą D. ir jo laikus. Kitame susirinkime buvo išklausyti magnetofono juostelėn įrašyti tautos dainiaus Maironio 125-jų gimimo metinių minėjimai Kaune ir Vilniuje.

AUDRA Travel CORPORATION

1989 m. kelionės į LIETUVĄ

"PAVASARINĖ" gegužės 14-26 (Finair)

"SKAMBA, SKAMBA KANKLIAI!" Gegužės 26 - birželio 6 (Air France)

"GEGUŽINĖ" Gegužės 26 - birželio 12 (Air France)

"ŠVENTINĖ" Birželio 30 - liepos 16 (Finair)

"JUBILIEJINĖ" Liepos 10-23 (Air France)

"ŽOLINĖ" Rugpjūčio 11-20 (Finair)

"GINTARINĖ PALANGA" Rugpjūčio 11-27 (Finair)

"BOBŲ VASARA" Rugsėjo 6-19 (Air France)

"RUDENINĖ" Spalio 6-17 (Air France)

SPECIALIOS GRUPĖS

MEDIKŲ Gegužės 17-24 (Lufthansa)

KREPŠINIO MĖGĖJŲ Liepos 5-23 (Air France ir LH)

Kviečiame užsisakyti keliones iš anksto.

Mūsų biuras:
- Pageidaujantiems paruošia individualias keliones į Lietuvą ir į kitas pasaulio šalis.
- Žiemos metu sutvarko keliones į Pietų Ameriką, Karibų salas, Havajus, išvykas pramoginiais laivais, organizuoja slidininkų grupes.
- Sutvarko vizas bei dokumentus iškvietimams.
- Ruošia keliones į geriausias pasaulio sanatorijas.
- Nuperkame automobilius bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Skambinkite: tel. (416) 769-2500. TELEX: 06-967812 FAX: (416) 763-6279

Rašykite: 2100 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1M7

Registracijos numeriai: 2559030 ir 2475066

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel. 383-9026

154 Darlington Dr.

Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 29 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	7%	asmenines paskolas	14%
santaupas	7%	nekiln. turto pask. 1 m..	12.25%
kasd.pal.taupymo s-ta	6.5%	nekil.turto pask. 3 m..	13%
90 dienų indėlius	9.5%	*Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.*	
1 m. term. indėlius	10.75%	*Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki $25.000.*	
1 m. term.ind.mėn.pal.	10.25%		
3 m. term.indėlius	11%		
RRSP ir RRIF (pensijos)..	8.5%		
RRSP ir RRIF 1 m.	10.75%		
RRSP ind. 3 m.	11%		

Trispalvės pakėlimas vasario 19 d. prie Mississaugos rotušės. Dalyvavo miesto burmistrė **HAZEL McCALLION**, kalba KLB Toronto apylinkės valdybos pirm. sol. **RIMAS STRIMAITIS** Nuotr. M. Pranevičiaus

Buvo susirinkę Lietuvos diplomatai

"TŽ" bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

Sausio 21-23 d.d. Vašingtonan buvo suvažiavę Šiaurės Amerikoje gyvenantieji nepriklausomos Lietuvos diplomatai. Lietuvos pasiuntinybėje dvi dienas vyko jų pasitarimas su Lietuvos diplomatinės tarnybos šefu dr. Stasiu Bačkiu ir Lietuvos atstovu Stasiu Lozoraičiu. Pirmajame tokiame pasitarime nuo 1968 m. dalyvavo Lietuvos gen. konsulas Niujorke Anicetas Simutis, generalinis garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza, garbės konsulas Los Angeles Vytautas Čekanauskas ir Lietuvos gen. konsulo Toronte dr. Jono Žmuidzino pavaduotojas Haris Lapas.

Pasitarimo tikslas buvo nagrinėti besikeičiančią padėtį Lietuvoje ir derinti užsienyje gyvenančių nepriklausomos Lietuvos diplomatų bei konsulų tolimesnę veiklą. Šis susitikimas suruoštas Lietuvos atstovo Vašingtone St. Lozoraičio iniciatyva. Susitikimui baigiantis, į Lietuvos pasiuntinybę vaišėms buvo pakviesta visa eilė Vašingtono lietuvių, jų tarpe spaudos ir radijo atstovų.

Apie tai, kas buvo suvažiavime svarstyta, Lietuvos atstovas Vašingtone ir prie Šv. Sosto S. Lozoraitis "TŽ" bendradarbiui taip pasakė:

Lietuvos diplomatai svarstė ne tiktai okupuotame krašte susidariusią padėtį, bet taip pat ypatingą dėmesį atkreipė į savo organizacijos — Lietuvos diplomatinės tarnybos — reikalus. Įdomūs buvo kiekvieno dalyvio pranešimai apie vietinių lietuvių reikalus, santykius su veiksniais bei organizacijoms. Susitikimo dalyviams buvo labai malonu pasimatyti su Estijos ir Latvijos atstovais, kurie, atvykę į Lietuvos pasiuntinybę Vašingtone, padarė įdomius pranešimus apie padėtį jų kraštuose.

St. Lozoraitis pabrėžė, kad pastaruoju metu trijų Baltijos valstybių diplomatinių atstovų bendradarbiavimas pasidarė nuoširdesnis, tampresnis ir efektingesnis. Tai iš dalies paskatino tautinis atgimimas Baltijos respublikose.

Liūtui Griniui į amžinybę iškeliavus

1989 m. sausio 21, šeštadienį Vašingtono ir apylinkių lietuviai atsisveikino su sausio 18 d. rytą staigiai mirusiu inžinierium Liūtu Grinium, III Lietuvos respublikos prezidento dr. Kazio Griniaus, mirusio 1950. VI. 4 Čikagoje, jaunesniuoju sūnumi. Atsisveikinimo valandėlei vadovavo Antanas Dundzila, buvęs pirmojo Čikagoje L. Griniaus įkurto skautų vieneto narys. Atsisveikinimo žodžius tarė VLIKo pirm. dr. Kazys Bobelis, dr. Jonas Genys — ALTos vardu, JAV plk. Donatas Skučas — Lietuvių Bendruomenės, vyriausios skautininkės pavaduotoja Meilė Mickienė — skautų, Angelė Bailey — Vašingtono K. Donelaičio mokyklos ir Jonas Vaitkus — draugų bei artimųjų vardu. Netrukus po atsisveikinimo L. Griniaus kūnas sudegintas, pelenai bus nuvežti į Čikagą ir palaidoti šalia tėvo, kurio prisiminimui Lietuvių tautinėse kapinėse Čikagoje visuomenė pastatė paminklą. Nuliūdime pasiliko velionio žmona Nijolė, dukros Audra ir Nida, sūnūs Aras ir Vytis.

Liūtas Grinius, dar tik sausio 13 d. pas gydytoją pasitikrinęs sveikatą, sausio 18 d. rytą atsikėlė važiuoti į tarnybą JAV laivyno įstaigoje, tačiau blogai pasijuto. Tuojau buvo iššaukta greitoji pagalba, bet, kaip atrodo, ji jau mažai galėjo padėti. Netrukus L. Grinius mirė.

Gimęs 1927 m. Kaune ir pakrikštytas Klaipėdoje liuteronų bažnyčioje, L. Grinius gimnaziją lankyti pradėjo Lietuvoje, kur vokiečių okupacijos metais įsijungė į slapto moksleivių laikraščio "Jaunime budėk!" redakcinį kolektyvą. Laikraštį redagavo Gabrielius Landsbergis, Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio iniciatyvinės grupės seimo tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio brolis, gyvenąs Australijoje. Pogrindžio laikraščio redakcijoje dar buvo Valdas Adamkus, Benediktas Mačiuika ir kiti. "Jaunime budėk!" buvo leidžiamas palaikant ryšius su Vyriausiuoju Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu, kurio valdyboje jau daug vėliau ir L. Griniui teko dirbti.

1944 m. rudenį, bijodami į Lietuvą sugrįžtančių bolševikų keršto, nors dr. K. Grinių ir vokiečiai buvo ištrėmę į provinciją, Grinių šeima pasitraukė į Vakarus. Čia Liūtas Grinius jau 1945 m., vos karui pasibaigus, įstojo į Vakarų Vokietijoje atkurtą Lietuvių skautų sąjungą. 1946 m. baigė Eichstaedto lietuvių gimnazijos pirmąją laidą ir po metų kartu su tėvais emigravo į JAV, kur apsistojo Čikagoje. Čia L. Grinius suorganizavo pirmąjį lietuvių skautų vienetą, studijavo Illinojaus technologijos institute, o jį baigęs, studijas dar gilino Notre Dame universitete. Čikagoje įsteigė lietuvių studentų draugiją, kurį laiką buvo jos pirmininkas, o paskui centro valdybos narys. Vienąme iš pirmųjų Čikagoje vykusių lietuvių studentų suvažiavimų teko su L. Grinium susipažinti, vėliau dalyvauti jų vestuvėse Marquette Parko lietuvių katalikų šventovėje ir vestuvių vaišėse tuometinėje Lietuvių auditorijoje. Mus rišo ir tai, kad abiejų žmonos buvo baigusios tą pačią Eichstaedto liet. gimnazijos abiturientų laidą.

Atlikęs karinę prievolę, L. Grinius 23 metus dirbo inžinierium Amerikos privačiose karo pramonės tyrinėjimų bendrovėse. Nuo 1974 m. ligi staigios mirties dirbo JAV karo laivyno ginklavimo skyriaus tarnyboje, kur daug laiko praleisdavo įvairiose komandiruotėse. Nors ir dirbdamas karinėje žinyboje, L. Grinius nesivaržė veikti lietuvių organizacijose ir net VLIKo valdyboje, kurioje per kelerius metus iki 1987 m. pabaigos ėjo tai vicepirmininko, tai valdybos nario pareigas, o paskutiniu metu buvo Tautos fondo direktoriumi. Kur tik jam teko gyventi — Čikagoje, Los Angeles, Buffalo ar Vašingtone — visur veikė skautuose ar jiems vadovavo.

Per paskutiniuosius kelerius metus Liūto senutė motina buvo patalpinta senelių slaugymo namuose, kur kiekvieną vakarą, jei nebūdavo išvykęs tarnybos reikalais, sūnus ją lankė, ir rodė savo motinai didelę meilę.

Nors su L. Grinium ir buvom skirtingų ideologijų bei pažiūrų, ir nekartą dėl to susiginčydavom, tačiau išlikome geri draugai. Jis savo namuose saugojo tėvo dr. K. Griniaus, brolio plk. K. Griniaus ir poeto Kl. Jurgelionio gan turtingus archyvus. Dabar šeima žada juos perduoti Balzeko Lietuvių kultūros muziejui Čikagoje.

Pagerbkime ateitininkus kankinius

Stropiai ruošiama knyga apie ateitininkus – komunistų ir nacių kankinius. Jau turima apie 250 aprašų. Prie šio leidinio dirba Leonardas Kerulis, Pilypas Narutis ir Juozas Prunskis. Čia skelbiame pavardes tų kankinių, kurie buvo nužudyti ar kalinti komunistų. Apie juos aprašai jau sudaryti. Kas turėtų jų nuotraukas arba kas žino daugiau kankinių ateitininkų, kurių pavardės čia neįtrauktos, malonėkite nedelsiant siųsti medžiagą adresu: L. Kerulis, 5828 S. Campbell, Chicago, IL 60629, USA. Medžiagą apie ateitininkus nacių kankinius siųsti adresu: P. Narutis, 4120 W 93rd Place, Oak Lawn, IL 60453, USA. Knygą leis "Krikščionis gyvenime" leidykla, kuriai vadovauja prel. V. Balčiūnas.

Jau paruošti aprašai šių kankinių ateitininkų:

Kun. Juozas Adomaitis, gyd. Sal. Mikšytė-Aleknienė, fil. dr. Kazimieras Ambrozaitis, kun. Benediktas Andriuška, mkt. Stasys Ankevičius, gyd. Alfonsas Arlauskas, laisvės kovotojas Fortunatas Ašoklis, tarnaut. Albinas Aušrevičius, kun. Alfonsas Ažubalis.

Ats. plk. Juozas Bačkus, kun. Antanas Bakys, mkt. Petras Balčiūnas, kun. Valentinas Balčius, adv. Kazimieras Balkūnas, kun. Juozas Bardišauskas, inž. Juozas Barisas, teisin. Ona Gaigalaitė-Beleckienė, buv. min. doc. Leonas Bistras, diplomatas Kazimieras Bizauskas, vysk. Vincentas Borisevičius, tarnaut. Gabrielius Bražinskas, Eugenija Liorentaitė-Bukaitienė, kun. Tadas Budraitis, žurn. Julijonas Butėnas.

Dipl. Valdemaras Vyt. Čarneckis, kun. Bernardas Čepulis, mkt. Vytautas Česnavičius, kun. Kristupas Čibiras, mkt. Andrius Čiurinskas, mkt. Magd. Žilinskaitė-Čivilienė.

Kun. Justinas Dabrila, žurn. Stasys Dabušis, teis. ir žurn. Jonas Dagelis, dantų gyd. Marija Statkevičiūtė-Dailidienė, chemikas Liudas Dambrauskas, kun. Jonas Danyla, mkt. Leokadija Strempickaitė-Daniliauskienė, kun. Jurgis Danys, sociologas, red. Pranas Dielininkaitis, kun. Vladas Didžiokas, teisėjas Jurgis Dobrovolskis, tarnaut. Vladas Dočkus, plk. ltn. Pijus Dovydaitis, prof. Pranas Dovydaitis, tarnaut. Viktoras Dubauskas, prel. Kazimieras Dulksnys, tarnaut. Stasys Dumčius, kun. Povilas Durasevičius.

Ltn. Balys Einoris, min. Antanas Endziulaitis, miškininkas Vaclovas Endziulaitis.

Kpt. Norbertas Gasėnas, ltn. Aloyzas Giedrikas, kun. Mykolas Gylys, mkt. Pranas Gineitis, mkt. Juozas Gintalas, gyd. Kazys Gogelis, part. N. Gogelis, ekon. Juozas Gratkauskas, ūkin. Antanas Graužinis, miškų urėdas Jonas Gražulis, mkt. Adomas Grėbliūnas, kun. Jonas Grigaitis, kun. Antanas Grigaliūnas, ats. gen. Vincas Grigaliūnas-Glovackis, miškų urėdas Antanas Griškevičius, kun. Stanislovas Gruodis, gyd. Antanas Gudonis.

Mkt. Ignas Ignašiūnas, kun. Antanas Ylius, kun. Jonas Ilskis, Alfonsas Išora.

Inž. Bernardas Jagminas, mkt. Lukas Jakelaitis, kun. Petras Jakulevičius, tarnaut. Zigmas Jakulis, teis. Jonas Januška, gyd. Domas Jasaitis, agr. Leonas Jasėnas, plk. Vincas Jasulaitis, konsulas Eduardas Jatulis, laisvės kovotojas Šarūnas Jazdauskas, teisėjas Petras Jočys, gyd., min. Kazimieras Jokantas, kun. Teodoras Jokubauskis, mkt. Elena Jociūtė, prel. Justinas Juodaitis, part. J. Juozaitis, kun. Bronius Jurgutis, kun. Antanas Juška, agr. Jonas Juška.

Teisėjas Liudas Kalnietis, kun. Petras Kasciukas, tarnaut. Antanas Kazlauskas, žurn. Juozas Keliuotis, kan., dr., prof. Fabijonas Kemėšis, plk. ltn., gyd. Leonas Kenstavičius-Kęsgaila, kun. Stanislovas Kiškis, kun. Zigmas Komaras, stud. Vladas Korsakas, teisininkas Pranas Krasnickas, tarnaut. Vincenta Ratkevičiūtė-Kripaitienė, žurn. Bronius Krivickas, tarnaut. Kazys Krušnauskas, Vilniaus krašto veikėja Marcelė Kubiliūtė, solistas Antanas Kučingis, mkt. Pranciškus Kunca, prel. Pranas Kuraitis, mkt. Adolfas Kuzavinis, mkt. Emilija Zaukaitė-Kuzavinienė, kpt. Stasys Kušlikis.

Visuomenės veikėja, žurn. Stefanija Paliūlytė-Ladigienė, ekon., dr., Juozas Leimonas, agr. Kostas Leinartas, kun. Justinas Lelešius, tarnaut. Antanas Liepa, kun. Petras Liepa, kun. Antanas Liesius, kun. Petras Lygnugaris, ekon., dpt. dir. Mikalojus Lipčius, kun. Juozas Lomanas, mkt. Emilija Kerbelytė-Lukoševičienė, part. vadas Juozas Lukša, stud. part. Jurgis Lukša.

Mkt. Jonas Mališauskas, kun. Juozas Mališauskas, filos. dr. Pranas Mantvydas, kun. Jonas Marcinkus, teisėjas Jurgis Masaitis, kun. Stasys Masilionis, ekon., min. Jonas Masiliūnas, kun. Juozas Matelionis, plk., teisin. Julius Matulevičius, ūkin. J. Maumevičius, kun. Vladas Mažonas, mkt. Olga Januševičiūtė-Merkienė, kun. Vincentas Mieleška, teisėjas Jonas Mielys, mkt. Jonas Miežys, mkt. Julius Mikalauskas, Anstazija Naujokaitytė-Miliuvienė, inž. Petras Minutka, burm. Edvardas Misevičius.

Kun. Jonas Nagulevičius, mkt. Liucijus Nemickas, tarnaut. Pranas Nenorta, stud. Antanas Norkūnas.

Agr. Vincas Orentas.

Filos. dr. Jonas Pankauskas, Filomena Strazdaitė-Pankauskienė, kun. Steponas Pelešynas, kun. Vladas Pėstininkas, mkt. Julius Petkevičius, Sibiro kankinys Viktoras Petkus, kun. Antanas Petraitis, kun., dr. Pranas Petraitis, mkt. Kazys Petrauskas, kun. Jonas Petrėnas, kun. Jonas Petrika, ūkin. Marija Petruškevičiūtė, kpt. Adolfas Pilvelis, mkt. J. Povilaitis, kun. Henrikas Prialgauskas, kun. Kazimieras Prialgauskas, inž. Viktoras Prieskienis, inž. Apolinaras Pukaitis, mkt. Jonas Puodžius, mkt. Kotryna Tarvydaitės Puodžiuvienė, kun. Klemensas Pusdešris.

Kun. Povilas Racevičius, kun. Pranas Račiūnas, mkt. Antanas Račkauskas, agr. Albinas Radzevičius, žurn. Petras Radzevičius, kun. Paulius Ragažinskas, plk. ltn. Konstantinas Raibikis, kun. Petras Rauda, mkt. dir. Adolfas Raulinaitis, stud. Jonas Reinys, arkivysk. Mečislovas Reinys, kun. Stanislovas Rimkus, mkt. Karolina Čičelaitė-Rožanskienė, Pedagoginio instituto dir., dr. Klemensas Ruginis.

Mkt. Matilda Šokelytė-Sabienė, kun. Salemonas Samuolis, inž. Vincas Seliokas, visuomenininkas Jonas Senauskas, filos. dr., red. Ignas Skrupskelis, inž. Ignas Slabšys, kardinolas Vincentas Sladkevičius, mkt. Vincas Slančiauskas, mkt. Jurgis Slavėnas, miškininkas Antanas Sličius, agr., min. Zigmas Starkus, mkt. Uršulė Urnežiūtė-Starkuvienė, stud. Romas Striupas, visuomenės veikėja Ona Matulaitytė-Stulginskienė, agr. antrasis Lietuvos prezidentas Aleksandras Stulginskis, mkt. Petras Sūdžius, stud. Albertas Sušinskas, kun. Alfonsas Sušinskas.

Kun. Viktoras Šauklys, kun. Matas Šermukšnis, kun. Antanas Šeškevičius, kun. Juozas Šeškevičius, tarnaut. Marija Kamaitytė-Šičkuvienė, kan. Povilas Šidlauskas, visuomenininkas Povilas Šilas, vertėjas Pranas Šileika, kun. Antanas Šilingas, mkt. Albertas Šležas, teisin. Jonas Štaupas, kun. Pranas Šukys, kun. Bronislovas Šveikauskas.

Abiturientas Zenonas Tarvainis, mkt. Juozas Tarvydas, mkt. Anelė Krasnickaitė-Tarvydienė, stud. Stasys Tilinskas, gyd. kpt. Stasys Tuminas.

Ekonomistas dr. Juozas Urmanas.

Prel. Vincentas Vaičiulis, part. N. Vaidila, kun. Juozas Vailokaitis, ltn. Danielius Vaitelis, kun. Augustinas Vaitiekaitis, tarnaut. Vladas Vaitiekūnas, agr. Jonas Valatka, tarnaut. Martynas Valavičius, Juzė Laurinavičiūtė-Venslovienė, partizanų vadas Kazys Veverskis, mkt. Sofija Orvydaitė-Vilkaitienė, Ona Ramanauskaitė-Vosylienė, kun. Juozas Voveris.

Kun. Antanas Zakaryza, gyd. Juozas Zubrickas.

Tarnaut. Jurgis Žemaitaitis, stud. Antanas Živatkauskas, agr. Marija Gineitytė-Žulienė, mkt. Jonas Žutautas, kun. Jonas Žvinys, abiturientas Hermanogildas Žvirždinas. **Inf.**

XXXII KANADOS LIETUVIŲ DIENŲ NAKVYNIŲ INFORMACIJA

Lietuvių dienos įvyks 1989 m. gegužės 20-21 d.d. Londone

KLD rengimo komitetas viešbučiuose yra rezervavęs kambarius iki **balandžio 19 d.** Kreipkitės į juos, prašydami "Lithuanian Days" rezervuotų kambarių

COMFORT INN, 800 Exeter Road (prie 401 greitkelio)
tel. 519 - 681-1200

RAMADA INN, 817 Exeter Road (prie 401 greitkelio)
tel. 519 - 681-4900

RADISSON HOTEL London Centre, 300 King Street (mieste)
tel. 519 - 439-1661

BRIARWOOD INN, 299 King Street (mieste)
tel. 1-800-265-1234

SHERATON ARMOURIES HOTEL – London (mieste)
tel. 1-800 - 387-5353

KLD rengimo komitetas

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS
REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

Mes turime visko pigiomis kainomis, ką žmonės reikalauja Lietuvoje.

Siūlome patį didžiausią elektronikos pasirinkimą, kurį galima naudoti JAV, Europoje ir Lietuvoje.

Žemos kainos ELEKTRONICS
110V ar 220V, PAL-SECAM-NTSC
tinkami naudoti Lietuvoje!

Visi videomagnetofonai pritaikyti naudojimui Lietuvoje. Turiu oficialų leidimą pasiuntimui į Lietuvą. Prieinamos kainos.

Telefonai: (416) 663-9497, (416) 665-4250

ENCHANTĖ Inc.
2938 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1Y8
Tel. 769-0631 **Fax 769-0586**
Daugiarūšė sistema 110-220 voltų 50—60 Hz
Tinka Lietuvai ir kitiems Europos kraštams
*Video *Namų apyvokos reikmenys (šaldytuvai ir kt.)
*Televizijos *Stereo
Įpakavimo patarnavimas į visus pasaulio kraštus

SHERLOCK HOMES REAL ESTATE INC. REALTOR

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti.

Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Lougheed & Barnard
Funeral Home
252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker
38 Hurontario Street,
Collingwood, Ont. L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, *B.A.,*
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 445-5640,
namų tel. (705) 429-6428.

Cq-cq-cq-radijo mėgėjai!

Jau trečias mėnuo, kai Lietuvos trumpabangininkų radijo mėgėjų stotis **LY2ZZ** bando atrasti ir apjungti qso ryšiu viso pasaulio lietuviškai kalbančius OM trumpabangininkus.

Lietuviškasis **qso ryšys** pradedamas šeštadieniais ir sekmadieniais 14 val. (UTC) laiku **28.444 khc** banga.

Kviečiami **OM lietuviai** savo mikrofonais ir antenomis tarpusavy susirišti eterio tiltu!

LY2ZZ ir DL2FAT

Kanados ir Lietuvos vėliavų pakėlimas prie Lietuvos kankinių šventovės Anapilyje. Organizuotai dalyvavo Vl. Pūtvio kuopos šauliai, katalikių moterų parapijos skyrius ir skautai Nuotr. M. Pranevičiaus

Toronto gintarietės "Kepurinės" šokyje

Nuotr. O. Burzdžiaus

Ruošiasi išvykai

Toronto "Gintaro" ansamblio išvyka į Lietuvą artėja. Jau yra gautas oficialus Vilniaus universiteto kvietimas, kuriuo "Gintaras" yra kviečiamas "tarpusavio pasikeitimo principu" dalyvauti bendrame koncerte su universiteto dainų ir šokių ansambliu, atskiruose koncertuose, susitikimuose ir kasmetiniame liaudiškos muzikos festivalyje "Skamba, skamba kankliai". Tikimasi, kad šio pasikeitimo antroji dalis išsipildys šių metų rudenį, kai Vilniaus universiteto ansamblis pasirodys Šiaurės Amerikos scenose. Taigi, išvykos planai vystosi sklandžiai, gintariečiai uoliai repetuoja, vadovai rūpinasi programos detalėmis.

Išvykos pasisekimu rūpinasi ne vien patys gintariečiai. Įvairiuose ruošos darbuose į talką ateina nuolatiniai ansamblio rėmėjai, lietuviškos kultūros puoselėtojai. Yra užvestas audimo projektas, kuriam vadovauja dr. Angelė Kazlauskienė. Bus nuaustas ir į Lietuvą nuvežtas gobelenas, vaizduojantis "Gintaro" ansamblio emblemą. Tai bus graži dovana, gražus "Gintaro" gastrolių prisiminimas. Taip pat, M. Slapšys projektuoja specialią išvykos emblemą, kuri bus naudojama ženkliukams bei marškiniams. Šioje emblemoje bus Vilniaus ir Toronto miestų simboliai.

Vilniaus universiteto ansamblio vadovas V. Aleksandravičius, besilankydamas Toronte, "Gintaro" ansambliui padovanojo skudučių. Šie skudučiai ir bus vartojami programos paįvairinimui, tarp šokių įterpiant liaudies muzikos. Skudutininkų būrelį paruoš muz. Dalia Viskontienė. Taip pat su koncerto programa bei su išeivijos lietuvių gyvenimu publiką supažindinantį tekstą sutiko parašyti poetas Henrikas Nagys.

Prieš išvykdami į Lietuvą, gintariečiai dar du kartus pasirodys Toronto scenose. Balandžio 16, sekmadienį, įvyks metinis ansamblio koncertas. Gegužės mėnesį numatytas išleistuvių vakaras, kuriame bus atlika Lietuvos koncertų programa.

Išvykos reikalams yra sudarytas specialus tėvų komitetas, kurio vienas iš svarbiausių uždavinių yra lėšų telkimas. Lig šiol "Gintaras" augo, klestėjo, atstovavo lietuviams svetimtaučių tarpe rėmėjų dėka. Dabar, atsiradus progai parodyti Lietuvai išeivijos saugojamą, branginamą kultūrinį lobį, vėl reikalinga rėmėjų pagalba. Prisidėdami prie "Gintaro" išvykos aukomis, įvertinsite jaunimo pastangas, padėsite sustiprinti gyvybinį ryšį, tarp Lietuvos ir išeivijos. Mecenatų, aukojusių per $100, pavardės bus įrašytos paminklinėse lentelėse, kurios bus paliktos koncertų miestuose. Taip pat jiems bus parūpinami kvietimai į išleistuvių vakarą ir bus įteikiami specialūs išvykos ženkliukai. Garbės mecenatai, aukoję per $200, bus tuo pačiu įvertinti, bet priedo jiems bus parūpinami kvietimai į Vilniaus universiteto ansamblio koncertą Toronte. Visiems mecenatams bus parūpinami kvitai atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Aukas priima tėvų komiteto nariai – B. Saplys tel. 654-9052 ir J. Vingelienė tel. 233-8108. Yra atidarytos sąskaitos lietuvių kredito kooperatyvuose "Gintaro' išvykos į Lietuvą" vardu: "Paramoj" nr. 9174, Prisikėlimo par. nr. 1569910. **R.**

Kalbos reikšmė

Su džiaugsmu sutinkame žinias, kad tėvynėje vyksta pagerėjimai. Pamažu erškėčių kelias nyksta. Miela girdėti, kai kraštas nusikrato religiniais varžymais, žmonėse atgimsta nauja dvasia; kai atsiranda vilčių susigrąžinti laisvę ir valstybingumą.

Pagaliau lietuvių kalba pradeda atgauti savo teises. Ji tapo oficialia valstybine kalba. Šis įvykis yra nepaprastos reikšmės, nes kalba yra tautos gyvavimo pagrindas — kalbai sunykus, miršta ir tauta. Tam galima rasti daug pavyzdžių.

Archeologai vis dar randa duomenų apie išnykusias tautas, kurie rodo, kad jų išnykimo priežastis yra savo kalbos praradimas. Ta kova dėl kalbų plačiai vyksta ir dabar. Dažnai baigiasi ir kraujo praliejimu, nors to neturėtų būti. Demokratiniuose kraštuose, kur viršija sveikas protas, irgi vyksta kova, žinoma, tik nekruvina. Čia karą laimi faktai ir argumentai.

Ligi šiol Lietuvoje jos kalba buvo pastumdėlė ir neturėjo jai priklausančių teisių. Rusų kalba priverstinai ir viešai buvo grūdama kiekvienam lietuviui — tai rusifikacija. Ji buvo tautai didelė našta ir pagrįsta baime netekti tautinės tapatybės. Suprantama, mažai tautai sunku grumtis su daugmiljonine tauta. Rusai imigrantai užplūdo Lietuvą ir jautėsi kaip šeimininkai, nemokėdami, ir nenorėdami išmoti lietuviškai. Kai kur Lietuvoje buvo galima susikalbėti tik rusiškai. Todėl lietuvių kalba savame krašte jau buvo daliniame pavojuje. Tik įstatymų apsauga galėjo tą pavojų pašalinti.

Tikėkimės, kad tie įstatymai bus visapusiškai įgyvendinti. Juk lietuvių kalba yra didelis turtas ir pasaulio kalbų moksle. Koks būtų didelis nuostolis visai Europos kultūrai netekus lietuvių kalbos!

Alg. Eimantas

Lietuviška baldų dirbtuvė Trout Creek

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys, telefonas(705) 723-5522

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

SUTVARKOM dokumentus iškvietimui giminių iš Lietuvos arba jums privačiai ten apsilankyti.

PALAIKOM ryšius su kultūriniais vienetais, ansambliais Lietuvoje.

IŠRŪPINAM iškvietimus meninėms grupėms apsilankyti – koncertuoti Lietuvoje.

Šiais ar visais kitais reikalais, kreipkitės į **Stefą** ar **Algį Medelius**, vakarais **tel. (416) 434-1847.**

PRANEŠIMAS JAUNIMUI

Toronto lietuvių namų švietimo fondo "Labdara" (sutrumpintai "Fondas") stipendijų paskirstymo komisija duos stipendijas-premijas jaunimui

TIKSLAS

Remti stipendijomis studijuojantį jaunimą, skatinti premijomis lietuvių kalbos ir kultūros pažinimą, ugdyti jaunosios kartos dalyvavimą visuomeninėje-kultūrinėje veikloje ir remti visa tai, kas tarnauja lietuvių išeivijos siekiams.

KVALIFIKACIJOS

Komisija, skirstydama stipendijas-premijas, atsižvelgs į šias sąlygas: a. turi būti lietuviai arba lietuvių kilmės, b. studijuojantieji aukštesniosiose mokslo institucijose, c. Vasario 16 gimnazijos Vokietijoje mokiniai, d. lituanistinių kursų ar instituicijų studentai, e. lituanistinių mokyklų mokytojai bei studentai, studijuojantys lietuvių kalbą ir jos dėstymo metodiką, f. TLN nariai arba jų šeimos nariai (turi pirmenybės privilegijas). Neatsiradus tinkamų kandidatų, likusieji pinigai bus perkelti į sekančių metų sąskaitą arba paskirti premijomis už konkursinius rašinius. Prašymą rašant, svarbu duoti kuo daugiau žinių apie save, studijas ir pažymius, lietuvišką veiklą bei dalyvavimą lietuviškose organizacijose. Prašymus siųsti: **LN vedėjas, Švietimo fondas, 1573 Bloor St. West, Toronto M6P 1A6, Canada** arba palikti LN raštinėje ne vėliau kaip **kovo 31 d.**

Stipendijos bus įteiktos metiniame Toronto lietuvių namų susirinkime balandžio 9 d. Jei yra neįmanoma jame dalyvauti, prašoma raštiškai įgalioti kitą asmenį.

TLN švietimo fondo "Labdara" komisija

J&L SULIMIERSKI and ASSOC.

INCOME TAX

TAX TRONIX Certified Service

2290 Bloor street W.(at Durie) Toronto,769-4558

PASINAUDOKITE NAUJĄJA VALSTYBINIŲ MOKESČIŲ REFORMA!

Remdamiesi šiuo šūkiu mes peržiūrime kiekvieną atvejį savo klientų naudai. Nors naujosios mokesčių reformos įvesti pakeitimai padaro mokesčių grąžinimo lapus labai sudėtingais, mūsų mokesčių pildymo kompiuterizuota programa (plačiai naudojama sąskaitininkų) lengvai pasitarnauja naudotojui.

Naudojant šią programą, mes užtikriname, kad visi jūsų **MOKESČIŲ KREDITAI** turimi mintyje, savo patirtimi mes siekiame pagrindinio savo įsipareigojimo jums – galimai sumažinti jūsų mokesčius.

JEI KLIENTAS NĖRA PATENKINTAS, JOKIO ATLYGINIMO IŠ JO NEIMAM

Savo įstaigoje, 2290 Bloor St. W., mes tuojau galime jums parodyti kompiuterio pagalba apskaičiavimo rezultatus. Mes **garantuojame**, kad mūsų apskaičiavimai yra šimtaprocentiniai teisingi.

Jei klientas nėra pilnai patenkintas, mes grąžiname jam originalius dokumentus ir neimam jokio atlyginimo. Priešingai, mes net siūlome $20.00 dovanai tam, kuris parodytų kaip geriau užpildyti mokesčių grąžinimo lapus.

VIENKARTINIS ATLYGINIMAS PILNŲ METŲ PATARNAVIMUI

Mūsų atlyginimo dydis remiasi jūsų mokesčių grąžinimo lapų pildymo sudėtingumu ir yra teisingai apskaičiuojamas mūsų kompiuterio. Nežiūrint didelių pakeitimų ir pridėtinių mokesčių formos sudėtingumų, praktiškai savo atlyginimą laikome praeitų metų lygyje. Kompiuterio dėka ne tiktai mūsų apskaičiavimai yra aukščiausios kokybės (daugiau kaip 20 sąskaitybos kompanijų – "chartered accounting companies" – naudojasi mūsų patarnavimu), bet ir atlyginimas yra labai žemas (pvz. paprastų mokesčių lapų užpildymas – $22.00, statistinių lapų užpildymo vidurkis – tarp $28.00 ir $35.00).

Be to mes teikiame **AUTOMATIŠKĄ 30% NUOLAIDĄ** jūsų sutuoktiniui(ei).

Atlyginiman taipgi įeina:

- Ištisų metų mokesčių apskaičiavimo pagalba.
- Vienkartinis patarimas pradedant arba parduodant savo verslą.
- Investavimo patarimas, arba
- nuomojimo nuosavybės pajamų patarimas.
- Investuoto pastato nuomojimo pajamų patarimas.

DĖL PLATESNIŲ INFORMACIJŲ SKAMBINKITE tel. 769-4558.

DĖMESIO VERSLININKAI! Atsiminkite, kad verslo nuostoliai yra atimami nuo kitų pajamų šaltinių, tokiu būdu sumažinant jūsų mokesčius arba padidinant mokesčių grąžinimo sumą. Dėka mūsų **"BUSINESS 1"** programos, mes teikiame platų patarnavimą už neįprastai žemą atlyginimą: ● knygvedyboje, ● pajamų ir išlaidų lapuose, ● balanso lapų paruošime.

Įstaiga atidaryta darbo dienomis nuo 10 v.r. – 19 v.v., šeštadieniais nuo 10 v.r. – 16 v.v.

Norint pasinaudoti priedine 10% nuolaida, atneškite šį kuponą ir gausite 10% nuolaidą nuo kompiuterio apskaičiuoto atlyginimo.

Ąžuolų randai

ANTANINA GARMUTĖ

Dokumentinės apybraižos, vaizduojančios sibirinius lietuvių trėmimus ir gyvenimą Sibiro plotuose. Jų autorė – buvusi Sibiro tremtinė

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

— Atvykę dirbom taigoj pušų sakintojomis. Vėliau pristatė prie vyriškų darbų: pjaustyti pušis sakinimui ("vzdymka"). Dirbome nuo ryto iki sutemų, išvaikščiodavom kasdien po 35 km. Nešiojomės kopėčias, jomis užlipdavom apie 2 m aukštyn. Droži žievę, palikdama ploną sluoksnelį, kad medis gyventų. Pjaunant griovelius, įremi peilio kotą į pilvą, įsispri kojom ir iš visų jėgų pjauni. Peiliukai atšipę, prasto metalo, todėl pritrūkdavom kvapo ir iki vakaro neapsakomai nuvargdavom. Ypač sunku žiemą: sniego iki juosmens, drabužiai apledėja, duona kišenėje sušąla. Paruošiamąją medžiagą (kuoliukus ir kt.) reikėdavo nuvežti jaučiais. Jie sniege skęsdavo. Tuomet mūsų moterys susikibdavo po kelias ir eidavo pirmyn — atgal po 10 km — pramindavo jaučiams kelią.

— Lietuviai darbštūs. Kai žiemą darbo retkarčiais pritrūkdavo, gaudavom beprasmiškas užduotis: skaldyti metrines balanas, neva reikalingas tinkavimui, kurių niekur neišveždavo. Jos taip ir supūdavo lauke. Pirmiausia reikėdavo nuleisti pušis, paskui jas pjaustyti gabalais ir žalias skaldyti: viena laikom įkirstą kirvį, kita su mediniu kūju mušam. Nešam į baraką, kambariuose (kuriuose ir taip šalta!) atšildom ir su peiliu bei plaktuku skaldom plonai. Surišam į pundelius. Sustatom lauke. Kadangi mums nedavė žibalo, tai dalį skaldytų balanų naudojome patalpų apšvietimui. Kaip proseneliai prieš šimtą metų baudžiavoje . . .

— Grįžtame iš taigos darbų į barakus. Jau iš tolo pasitinka bendra rauda! Tai mūsų mamos lietuvės verkia Lietuvoje paliktų vaikų . . . Susirenka, būdavo, jos prie vieno barako ir balsu rauda! Kaip Maironis rašė: "Ten, už girių plačių — ne staugimas žvėrių: o, ne! — tai našlaitės lietuvės! . . ." Tarp jų ir mūsų mama verkia savo šešių vaikelių . . . Ruošėsi ji pas juos Lietuvon bėgti, duonutę į maišelį krovėsi paslapčia . . . Bet grįžo sugauti bėgliai — Ališauskų šeima. Viskas veltui. Kas mėnesį apsilanko komendantas ir surenka parašus, kad nebėgsim. Net ketverius metus neleido išvažiuoti į miestą ko nors nusipirkti ar pas gydytojus.

Pirmuosius metus mitome tuo, ką iš Lietuvos atsivežėm. Sekančiais metais gavome nusipirkti aliejaus ir gabalinio cukraus. Paskui įsigijome paršiukų. Bulvės ir pienas – savo. Čia dar vyrai įprato medžioti. Skanūs būdavo meškos kotletai. O pavasarį tiesiog rankomis pagaudavome sužeistų stirnų – jos būdavo įstrigusios apledėjusiame sniege.

— Gyvenome lyg kokie atsiskyrėliai giliame gūdžios taigos slėnyje, prie šaltinių. Karštos, gražios vasaros, daugybė gėlių (ir uodų!), gilios, speiguotos žiemos. Augo bruknės, raudonieji ir juodieji taigos serbentai. Kai aš sirgau, mama rinko spanguoles, braidydama po ledinį vandenį. "Tik dėl savo vaiko!"

— Atsigavę nuo darbų, vis dainuodavom. Labiausiai mėgom partizanų dainas. Žodį "partizanai" pakeisdavom "broleliais" . . . Giedodavom. Senukas Vaivada, dirbęs greta, visad pritardavo. O nuoširdžios rusų tremtinių senutės, kurioms labai patiko mūsų giedojimas, nors ir nesuprasdamos žodžių, kartojo: " . . . ūsų — pasigailėk mūsų!"

— Kartą daug lietuvaičių išvežė komandiruotėn miško darbams už 110 km į Kirilovką. Ten gyveno irgi lietuviai žemaičiai. Gavėnios vakarais užtraukiam "Graudžius verksmus". Rusų jaunimas tyliai sėdi ir klausosi. O meistras Ivanas Gordejevas, įsimylėjęs lietuvaitę, buvo labai mums geras ir sakydavo: "Jūsų reikia bijoti, nes kai užgiedosit, tai Dievas tikrai išklausys!" Deja, Aldutė Ališauskatė (dabar dirba Kaune, blyninėj prie Soboro), mūsų tremtinių poetė, meistro gerumui buvo visiškai abejinga ir labai gražiai nuo jo bėgiojo.

— Kai nuvežė komandiruotėn į Kamyšetą, apgyvendino miestelio pakrašty pas rusę senutę, kuri buvo valdžiai prasikaltusi (dainavo apie kolchozą: "Čaški, ložki pod stolom, kurica v komodie". (Indai, šaukštai po stalu, o višta stalčinėje spintoje) pasakojo, kad gyvendama Maskvoje matė porevoliucinio jaunimo eitynes: ėjo nuogi, šaukdami: "Doloj styd"! (Šalin gėda). Senutei nieko parduotuvėj neparduodavo. Turėjo ožką ir daržiuką. Nameliukyje švaru ir be galo tuščia. Negavo net siūlų nusipirkti. Lietuvės davė jai siūlų užlopyti veltiniams, nes eidama sniege palikdavo basų kojų pėdsakus. Davė duonos iš savo normų. Nupirko jai dovanų gabalinio cukraus: džiaugėsi, tarsi brangenybę gavusi. Merginos privežė jai malkų. Kai rengėsi išvažiuoti, senutė meldėsi ir rankas joms bučiavo . . . Merginos labai ten vargo: grįžusios iš taigos, gulėdamos ant kietų narų, pasiklodavo savo šlapias vatines, kad per naktį pradžiūtų . . .

— Tėtė dirbo pagalbiniu darbininku prie kelių ir tiltų taisymo. Kadangi jis nuo devyniolikos metų sirgo džiova, Sibire neilgai ištvėrė. Bedirbantį sulijo, peršalo ir mirė. Sirgdamas, ilgas valandas žiūrėdavo ir žiūrėdavo pro langą į Vakarus . . . "Kur Lietuva, kur mano vaikai . . . Kad nors numirt parvažiuočiau į Lietuvą!"

Sibire ne tiek mirtis, kiek laidotuvės būna baisios. Atrodo kažkas antgamtiškai žiauru, kai žmogaus net paskutinis atodūsis neturi teisės į gimtąją žemę . . . Palaidojom lietuvių kapinėse, Elankos kaimelyje. Ten jau buvo numirusių jaunų lietuvių, kuriuos pakirto gripo epidemija.

Išardžiusios parduotuvėje pirktus kaspinus, pasidarė spalvotus siūlus ir išsiuvinėjo tautinius drabužius – ALBINA ir VALĖ GINIŪNAITĖS 1954 m.

— Motinų raudos Sibire aprimo, kai Taišeto rajone, prie Biriusos upės, Selenajos gyvenvietėje, ilgai klaidžiojusios be komendanto leidimo taigos takeliais, radome kertantį mišką kunigą Izidorių Butkų, kilusį iš Eržvilko. Kunigas atvykdavo pas mus – pradžioje pėsčias, vėliau arkliu. Mūsų kaimeliui atsivėrė nauja era. Jo paprasti, bet nuoširdūs pamokslai visus labai paguosdavo ir sustiprindavo. Kai mirė senoji Naujokienė (iš Kalvarijos), kunigas Butkus atėjo pėsčias per neišbrendamą rudens purvą. Velionės sūnus taip pat buvo kunigas (Amerikoje). Tariantis dėl mūsų tėtės palaikų perkėlimo į Lietuvą, kunigas Butkus pranašiškai pasakė: "Palūkėkite! Ateis laikai — visus parvešį!"

Giniūnų šeima išbuvo tremtyje 10 metų. Grįžo iš gūdžios taigos — visos jau sidabro spalvos plaukais — lyg tos baltosios Žuvinto gulbės . . . Vienos, be gulbino! Bet — namo! . . . Praradusios sveikatą, su palaužtais sparnais, bet nepalūžusios dvasia! "Nežinojom, ar rasim namus: nesvarbu — visa Lietuva — namai!"

Skubėjo senoji Giniūnienė apkabinti savo šešių gulbiukų", našlaičių našlaičiais užaugusių Lietuvoje . . . Kiek buvo džiaugsmo ašarų! Ir nusifotografavo visas gražus "gulbių pulkelis" prie Nemuno!

Tie, šešetas iš išdraskyto Žuvinto gulbių lizdo, gimtinėje brido tokius vargus, kad nebandyk jaučio odon surašyti! Kur pėdos — ten bėdos! . . . Turėdami gyvus tėvus (ir ne girtuoklius, ne perėjūnus!), jie buvo beglobiai ir benamiai. Skirtingai nuo kitų, visuotinę užuojautą pelniusių našlaičių, ištremtų tėvų vaikai buvo persekiojami; jie buvo už įstatymo ribų. "Ypatingi!" Nes už jų nugarų visada stovėjo juodasis demonas — Sibiras! Tegul mano plunksna vedžioja vienos iš to šešeto — Stasės Giniūnaitės žodžius:

— Susidėjau tautinius drabužėlius, ruošiausi ir aš į Sibirą su tėveliais. Bet mama pasiuntė atsisveikinti kaimyno. Tas pasakė: "Nebūk kvaila, negrįšk, neleisiu!" Pernakvojau. Su svetima vienuolikos metų mergaite Kvederavičiūte nubėgom pas dėdę į Zailių kaimą. Kitą dieną nubėgau pas tetą į Simną, maniau, apsigyvensiu, bet teta, išsigandusi viso to, kas vyksta, čia pat numirė. Sesuo Birutė pabėgo, kad globotų mažuosius broliukus Gediminą ir Sigitą. Bet ji susirgo plaučiais, pateko į ligoninę, vėliau į senatoriją. Mūsų, bėglių, niekas priimti nenorėjo, nes bijojo, kad neišvežtų į Sibirą. Tik viena Nijolė Andreikevičienė (ir dabar gyvenanti prie Bambininkų piliakalnio) mus visus tris pavalgydino, apskalbė, apnakvydino.

(Bus daugiau)

KLEMENSAS JŪRA

STATULA

BALADĖ

Žvelgiu į dieną vakarykščią
Kūliais nuvirtusių sapnų...
Nauja Būtis už lango krykščia –
Jos pasitikti išeinu.

I

Mirtis kvatojasi aplinkui

Ar užmiršti galėtum tas nutolusias dienas ir naktis?
Mariom ašarų sruvėjusias klaikias ir gilias...
Laukais vieškeliais šėlo alkanoji besotė mirtis,
Net ir žemė raudojo – baisėjos rūsčia nedalia!

Ar užmiršti galėtum, lyg žvakelę plieskiančią
tavo sodyboj?
Beviltiškos baimės erškėtį širdyse pražystant...
Ir Apokalipsės raitelį virš tėviškės klonių nutrinksint?
Dabar... gal per sapną nuodėguliais žybsint.

Pikto genijaus galios gal iš pelių plačių susirinko?
Rūstūs demonai šėlo ir vartės po tėviškės klonius...
Naikintojui dūkstant siaubu net girios ošė, linko,
Mirties dalgis šienavo... Į nežinią klapsėjo žmonės.

Raukšlėjosi arimai, graudžiu nurasojo miškeliai...
Rūpintojėlis verkė liepoj – ir Jam baugu prie kelio...
Sidabro ašara – aš pats mačiau – gaili nutiško žemėn!
Kai kluptelėjęs meldžiau Vilties krislelio...

Visi – į nežinią! Visi – pakniopstomis skubėjom!
Turtuoliai, vargšai, pūslėtarankiai darbininkai...
Laukais... pavieškeliais... parugėmis mirgėjom...
Mirtis iš paskos šniokštė – kvatojosi aplinkui!

Mažiau gal buvo maro metais tokių baisių dienų?
Tiek nuoskaudų ir bado, vargo, karčiausių aimanų?

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

Per nerimo grumstus dažnai suklupdamas einu,
Surankiojęs sušvitusias skeveldras poezijon pinu.

II

Su keleivio lazda

Ar užmiršti galėtum, kad palikti reikėjo
Mirtim pražydėjusią gimtąją žemę?
Kurioj protėvių kaulai ilgus amžius ilsėjos,
Pavasarių sodai dainomis skardenos?

Ak, palikti-išeiti į nežinią rūsčią ir šaltą!
Tartum medžiai audroties nublokšti tolumon...
Pasiremti kančia – pasiremti lazda pakeleivio...
Parugėm, pagrioviais, pamiškėm – šalin svetimon!

Mokslų žmonės, kūrėjai ir žemės artojai – visi:
Nugirgždėsim pagrioviais, parugėm, pamiškėm...
Nuklapsėsim pėstute, kai kurie net basi...
Dauguma nebegriš nei sapne, nei mintim...

III

Ir dievdirbys – drožėjas

Senelis dievdirbys ilgon kelionėn ruošias,
Ir jis nubraukia ašarą nuo žilo skruosto...
Dirbutvėje apeina statulas iš kieto uosio,
Suvirpančia ranka visus meiliai nuglosto!

Jo rankose šventieji, sakytumei – atgijo:
Rūpintojėliai ir kristupai ir jurgiai...
Į juos visus gyvybės savo krislelį dėjo –
Visiems dabar jis lenkiasi didžiai pagarbiai!

Ir sauso medžio gabalą į vežimėlį deda,
Nuglosto jį, tarytum gyvą žmogų...
Senelė pyksta, jai užėmė net žadą –
Ir duonos kepalą seneliui rodo:

Pakvaišęs gal dėl statulų visokių...
Badu numirsi svečion šalin patekęs!
Mat, rąstą rita ratuosna jis tokį – – –
Aure, svetur ne pieno upės teka!

Senelis šypsosi, nors ašara nurieda skruostu:
"Seniai galvojau dar vieną švenąjį pagerbti – – –"
Ir kietą medį švelniai nuglostęs –
Palieka žydinčius Pavenčius.

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

IV

Bėglių kolonose...

Sunki dalia nomado ir čigono,
Kai šaltą naktį dangumi apsikloji,
Lietus įkyriai merkia šonus...
Su vėjais ir audrom kovoji...

O tos bėglių kolonos – akim neapmatysi!
Žmogus – turtingas alkanu skurdu!
Nematęs – niekam neapsakysi –
Kiek pakelėse kritusių nežinomų vardų.

Vežimuos klykia kūdikiai be pieno lašo...
Pagrioviuose šen ten ligoniai pamesti...
Plieniniai paukščiai kriokia, mirtį neša –
Galbūt rūstaus molocho atsiųsti – – –

Seni tiltai tamsia rūdim dažyti,
Bėglių viltingo kelio stabdžiai-sargai...
Už jų – galėtum laisvę pamatyti –
Pasiekti ją – ilgi, ilgi vargai!

Gausėja, kaupiasi visur bėglių kolonos,
Alkanu nerimu dunksi-plazda širdys...
Keisti keliautojai – benamiai vargo žmonės!
Juos mirties koncertai kančia nugirdė!

V

Mirtis aplenkia tiltą

Ir dievdirbys minioj prie tilto snaudžia:
Argi nedroš daugiau Rūpintojėlių?
Be paliovos mirties griaustiniai gaudžia:
Pavieškelėj nuraško žmogų, žolytę, gėlę...

Karių kolonos trenksmingai pasitraukia,
Per tiltą veržiasi pilka bėglių minia...
Medžio drožėjas jų tarpe priekin slenka...
Gaisrų pašvaistėmis paženklinta diena.

Staiga išnyra plieno paukščių spiečiai,
Naikintojai – mirties nešėjai...
Senelis kelia pavargusias rankas į aukštį:
Šventųjų šaukiasi – jų drožėjas.

– Neįtikėtina! Stebuklas!!! – klumpa žmonės...
Paukščiai-naikintojai ramiai praskrido tiltą.
Sakyčiau – Viešpaties šventa malonė –
Pabėgėliams grąžina naują viltį!

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

VI

Po svetimu dangum

Ir vėl lietingos dienos rūsčiai slenka,
Bėglių kolonos į plačius tolius tįsta...
Ir dievdirbys atranda seną lūšną menką,
Kitų varguolių kažin kada apleistą.

Jo rankos vėl skaptuoja sausą medį kietą,
Įspaudžia medyje gyvybės bruožus...
Jaunuolio veidą – ant tilto sumirjgėtą –
Kantriausiai medyje išdrožia!

Tą jis kažkaip nusako žilam klebonui,
Kurio bažnyčiai Statulą paskyrė,
O stebisi, o kraipo galvas žmonės,
Gangreit malonių daug patyrę!

VII

Lietuvos šventojo garbei

Kai vyskupas pašventino mūsų senelio drožinį,
Minia giedojo: "O, sanctus Casimirus..."
Statula suspindo tyros jaunystės grožiu –
Senelis nubraukė ašarą įkyrią!

VIII

Ir atminimuose gyvi

Praūžė rūsčios audros. Apgijo gilios žaizdos.
Į užmaršį seniai išvyko senelis dievdirbys.
Statuloj liko Tilto-Jaunuolio vaizdas,
Kuris naujų laikų, naujas kartas matys!

Į amžinybės klonius nurieda metai,
Legendom virsta įvykiai anie seni..
Šventus vardus neliečia laiko ratai –
Tebėra jie gyvi – gyvi ir amžini.

Brazilija, Itanhaėm,
1989 kovo ketvirtoji

Pedagoginio lituanistikos instituto diplomų įtekimo iškilmėse sausio 25 d. Jaunimo centre kalba direktorė STASĖ PETERSIENĖ. Sėdi lektoriai ir garbės svečiai **Nuotr. J. Tamulaičio**

Dail. Adomas Galdikas, ŠV. KAZIMIERAS – LIETUVOS GLOBĖJAS. Šventojo relikvijos iš Šv. Petro ir Povilo šventovės Vilniuje 1989 m. kovo 4 d. grąžinamos į arkikatedrą, kur nuo seno yra įrengta jo vardo koplyčia

Lietuvių išeivijos fotografija

Lietuvos fotografijos meno draugija, kartu su "Tėviškės" draugija, siekdamos plėtoti kultūrinius ryšius su Lietuvos išeivija, taip pat 150-ųjų fotografijos atsiradimo metinių proga, organizuoja svetur gyvenančių lietuvių fotografų apžvalginę parodą "Lietuvių išeivijos fotografija".

Šią parodą numatome atidaryti 1989 m. lapkričio mėn. Vilniaus Dailės parodų rūmuose. Vėliau paroda bus surengta ir kituose Lietuvos miestuose.

Kviečiame dalyvauti visus lietuvius fotografus.

Galima siųsti neribotą skaičių juodai-baltų, arba spalvotų meninių, taip pat dekoratyvinių, reklaminių fotografijų.

Fotografijos turi būti nepaklijuotos. Formatą galima pasirinkti laisvai.

Kadangi ruošiama apžvalginė paroda, fotografijų temos gali būti įvairios, tačiau mums labai įdomu būtų pamatyti ir vyresniųjų fotografų nuotraukas, darytas dar Lietuvoje, perskaityti tų nuotraukų komentarus, paaiškinimus.

Mes norėtume paruošti ir išleisti parodos katalogą. Šiam tikslui reikalingi kataloginiai fotografijų duomenys – autoriaus vardas, pavardė, fotografijos pavadinimas, fotografavimo metai, taip pat autoriaus portretas. Įdomu būtų sužinoti ir dalyvaujančių parodoje biografinius faktus – gimimo datą, vietą, kur autorius mokėsi, kur dirba, kur gyvena, nuo kada dalyvauja parodose. Prašytume dalyvius atsiųsti parodų, kuriose teko dalyvauti, katalogus. Jais papildytume mūsų parodą.

Informaciją apie dalyvavimą parodoje, žinias katalogo sudarymui bei fotografijas parodai prašome siųsti iki gegužės 31 dienos adresu: S. Paukštys, Lithuanian Photo Art Society, Universiteto 4, Vilnius 232600, Lithuania, Soviet Union.

Informaciją apie šią parodą galima gauti telefonu 610642 Vilniuje. **Rengėjai**

Naujas lietuvių centras Čikagoje

SNIEGA MASIULIENĖ

Keičiantis sąlygoms ir atsiliepiant į Čikagos priemiesčių lietuvių veiklos reikalavimus, buvo nutarta steigti naują centrą Lemonte, kur yra stiprus lietuvių telkinys.

1988 metų rugsėjo mėnesį nupirktas buvęs De Andreis kunigų seminarijos centras. Pastatas yra 125,000 kv. pėdų dydžio, erdvus, modernus, gerai pastatytas; prie jo tiesiogiai yra prijungta graži aukšta koplyčia ir aplinkui juosia medžiais apaugęs 15 akrų sklypas.

Jau prasidėjo gyva lietuviška veikla. Kas sekmadienį atnašaujamos Mišios; čia įsikūrė didžiausia Čikagos lituanistinė Maironio vardo mokykla su 140 mokinių ir 14 klasių; taip pat jaukiose patalpose veikia Montessori mokyklėlė "Žiburėlis", čia redaguojamas "Pasaulio lietuvis". Didelėje sporto salėje vyksta tautinių šokių repeticijos ir sporto grupių žaidimai. Jau neviena gegužinė nukeliavo su vasaros aidais. Vyksta patys pirmieji pasilinksminimai lėšoms sutelkti: Lemonto bendruomenės balius, skautų "Jūros dugno" balius, pirmasis Naujųjų Metų sutikimas. Jau įvyko pirmoji madų paroda, pirmasis koncertas "Svajonių aidai" iš Australijos. Tai pirmosios kregždės, pati pradžia.

Ateina nauji rūpesčiai – pastato išlaikymas. Sudarytos įvairios komisijos, kad nustatytų gaires, kaip pastatą būtų geriausiai išnaudoti, kad užtektų pajamų išlaikyti centrą ir jo lietuvišką veiklą. Jau dabar nuomojamos raštinės profesiniams, verslo ar organizaciniams reikalams. Ateityje numatoma pertvarkyti-statyti "condominium" butus vyresnio amžiaus žmonėms, pastatyti atskirą salę pobūviams. Parinktas vardas Pasaulio lietuvių centras, nes čia tikimasi kaupti lietuvių išeivijos archyvus, įsteigti meno galeriją, patarnauti įvairiems lietuvybės reikalams.

Apsiimtas projektas nemažas ir atsakingas, tačiau šviesiai žiūrime į ateitį. Visuomet ieškome mecenatų ir esame labai dėkingi už paramą šiam reikalui. Pasaulio lietuvių centro adresas: 511 East 127 th Street, Lemont, IL 60439.

Atsiųsta paminėti

HEIMATGRUSS. Jahrbuch der Deutschen aus Litauen fuer 1989. Landsmannschaft der Deutschen aus Litauen. Redaktion: Alfred Franzkeit, P.i.R., In den Wiesen 3, 2839 Wehrbleck, W. Germany.

Antanas Rubšys, MĮSLINGA PASLAPTIS: ŽMOGAUS KŪRIMAS PRADŽIOS KNYGOJE. Atspaudas iš Lietuvių katalikų mokslo akademijos "Suvažiavimo darbų" XII t. 3-14 psl. Roma, 1987.

Juozas Kralikauskas, VĖLINĖS. Apysaka dedikuota nesuskaitomiems 1940-1953 pirma laiko po velėna karstuose ar kolektyvinėse duobėse be karstų. Atspaudė "Litho-Art Ltd." Toronte 1988 m.

Juozas Urbšys, ATSIMINIMAI. Redagavo Pilypas Narutis. Tautos fondo leidinys 1988 m. Tiražas – 1500. Kaina – $7. Spaudė "Draugo" spaustuvė, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dail. Giedrės Jankonytės-Žumbakienės darbų parodą Detroito lietuviams sausio 28-29 d.d. Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centre surengė ateitininkai. Dail. G. Žumbakienė, gimusi Šilalėje, augo ir mokėsi Čikagoje. Meno bakalaureatą gavo Šv. Ksavero kolegijoje, magistro laipsnį — Northwestern universitete. Parodose dalyvauja nuo 1962 m., reikšdamasi grafikoje, emalio ir aliejinėje tapyboje.

Vytauto Alanto komediją "Buhalterijos klaida" Brazilijos lietuviams Sao Paulo mieste 1988 m. lapkričio 27 d. suvaidino vietinis dramos mėgėjų būrelis, vadovaujamas Magdalenos Vinkšnaitienės. Spektakliui buvo pasirinkta lietuvių saleziečių Šv. Kazimiero parapijos salė Mokoje. Halina Mošinskienė nusiskundžia "Mūsų Lietuvoje", kad salėje vis dėlto buvo daug tuščių kėdžių, nors saviveiklinio teatro spektaklis labai retas svečias pas Brazilijos lietuvius. Rež. M. Vinkšnaitienė sutelkė nemažą būrį vaidintojų, į jų eiles įjungdama ir jaunesniosios kartos atstovų, kurių žingsniams scenoje didžiausią problemą sudaro silpniau valdoma lietuvių kalba. Atrodo, šią kliūtį pavyko įveikti. Rež. M. Vinkšnaitienei talkino grimuotojas Vincas Tūbelis, suflerė ir pranešėja Nilza Guzikauskaitė-Cilišauskienė. Vaidmenis atliko: Jono Bruzgos — Antanas Rudys, Natalijos Bruzgienės — Ona Rutkauskienė, Birutės Bruzgytės — Marytė Aleknavičiūtė, Jurgio Grigonio — Arūnas Steponaitis, Aldonos Valaitytės — Maristela Žūtautaitė, Vytauto Rimiškio — Audris Tatarūnas, gėlių tiekėjo — Paulius Butrimavičius.

Anatolijus Kairys 1987 m. laimėjo Lietuvos krikščionybės sukakties komiteto paskelbtą dramos konkursą. Vertintojų komisija: pirm. Č. Grincevičius, sekr. Ž. Numgaudaitė-Šilgalienė, nariai — N. Martinaitytė, dr. B. Vaškelis ir Z. Kevalaitytė-Visockienė $3.000 premiją jam paskyrė už istorinę penkių veiksmų dramą "Krikšto vanduo". Premija buvo įteikta Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjimui skirtame literatūros vakare 1987 m. lapkričio 27 d. Čikagoje. Tačiau premjerinių spektaklių "Krikšto vanduo" tesusilaukė 1988 m. gruodžio 10-11 d.d. taip pat Čikagoje, didžiojoje Jaunimo centro salėje. Juos atvežė Los Angeles dramos sambūris su savo talentingu vadovu rež. Petru Maželiu, kurį pradžioje buvo nugąsdinusi Hollywoodo stiliaus grandiozinė šio veikalo apimtis, neįkandama išeivijos teatrui. Teko imtis kompromisinio sprendimo. Autoriui A. Kairiui sutikus, rež. P. Maželis premijuotą dramą "Krikšto vanduo" ne tik sutrumpino, bet ir pertvarkė. Čikagiečiams buvo parodyta tik rež. P. Maželio paruošta šio dramos veikalo inscenizacija. Originalas turbūt nesusilauks Hollywoodo dėmesio, tad jo, atrodo, ir neteks niekam pamatyti.

Dramatinės įtampos siūlu savo inscenizacijoje rež. P. Maželis pasirinko Lietuvos persilaužimą iš pagonybės į krikščionybę. Jo centru tapo pagonybei atstovaujanti Mergaitė su žalčiais (Sigutė Mikutaitytė), po krikšto mirusiais ant jos pečių. Rež. Petras Maželis pats paruošė scenovaizdį ir sukūrė drabužių eskizus. Be Sigutės Mikutaitytės, spektakliuose dalyvavo aktoriai: Antanas Kiškis (Vytautas), Viltis Jatulienė (jo žmona), Teresė Giedraitytė (duktė), Ramunė Vitkienė (Vytauto sesuo), Fredas Prišmantas (Vytauto brolis), Vincas Dovydaitis (Jogaila), Aloyzas Pečiulis (jo brolis), Ema Dovydaitienė (sesuo), Juozas Pupis (Vilniaus vyskupas) ir Saulius Stančikas (Vilniaus prelatas). Grimuotoju buvo pakviestas Stasys Ilgūnas. Drabužius pagamino Ema Dovydaitienė ir Valentinas Varnas. Jaunimo centro kavinėje buvo surengtos vaišės, J. Kavaliūno pravesti draugiški pokalbiai. Specialaus pagerbimo susilaukė dramos "Krikšto vanduo" autorius Anatolijus Kairys, rež. Petras Maželis, Lietuvos krikščionybės sukakties komiteto pirm. Jonas Kavaliūnas. Visiems komiteto nariams padėkojo vysk. Paulius Baltakis, OFM. Buvo pranešta, kad Los Angeles dramos sambūris yra pakviestas gastrolėms Lietuvoje.

Literatūrinė Ievos Simonaitytės premija paskirta klaipėdiečiui rašytojui Kostui Kaukui už tragikomišką apysaką "Musei geriau". Joje autorius įtaigiai nagrinėja nūdienos jaunimo problemas, dvasinio nuosmukio dramas, pažerdamas daug karčios tiesos apie gyvenime įsišaknijusias moralines blogybes.

Visuomeninis Adomo Mickevičiaus muziejus yra įsteigtas jo vardą prieš tris dešimtmečius gavusioje Kauno jėzuitų gimnazijoje, kuri dabar vadinama A. Mickevičiaus vidurine mokykla. Jam teko mokytojauti senojoje jėzuitų pastato dalyje veikusioje mokykloje, per dabartinę Rotušės aikštę vaikščioti pas bičiulius. Kauniečiai neleido nukirsti prieš pastatą aikštėje augančių liepų. Esą jas kadaise matė Lietuvą mylėjęs poetas A. Mickevičius. Jo vardo vidurinė mokykla yra gimnazijos pastate, išaugusiame nepriklausomybės metais. Gražią tradiciją turi mokyklos abiturientai. Pavasarį kiekvienas salėje gauna brandos atestatą ir rožę. Tas rožes jie atneša priesalin ir jų puokšte papuošia ten kabantį Adomo Mickevičiaus paveikslą. 1988 m. gruodžio 24 d. buvo 190-tasis A. Mickevičiaus gimtadienis. Šia proga papildyti rodiniai jo visuomeniniame muziejuje, kur saugojamos kažkada A. Mickevičiaus skaitytos knygos, jo draugų laiškai. Mokytoja B. Sasnauskienė, vadovaujanti muziejui, džiaugiasi lietuvių dailininkų dovanotais darbais, A. Mickevičiaus raštų vertimais.

Teofilija Dragūnaitė-Vaičiūnienė, Lietuvos dramos teatro veteranė, 1959 m. birželio 7 d. mirusio rašytojo Petro Vaičiūno našlė, sausio 10 d. sulaukė dviejų neeilinių sukakčių — devyniasdešimtojo gimtadienio ir kūrybinio darbo septyniasdešimtmečio. Jos specialiu vakaru paminėtos Lietuvos meno darbuotojų rūmuose Vilniuje. Apie sukaktuvininkės nueitą ilgą kelią kalbėjo menotyros dr. Irena Aleksaitė, primindama dvi atsiminimų knygas — "Scena ir gyvenimas", "Literatūros ir meno pasaulyje". Iš jų paaiškėja, kad Teofilija (Tefa) ir Petras Vaičiūnai bičiulių ir globėjų eilėse turėjo daug taurių lietuvių — Maironį, J. Tumą-Vaižgantą, V. Krėvę, B. Sruogą, V. Mykolaitį-Putiną, dailininkus J. Zikarą, K. Sklėrių, K. Šimonį. Sukaktuvininkei jaunystės dienomis jie padėjo siekti jai kertiniu akmeniu tapusių gyvenimo vertybių — Meilės, Gėrio ir Grožio. Sukaktuviniame vakare T. Vaičiūnienė su Vilniaus dramos teatro aktoriais suvaidino fragmentą iš P. Vaičiūno komedijos "Tuščios pastangos", o sausio 14 d. devyniasdešimtmetė aktorė įsijungė į A. Vienuolio "Paskenduolės" spektaklį Vilniaus dramos teatre.

Naujasis jaunimo simfoninis orkestras savo debiutinį koncertą surengė sausio 30 d. Vilniaus operos ir baleto teatre. Lig šiol Lietuva turėjo tik Vilniaus filharmonijos simfoninį orkestrą. Antruoju tapo jaunimo simfoninis orkestras, kurio meno vadovas ir vyriausias dirigentas yra jaunosios kartos atstovas Gintaras Rinkevičius, turintis tik 29 metus amžiaus. N. Rimskio-Korsakovo konservatoriją Leningrade jis baigė būdamas dvidešimt trejų metų ir pradėjo dirbti Vilniaus filharmonijos simfoninio orkestro dirigentu. G. Rinkevičius išsikovojo laureato vardus sąjunginiame konkurse Maskvoje, tarptautinio Herberto von Karajano fondo konkurse V. Berlyne ir tarptautiniame dirigentų konkurse Budapešte. Debiutinis koncertas buvo pradėtas M. K. Čiurlionio simfonine poema "Miške", baigtas L. Beethoveno penktąja "Likimo" simfonija. Vidinėje dalyje Vilniaus operos sopranas I. Milkevičiūtė atliko Aidos ir Leonoros arijas iš G. Verdi operų "Aida" ir "Likimo galia", bosas V. Prudnikovas — Pilypo ariją iš G. Verdi "Don Carlos" ir Don Bazilijo ariją iš G. Rossinio "Sevilijos kirpėjo". Jaunimo simfoninio orkestro vadovas G. Rinkevičius pabrėžia, kad į koncertus bus įjungiama gera klasikinė ir dabartinė muzika, populiarūs solistai. Jis betgi nusiskundžia, kad šiuo metu nebėra patalpų repeticijoms, kambarių administracijai, bibliotekai ir instrumentams, nėra pinigų įsigyti geriems instrumentams. **V. Kst.**

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	9¼%
180-185 d. term. ind.	9¼%
1 metų term. indėlius	9½%
2 metų term. indėlius	9½%
3 metų term. indėlius	9½%
1 metų GIC-met. palūk.	11 %
2 metų GIC-met. palūk.	10¾%
3 metų GIC-met. palūk.	10¾%
1 metų GIC-mėn. palūk.	9¾%
RRSP, RRIF ir OHOSP	8¾%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	11 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	10¾%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	10¾%
Specialią taup. s-tą	8 %
Taupomąją sąskaitą	8 %
Kasd. pal. taupymo sąsk	9 %
Kasd. pal.čekių sąsk.iki	5¾%

IMA UŽ:	
Asmenines paskolas nuo	12 %
Sutarties paskolas nuo	12 %
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	11½%
2 metų	11¾%
3 metų	12 %
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ir 3 metų	11 %

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 40 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS
2239 Bloor Street West. • 406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

Kokia jūsų namo vertė?
Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.

ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent, etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

A.P GOMES
Real Estate & Insurance Ltd.
1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Bliūdžius
Telefonai:
531-1191
namų 537-2291

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3
Telefonas 252-8863

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 Savininkas – Tom Thompson

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientu patogumui, susitarus, atvažiuoju i namus

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

ARVYDAS SABONIS GERIAUSIAS EUROPOJE...

(Izvestijoje", 1988 m. gruodžio 26 d. laidoje rašo maskvietis Sergejus Belovas, buvęs 1972 metų olimpinis čempionas, daugkartinis pasaulio ir Europos čempionatų laimėtojas krepšinyje, buvęs TSRS rinktinės treneris. Kadangi jo mintys yra įdomios ir liečia Lietuvos krepšininkus A. Sabonį bei Š. Marčiulionį, rašinio vertimą spausdiname ištisai. Red.).

..."Maloni žinia pasiekė mus iš Romos, 24 metų Kauno "Žalgirio" ir TSRS rinktinės centro puolėjas Arvydas Sabonis pripažintas geriausiu 1988 metų krepšininku Europoje. Tai nustatyta apklausos būdu, kurią pravedė italų laikraštis "Gadzeta delo sport". Joje dalyvavo 107 specialistai iš 19 šalių. Antrą vietą užėmė Lietuvos sportininkas, taip pat TSRS rinktinės narys, Šarūnas Marčiulionis. Trečioje vietoje – Draženas Petrovičius (Jugoslavija).

Nuoširdžiai sveikinu Arvydą Sabonį su tokiu aukštu titulu. Mano nuomone, jis teisėtai pripažintas geriausiu Europos sportininku. Taip, A. Sabonį lengvai galima atpažinti aikštėje iš jam vienam būdingų veiksmų. Taip žaisti, kaip Arvydas, negali niekas. Tai ir yra pagrindinis dalykas, skiriantis telentingą sportininką nuo gero žaidėjo.

Mes visi gerai atsimename, kaip visas krepšinio pasaulis pergyveno dėl sportininko traumos. Gydėsi Arvydas ilgai, pakėlė kelias sunkias sudėtingas operacijas, bet į Seulo olimpines žaidynes sugebėjo atvykti pajėgus, nors laiko tam beveik neturėjo. Norėčiau atkreipti dėmesį į Arvydo sugebėjimą susikaupti svarbiu momentu. Kam slėpti, dėl tos nelemtos traumos dalinai kaltas ir pats Sabonis. Kokiu tai momentu sportininkas prarado savitvardą, retkarčiais pažeisdavo režimą. Viso to rezultatas – trauma. Šiandien, manau, galima drąsiai tvirtinti, kad Arvydui tai buvo gera pamoka ir jis neleis pasikartoti panašiems dalykams.

Sklinda kalbos, kad Arvydas ruošiasi už vandenyno žaisti už vieną iš Nacionalinio krepšinio organizacijos klubų ir kad taps profesionalu. Kiek žinau, tai tik kalbos. Nors minimas ir konkretus klubas "Portland Bleizers". Mano nuomone, Arvydui nederėtų skubėti. Pirmiausia dėl fizinio atsigavimo. Būtina pilnai išgyti, įeiti į reikiamą žaidimo ritmą. O aplamai, manau, kad tarp profesionalų Arvydas atrodytų visai garbingai."...

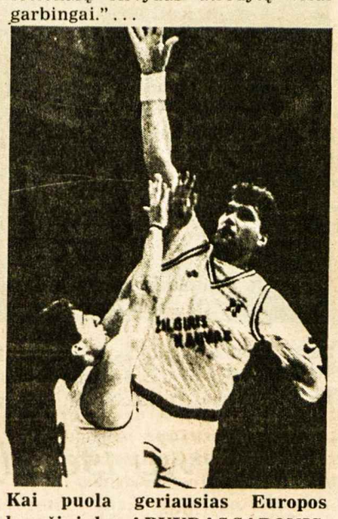

Kai puola geriausias Europos krepšininkas ARVYDAS SABONIS, varžovai dažnai atsiduria apačioje

"AUŠROS", Toronto Prisikėlimo parapijos sporto klubo metinis narių susirinkimas, įvykęs 1989 m. vasario 9 d., išrinko klubo vadovybę ir rimtai metė žvilgsnį į ateitį. Sporto šakos, kurios anksčiau buvo išvystę gerą veiklą, paskutiniųjų metų laikotarpyje pairo, taigi, ateityje bus daroma žygių jas vėl atgaivinti. Naujai išrinktoje valdyboje, greta veteranų yra nemažai jaunesnės kartos atstovų su patyrimu ir noru dirbti. Pirmininko pareigas perėmė Audrius Šileika, pavaduotoju paliko veteranas Kazimieras Sapočkinas, sekretore – Irena Wilkinson, sporto vadovu – Rimas Miečius, iždininku – Arūnas Morkūnas ir rėmėjų būrelio pirmininku, ilgametis jo vadovas, veteranas Eliziejus Šlekys. Sekančiame naujosios valdybos posėdyje bus svarstomas sporto šakų vadovų klausimas, o taip pat planuojama sudaryti geros sportinės veiklos programas.

Norėtųsi pastebėti, kad šio stipraus klubo, jau veikiančio 34 metus, dabartinis globėjas yra Prisikėlimo parapijos klebonas kun. Augustinas Simanavičius, OFM. Klubas yra išleidęs pirmųjų 15-kos metų veiklą apibūdinantį leidinį. Reikia manyti, kad tolimesnės veiklos apžvalga bus sukaupta ir pasirodys atskiru leidiniu. O tai vertėtų padaryti.

"TIME", savaitinis žurnalas, 1989 m. sausio 30 d. laidoje sporto skiltyje rašoma apie derybas su sovietais dėl jų, jau pasaulinį pripažinimą turinčių sportininkų, kuriuos nori gauti profesionalų lygos Europoje ir Amerikoje.

Sovietams toks sutarčių sudarymas su vakarų profesionalų klubais yra naudingas, nes sutartos pinigų sumos didesnė pusė eina sovietų reikalams, tik likutis sportininkui. Rašoma čia apie A. Sabonį ir Š. Marčiulionį, kurių laukia "NBA" lyga JAV-se. Sakoma sovietų sutikimas išleisti šiuos sportininkus bus nuspręstas po Tarptautinio olimpinio komiteto posėdžio. Balandžio mėnesį bus padarytas sprendimas dėl profesionalų dalyvavimo olimpiniuose žaidimuose. O kaip sakoma, A. Sabonis ir Š. Marčiulionis turės dar gauti sutikimą ir iš klubų Lietuvoje, (Kauno "Žalgirio" ir Vilniaus "Statybos" Red.). Be to, Lietuvos sporto entuziastai nenorės išleisti savo herojus..., sako Stan Kasten, "Atlanta Hawks" prezidentas.

PPSK "Aušros" 15-čio sukakties proga (1955-1970) išleisto leidinio redakcinis komitetas. Iš kairės: V. Simonaitis, A. Nausėdas, kun. Augustinas Simanavičius, OFM, J. Danaitis, K. Šapočkinas ir E. Šlekys. Nuotraukoje trūksta Al. Kuolo

KAUNO "ŽALGIRIS" aukščiausioje TSRS krepšinio lygoje šiuo metu pirmauja, užimdamas 12-kos komandų lentelėje pirmąją vietą. Iš sužaistų 16-kos rungtynių yra laimėjęs 15-ka. Maskvos CASK stovi antroje su 15-ka laimėjimų iš 19 žaistų rungtynių, gi Vilniaus "Statyba" yra 6-toje vietoje, kur iš 20 rungtynių pasiekė 10 pergalių.

Prisimintas a.a. Algirdas Banelis. Mirties metinių proga vasario 18 d. buvo atnašautos Mišios Prisikėlimo parapijoje, kurios nariu ir buvo Algirdas. Šį sportininką prisiminti ir pagerbti susirinko nemažas būrys artimųjų ir draugų.

Sporto skyrių "Tėviškės žiburiuose" pasiekė žurnalisto Kazimiero Barono, gyvenančio Vakarų Vokietijoje, laiškas, "Vyčio" 40-čio sukakties proga ... ir, štai, jame sakoma:

"Brangūs Vytiečiai, Jūsų sporto klubui, atžymint 40-ties metų gyvavimo sukaktį, siunčiu iš Europos mano nuoširdžiausius sportinius sveikinimus, linkėdamas ir toliau skinti gražias pergales lietuviškoje bei tarptautinėje arenoje.

Hamiltono LSK "Kovą" ir Toronto LSK "Vytį" visuomet jungė tamprūs sportiniai ryšiai, užmegsti dar 1949 m. rudenį, tuoj po Hamiltono LSK "Kovo" įsteigimo. Jie nenutrūko iki šios dienos. Kaip buvęs Hamiltono LSK "Kovo" įsteigimo iniciatorius ir jo pirmininkas, džiaugiuosi tuo, dar kartą linkėdamas Jums, vytiečiai, sulaukti penkiasdešimties gyvavimo sukakties, gal atžymint ją laisvame Vilniuje."

K. Baronas, V. Vokietija

Skautų veikla

• Kaziuko mugė Toronte įvyks kovo 5, sekmadienį Prisikėlimo parapijos salėse. Atidarymas – 9.45. Po atidarymo visi skautai-skautės eina išklausyti Mišių. Grįžę visi aktyviai įsijungia į tradicinės mugės darbą.

• Gegužės 27-29 d.d. organizuojamas suvažiavimas vyr. skaučių, sk. vyčių, prityrusių skautų-čių, ir jūros skautų-čių Rockville, MD, vietovėje, netoli Vašingtono D.C.

• Lietuvoje sparčiai auga skautiški vienetai visuose miestuose. Taip pat LSS nariais nori būti rusų ir žydų skautai. Išleistas skautų štabo biuletenis "Skautas". Gegužės pabaigoj – birželio pradžioj įvyks atkuriamasis skautų suvažiavimas, kur bus patvirtinti įstatai, nuostatai ir statutas. Bus išrinkta vadija, kuri kreipsis į tarptautinę skautų sąjungą Londone, prašydama LSS įtraukti į tarptautinę skautų bendriją, kad 1992 m. galėtų dalyvauti tarptautiniame skautų suvažiavime-stovykloje Pietų Korėjoje. **M.**

• Atsikūrusiems Lietuvoje skautams yra siunčiama visokia pagalba. Neturi atsilikti ir jūrų skautai-tės. Reikėtų surinkti senas, jei išliko, uniformas nešiotas 20 ar daugiau metų. Kas jas turi prašome atnešti į Kaziuko mugę (kovo 5 d.) ar atiduoti jūrų skautų-čių vientetų vadovams-ėms. Taip pat pageidaujami ir ženkliukai. **S.**

'SAMOGITIA'
Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

Lloyd Bloom
The Marlatt
The J. B. MARLATT Funeral Home, Ltd.
615 Main Street East (East of Sanford)
laidotuvių namai ir koplyčia
Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

PARAMA
LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

9¼% už 90 dienų term.indėlius	
9¼% už 6 mėn.term.indėlius	
9½% už 1 m. term. indėlius	
9½% už 2 m. term. indėlius	
9½% už 3 m. term. indėlius	
9¾% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
11 % už 1 m. GIC invest. pažym.	
10¾% už 2 m. GIC invest. pažym.	
10¾% už 3 m. GIC invest. pažym.	
8¾% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
11 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
10¾% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
10¾% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
8¾% už namų planą - OHOSP (variable rate)	
8 % už taupymo sąskaitą	
9 % kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
6½% už kasd. pal. čekių sąsk.	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	12 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	12 %
2 metų	12 %
3 metų	12 %
(fixed rate)	
su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų	11 %
(variable rate)	

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

AKTYVAI virš 70 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių namai —
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543
Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.
Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir
Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – savininkai
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investacijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL
REAL ESTATE LTD., REALTOR
1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽININGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS
STASYS JOKUBAITIS.
30 metų patirtis. Nemokamas namo įkainojimas.
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker
4887 dundas street west
islington, ontario M9A 1B2
res: 239-9892
232-2322
DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

MARIUS E. RUSINAS, turįs aštuonerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:
• RRSP – nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai
• RRIF pensijų fondas
• metinė renta (Annuities) – nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyrui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
• įvairūs fondai (Segregated Funds) – gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
• atstovauja visom gyvybės draudos bendrovėm
• klientų patogumui, susitarus, atvažiuoja į namus
Canada Life Assurance Company
390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

J. Parizeau tokio balsavimo neturėjo, nes partija tada nesusilaukė nė vieno kito kandidato. J. Parizeau Kvebeko partijos vadu buvo paskelbtas aklamacijos būdu. Tenka abejoti tiesioginių vado rinkimų metodas prigis ir pas Ontario konservatorius. Mat ir jie šiuo metu netgi nežino tikslaus savo narių skaičiaus. Tik spėjama, kad jų gali būti 50-60.000. Įvedus tiesioginius vado rinkimus, korteles turinčių narių skaičius gerokai padidėtų, bet prasidėtų ir abejonės dėl jų staigaus įsijungimo partijon. Kiltų klausimas, ar jiems rūpi partija, ar galbūt tik kai kuris kandidatas į jos vadus.

Sensacija padvelkė Kanados žmogaus teisių komisijos trijų asmenų tribunolo nutarimas, kad į visus Kanados karinių pajėgų kovos dalinius lygiomis teisėmis su vyrais turi būti įsileistos ir moterys. Komisija vienintelę išimti sutinka padaryti tik povandeniniams laivams, kur visiškai nėra vietos privatumui. Ten net ir vienu gultu pasikeisdami naudojasi keli įgulos nariai, dirbantys pamainomis. Privatumo nebėra ir pėstininkų fronto linijose. Pėstininkų apmokymas yra nepakeliamas daugeliui moterų. Iš tokio apmokymo Wainwrighto stovykloje iškrito visos aštuonios moterys, neišlaikiusios vyrams ir joms privalomų tų pačių pratybų. Generalinio štabo viršininkas gen. P. Mansonas nėra patenkintas tribunolo sprendimu. Jis teisingai pastebi, kad moterų pajėgumas kovos daliniuose tebėra neišbandytas. Pėstininkų daliniuose netgi nėra pakankamai moterų, kad iš jų būtų galima sudaryti vieną būrį. Gen. P. Mansonas primena, kad dabar moterys yra naudojamos tik pagalbiniuose daliniuose ir kad joms yra statomi mažesni reikalavimai. Šiuo metu Kanados karinės pajėgos turi 85.000 narių, kurių tik 9% yra moterys.

Kanados žmogaus teisių komisijos tribunolo nutarimas taps įstatymu, jei per dešimtį dienų nebus apeliuotas karinių pajėgų vadovybės. Nepraktiškas atrodo ir tribunolo reikalavimas, kad moteris per dešimtį metų būtų įsileistos į visus Kanados karinių pajėgų kovos vienetus. Jau anksčiau buvo aiškinta, kad dėl to nukentėtų tų kovos vienetų pajėgumas. Galima tik įsivaizduoti, kas įvyktų pėstininkų fronto linijoje, šalia vyrų turinčioje ir moterų. Užuot puolę priešą, vyrai pirmiausia stengtųsi apsaugoti savo moteris. Tik viena Sovietų Sąjunga II D. karo metais turėjo lakūnių, skraidžiusių naikintuvais. Pokariniuose atsiminimuose netrūksta skundų, kad jos išsikarščiavusios netgi neatskirdavo savų bombonešių nuo vokiečių. Puldavo savuosius, nė negalvojančius gintis nuo tuos pačius ženklus turinčių savų naikintuvų. Su Kanados apsauga neturėtų žaisti M. Yaldeno vadovaujama žmogaus teisių komisija, siekianti lygių teisių moterims, kai jų didžioji dalis netinka kovos linijoms ir netgi neturi rimtų kandidačių.

Ajatolos R. Chomeinio šalininkų grasinimo susilaukė ir Kanados pajamų ministeris O. Jelinekas, nutaręs įsileisti Kanados S. Rushdiedo romaną "Šėtono eilėraščiai". Jį dabar dieną ir naktį saugo vienas RCMP policijos pareigūnas. Kanadon S. Rushdiedo romanisteris J. Clarkas ajatolos R. Chomeinio paskelbtą mirties bausmę knygos autoriui S. Rushdiedui laiko esminiu tarptautinės teisės pažeidimu. Dvylika šalių, priklausančių Bendrajai Europos Rinkai iš Teherano atšaukė savo ambasadorius. Panašiai pasielgė ir Kanados užsienio reikalų min. J. Clarkas, atšaukęs aukščiausią diplomatą iš Kanados ambasados – reikalų vedėją S. Mulliną.

VAISTAI IR MEDICININĖS PRIEMONĖS Į LIETUVĄ

Siunčiame video bei stereo aparatūrą, siuvimo mašinas ir kt.
Romas Pukštys, TRANSPAK, 2655 W. 69th St., Chicago IL 60629.
Įstaigos valandos: kasdien nuo 12-6 v.v., šeštadieniais nuo 10-4 v.p.p. Pirmadieniais uždaryta.
Tel. 312 - 436-7772, namų 312 - 430-4145.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
- *atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių*
- *parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas*
- *įrengiu aliuminiaus gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius*
- *atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūsių, padidinu namus, verandas*
- *uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)*

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

DRAUDA
"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

GEO. H. CREBER
MONUMENTS INC.
208 Kingston Rd., Toronto, Ont. M4L 1S7
Raštinės tel. 691-5712, 694-1013 **Namų tel. 762-3502**
Roman Demkiw
Išstatyta 120 paminklų pavyzdžių – didžiausias pasirinkimas Toronte paminklų, sukurtų tautiniais motyvais
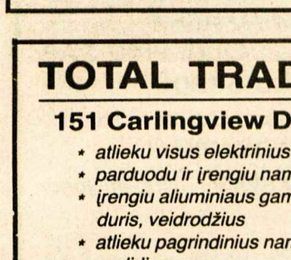
Mes parūpinam savo klientams braižinius bei proporcingus pagal mastelį planus patvirtinimui. Projektai ir skulptūros atliekami geriausių mūsų meistrų.
Naudojamas geriausias Š. Amerikos ir importuotas granitas. Užsakymai priimami bronzos ir granito plokštėms, keramikos ir porceliano paveikslams, įrašams kapinėse, bronzos statuloms ir lemputėms.
Varžytinių kainos – visų projektų meistriškumas garantuotas.

Organizuojama linksma užkietėjusių "sirgalių" ir nenuilstančių rėmėjų grupė į neeilines, nepakartojamas, intriguojančias
krepšininkų varžybas Lietuvoje
Susitinka: Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė "Vėjas" su Kauno "Žalgiriu", Vilniaus "Statyba", Panevėžio "Lietkabeliu", Klaipėdos "Neptūnu" ir Lietuvos jaunių rinktine. Varžybos numatomos įvairiuose Lietuvos miestuose. Kviečiame visus į šią ilgai lauktą sporto šventę.
Grupė išvyksta "Air France" ir "Lufthansos" lėktuvais
liepos 5, grįžta liepos 23 **Smulkesnių žinių teiraukitės**
Audra Travel Corporation kelionių biure
Tel (416) 769-2500, Fax (416) 763-6279, telex 06-967812,
2100 Bloor St. West, Toronto, Ont. Canada M6S 1M7

TORONTO

Estijos 71 m. nepriklausomybės sukakties minėjimas įvyko vasario 25 d. Toronto universiteto Convocation Hall patalpose. Meninę programą atliko trys asmenys iš Estijos. Organizuotai su tautinėmis vėliavomis šventėje dalyvavo lietuvių ir latvių jaunimas.

Iš vakaro, vasario 24 d., Estų namuose valdžios, spaudos ir tautybių atstovams buvo suruoštas priėmimas. Dalyvavo parlamentarai, miesto tarybos nariai, V. Vokietijos konsulas ir įvairių tautybių atstovai.

Lietuvos gen. konsulo dr. J. Zmuidzino vardu kalbėjo pavaduotojas H. Lapas. Žodį tarė svečias iš Lietuvos dr. Kazimieras Antanavičius. Buvo rodoma Estų Bendruomenės išleista vaizdajuostė anglų kalba apie įvykius Estijoj praeitą vasarą, pateiktas lankstinukas – informacija apie Estiją ir jos išeiviją. **RSJ**

Vajus Punsko Lietuvių kultūros namams jau susilaukė pirmųjų įnašų. Vyriausia amžiumi punskietė Julijona Pečiulienė paskyrė $100. Pasekdami ją, Vytautas ir Irena Pečiuliai paskyrė $100, Kęstutis Budrevičius aukojo $25 ir Adolfas Sagevičius $20. Tam tikslui yra atidarytos sąskaitos lietuvių kredito kooperatyvuose: Prisikėlimo parapijos nr. 157064.17 ir "Paramoje" nr. 9188.

"The Globe and Mail" vasario 22 d. rašo, kad lietuvių tautinio judėjimo tikslas – laimėti rudenį rinkimus į Lietuvos aukščiausiąją tarybą ir išsikovoti, kad kraštas turėtų savo iškeičiančius į kitų valstybių valiutą pinigus, imigracijos ir muitų kontrolę, o taip pat respublika galėtų atmesti Maskvos nutarimus, kurie yra priešingi Lietuvos interesams. Pasak K. Antanavičiaus, būtų idealu jei 15 sovietinių respublikų galėtų panašiai operuoti kaip V. Europos tautų bendruomenė.

Laikraštis priduria, kad tautinį judėjimą Sov. Sąjungoj paskatino Gorbačiovo persitvarkymo ir atvirumo politika. Judėjimas agresyviausia forma išsivystęs Baltijos repsublikose Lietuvoj, Latvijoj ir Estijoj. K. Antanavičius, ekonomikos profesorius, pareiškęs, kad Lietuvoje iš 42 renkamų deputatų į sovietų parlamentą, 30 vietų gali tekti Sąjūdžio žmonėms. Jeigu taip atsitiks, tai bus suprastas sąjūdžio planas, kaip konkrečiai dalyvauti persitvarkyme.

"Aš nesuprantu, kodėl pasidaro tokia sensacija, kai mes kalbame apie nepriklausomybę. Labai liūdna, kad Maskvoj ir Vakaruose žurnalai ir laikraščiai rašo, kad jie (lietuviai reformistai) nori nutraukti ryšius, tai yra netiesa", – sako K. Antanavičius.

Kai K. Antanavičius kalbėjo Toronte, tai "TASS", sovietinė agentūra, paskelbė, kad Lietuvoje susiformavusios jėgos, žodžiais pasisakančios už "perestroiką", o savo darbais jos vykdymą trukdančios.

Dr. Marija ir dr. Juozas Uleckai "Alpha Book Publication" leidyklai, kuri netrukus žada išleisti Antano Kalniaus knygą apie žydų gelbėjimą Lietuvoje, paaukojo $300.

Jolanta Vaičaitytė-Goutt, buvusi torontietė, dabar gyvenanti Prancūzijoje, drauge su savo vyru estu Paryžiuje įsteigė Baltiečių namus (Maison des Pays Baltes), ten organizuoja baltietišką veiklą. Pastaruoju metu Paryžiaus baltiečiai pradėjo leisti neperiodinį žiniaraštį – žurnalą "Nouvelles Baltes", redaguojamą esto Maurice Goutt-Liiv, latvės Astrid Vitols, lietuvės Jolantos Vaičaitytės. Adresas: "Nouvelles Baltes", 1, rue de la Prairie, 94500 Champigny sur Marne, France. Laiške "TŽ" redakcijai J. V. rašo: "Neberašau straipsnių "TŽ", nes patys leidžiame žurnalą . . . Daug kas skaito "TŽ" baltiečių namuose, ypač atvykusieji iš Lietuvos. Tokių skaičius vis didėja".

PADĖKA

Atsigavusi nuo tikros staigmenos, reiškiu nuoširdžią padėką visiems, kurie atsilankė į mūsų namus ir pagerbė mane, besiruošiančią sutikti naujagimį.

Dėkoju rengėjoms Aldonai Stungurienei ir Bernadetai Pečiulienei bei svečiams iš Toronto ir Hamiltono, kurie taip paslaptingai užėmė mūsų namus, o mums sugrįžus priėmė tartum ypatingus svečius.

Dėkinga visiems —
Irena Pečiulienė

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame brangiai dukrai Rūtai ir žentui Vytautui už padarytą staigmeną-vaišes mūsų sidabrinės vedybinio gyvenimo sukakties proga. Dėkojame giminėms ir draugams prisidėjusiems prie dovanos ir vaišių.

Nuoširdi padėka: A. V. Žilinskams (Montrealis), ses. Margaritai ir ses. Loretai (JAV) už pasveikinimą raštu, L. A. Smolskiams, B. V. Gataveckams, A. E. Abromaičiams, T. L. Lorencams, A. V. Buragams, Loretai Tate, S. Hillgrowe, A. Lemežytei ir mūsų brangiems vaikaičiams. Taip pat dėkojame O. Skukauskienei už labai skaniai ir skoningai pagamintą maistą.

Labai dėkingi visiems –
Benigna ir Alfonsas Jonušai

Norite susipažinti su savaitraščiu "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI"? Atsiųskite savo adresą ir gausite keletą numerių nemokamai.

Parduodame ir siunčiame
220 voltų/50 H$_z$
elektrinius reikmenis
įskaitant ir "Camcorders", "VCR" bei "TV" vartojimui Europoje.
Universal Overseas Services
Tel. (416) 755-7779

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave, Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954
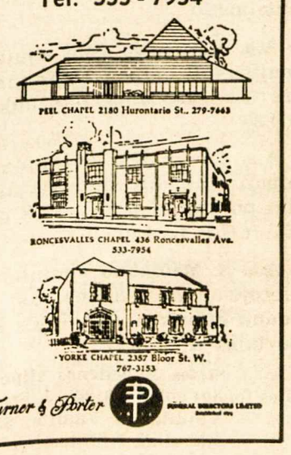

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR

Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300
namų 769-1835
- *Patarnauja lietuvių kalba.*
- *Nemokamas namų įvertinimas*

130 Kennedy Avenue,
Toronto, Ontario M6S 2X9
Ne tik namai, bet ir jūsų ateitis

CHESSINGTON LIMOUSINES
vestuvėms, gimnazijos, universiteto mokslo užbaigimo ir kitom progom.
Lietuviams nuolaida
C. Jason (Jasiūnas) Toronte
Tel. (416) 624-8181

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

1988 metų EKSKURSIJOS
Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS
Greitai bus paskelbtos 1989 metų ekskursijos
Patirtis Vilniaus grupių organizavime daugiau 20 metų. Neapsiriksite, pasirinkite mano organizuojamas grupes, kurias tvarkau su Inturistu per "Kentours" Toronte nuo 1962 m. Kaip lietuviška patarlė sako: Senas jautis vagos negadina. Jei dar nesate pasinaudoję, pamėginkite – įsitikinsite.
Smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu

V. BAČĖNAS
KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1
Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, *B.Sc., LL.B.*
2 Jane St., Suite 500
Bloor ir Jane gatvių kampas
Toronto, Ontario M6S 4W3
Telefonai:
įstaigos (416)**762-7393**
namų **233-0303**

Advokatas VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B.C.L., LL.B., M.B.A.
Ontario ir Kvebeko teisininkų organizacijų narys, dirba firmoje advokatų **Anderson, Sinclair, Walters, Shaw a. Mooney.**
Barristers and Solicitors. Patent a. Trade Mark Agents
Toronto:
Suite 209,
3416 Dundas St.W.
Toronto, Ontario M6S 2S1
767-2127
Mississauga:
Suite 200, Plaza One,
2000 Argentia Road, Mississauga,
Ontario, L5N 1P7,
821-8522 TELEX: 06-960168

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS, *B.A. M.L.S. LL.B,*
perėmė a.a. advokato
Algio Puterio bylas ir testamentus
3425 Dundas St.W., Suite 200
prie Windermere Ave.
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonai:
įstaigos (416)**763-3362**
namų **621-2136**

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker
Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.
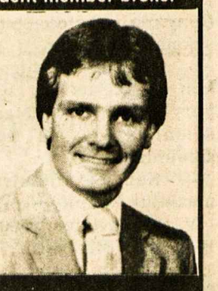
1700 bloor street west toronto, ontario M6P 4C3
769-1616

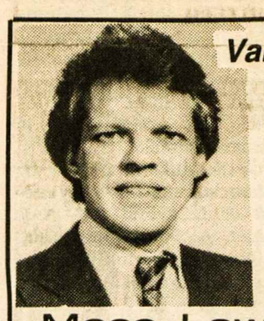
Vaidotas Jonynas, *M.B.A., C.F.A.*
Telefonas (416) 864-2734
- **Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investacijų srityje**
- **Aukso kasyklų analizuotojas**
- **Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"**
- **Sąžinigai patarnauja lietuviškai arba angliškai**

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas
Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti
Justinas Raškauskas
allan BROWN
624-6336 namų **897-0068**
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4078 Dixie Rd., Mississauga, Ont. L4W 1M4

Century 21 **DRESHER Ltd.**
Tel. 233-3334
FAX 233-0285
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį.

DRESHER **INSURANCE BROKERS**
Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1KB
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Bussiness" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

"Tėviškės žiburių" 40 metų sukakties vakaras-pokylis

1989 m. balandžio 1, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje.

Dalyvaukime visi šioje iškilmėje - vakarienėje ir paremkime savo laikraštį!

MENINĖJE PROGRAMOJE *išgirsite* ***"Volungės" chorą****, vadovaujamą muz.* ***D. Viskontienės***

PRAMOGINĖJE DALYJE *galėsite pasidžiaugti smagia orkestro "Les & The Music Masters" šokių muzika*

DALYVAUSITE dviejose loterijose – didžiojoje ir mažojoje (su įėjimo bilietais)

PASIVAIŠINSITE šilta vakariene su vynu.

Stalai (po 10 asmenų) bei vietos užsakomi iš anksto šiokiadieniais "TŽ" administracijoje tel. **275-4672** arba parapijose po pamaldų sekmadieniais. **Bilieto kaina** – $20 asmeniui, studentams po vakarienės įėjimas nemokamas.

Pradžia – 6 valandą vakaro, meninės programos – 6.30 v.v.

Visus dalyvauti kviečia - ***"Tėviškės žiburių" leidėjai***

MONTREALQUE

"Karas nepasibaigė sužeistiems sovietams" – tokį reportažą š.m. vasario 14 d. pirmame puslapyje įsidėjo "The Gazette". Žurnalistas pradeda straipsnį, pažymėdamas, kad yra apie 3500 km nuo Lietuvos iki Taškento karo ligoninės, kurioje gydosi šiaulietis Sigitas (gal) Lukošius rašo: Segitas Lukachus ir Shyaulyai). Sigitas esąs aukštas, lieknas, auksiniais plaukais, mėlynomis akimis. Dabar esąs 22 m. amžiaus ir namuose nebuvęs ketverius metus. Kariavęs su Afganistano partizanais pusantrų metų ir buvo sužeistas – netekęs dešinės akies ir sužalota kairė koja sutrumpėjusi 20 cm. Ligoninėje esąs 18 mėnesių. Turėjęs vienuolika operacijų ir dabar, kaip jis sako, tempiami kojos kaulai. Daktaras sakęs, kad Antrojo pasaulinio karo metu tokiu atveju koja būtų buvusi amputuota, o dabar, atrodo, ligonis galėsiąs normaliai vaikščioti. Žurnalistas kalbėjosi ir su kitais ligoniais, pastebėdamas, kad visą laiką jį lydėjo kas nors iš ligoninės personalo. Įdėta ir Sigito nuotrauka.

Toje pačioje laikraščio laidoje yra žinia, kad vasario 12 d. dešimtys tūkstančių rusų ir lenkų Vilniuje demonstravo prieš Lietuvoje išleistą kalbos įstatymą. Kalbėtojai reikalavo lygių teisių, o kai kurie kvietė streikuoti, jei nebus atsižvelgta į jų reikalavimus.

To paties laikraščio vasario 17 d. laidoje aprašomi vasario 15 d. dviejų šimtų Sąjūdžio tarybos narių nutarimai, reikalaujantys suvereniteto ir neutralumo bei žmogaus ir civilinių teisių, vedančių Lietuvos piliečiams nepriklausomai pasirinkti valdymosi formą. M. Gorbačiovas prieš kelias dienas pasakė, kad Lietuvos atsiskyrimas nuo Sovietų sąjungos esąs ekstremistų ir žmonių su kažkokiomis ambicijomis galvosenos padaras. Laikraštis primena, kad panašūs Estijos reikalavimai Kremliaus buvo atmesti, kaip nekonstituciniai ir negaliojantys. Trumpai užsimenama apie vasario 16 minėjimus, kuriuose dalyvavo šimtai tūkstančių lietuvių. Ši šventė pirmą kartą beveik po 50 metų švenčiama ir buvo leista Komunistų partijos, kuri norinti atgauti populiarumą.

Juozų pagerbimo pietūs ruošiami kovo 12 d. po 11 val. pamaldų AV parapijos salėje. **B.S.**

"The Gazette", Montrealio laikraštis, vasario 17 d. išspausdino žinią, kad Lietuvoje didžiausia tautinio judėjimo organizacija pasisakė už Lietuvos nepriklausomybę ir neutralitetą.

Sąjūdžio taryba vasario 15 paskelbė manifestaciją, kurioje reikalauja, kad Lietuvoje būtų atstatytos "universaliai pripažintos žmonių teisės ir laisvės, iš kurių išplauktų Lietuvos piliečiui pasirinkimas, kaip tvarkyti savo valstybę."

SIGITAS LUKOŠIUS

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Praeitą sekmadienį minėjome Tikinčiosios Lietuvos dieną. Ta proga 11 val. Mišiose jaunimas iškilmingai nešė aukas. Mišių skaitinius skaitė iš Lietuvos atvykęs Persitvarkymo Sąjūdžio tarybos narys ir Toronto Vasario Šešioliktosios iškilmių paskaitininkas dr. Kazimieras Antanavičius. Buvo renkama antroji rinkliava Religinei Lietuvos šalpai.

— Wasagoje pamaldos Gerojo Ganytojo misijoje bus kovo 12, sekmadienį, 11 v.r.

— Ateinantį savaitgalį klebonas kun. J. Staškus bus išvykęs į Sudbury ir Sault Ste. Marie lietuvių kolonijas pravesti Gavėnios susikaupimo.

— Kanados lietuvių kultūros muziejui Anapilyje aukojo: $1,000 – V. Staškevičius; $500 – dr. E. R. Birgiolai; $100 – S. Jankauskas. Motinos Teresės labdarai aukojo: $20.00 – A. Vaišvilienė. Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: $50 – T. B. Dobrovolskiai. Parapijos skoloms numokėti aukojo: $200 – V. Ottienė; $50 – K. Lukošius, R. Petronis.

— Mišios kovo 5, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Joną ir Anelę Vasiukevičius, 11.00 v.r. už parapiją.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių slaugos namams aukojo: $100 – D. V. Simonaitis; $25 – a.a. Kazimiero Otto atminimui – A. A. Valadkos. Iš viso statybos fonde yra $109,856.64. Aukos priimamos "Paramoje" sąsk. nr. 8711, "Talkoje" sąsk. nr. 4259 ir Prisikėlimo parapijos kooperatyve sąsk. nr. 155332.17.

— Praeitą savaitę buvo išsiuntinėti mokesčių pakvitavimai Lietuvių slaugos namų aukotojams. Pastebėję klaidas, malonėkit pranešti LN raštinei tel. 532-3311.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 220 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: Birutė P. Beniušienė iš Neringos, Kazimieras Jocys iš Kauno, Jonas Maniuška iš Vilniaus, Jonas Janulevičius iš Aradnikų, Seinų.

— LN skaitykla perkelta iš buvusio posėdžių kambario į seklyčios prieškambarį I-me aukšte, priešais LN įėjimo duris. Skaitykla atidaryta nuo: pirmadienio iki šeštadienio 10 v. – 4 v. p.p. Raktas į skaityklą gaunamas LN raštinėje. Sekmadieniais skaitykla bus atidaryta tarp 11.30 v.r. – 2.30 v.p.p. Jei būtų kokių klausimų, prašoma skambinti LN vedėjui Teodorui Stanuliui tel. 532-3311.

— LN vyrų būrelio valdybos posėdis – kovo 1, 7.30 v.v. V. Drešerio įstaigoje.

— LN valdybos posėdis – kovo 9, 7.30 v.v.

— Tradiciniai "Velykų stalo" pietūs – balandžio 2, sekmadienį, 1.00 v.p.p. LN Karaliaus Mindaugo menėje. Rengėjai – Lietuvių namai ir LN moterų būrelis. Bilietai gaunami sekmadienio popietėje ir LN raštinėje.

Atitaisymas "Tėviškės žiburių" 8 nr. buvo pranešta, kad LN vyrų būrelio valdybos pareigų pasiskirstyme baro tarnybą sudaro: P. Genys ir Z. Revas, o turėjo būti: A. Kairys ir P. Genys.

Atitaisymas. "TŽ" 8 nr. buvo paskelbta, kad J. Varanavičius yra Kanados lietuvių žurnalistų valdybos atstovas Hamiltonui, iš tikrųjų jis yra valdybos antras vicepirmininkas.

KLB Toronto apylinkės tarybos rinkimai įvyko š.m. vasario 26 d. Rezultatai bus paskelbti kitame "TŽ" numeryje. Balsavo 424 Toronto apylinkės Bendruomenės nariai.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Ateinantis penktadienis – mėnesio pirmasis. Ligoniai ir seneliai lankomi namuose iš anksto susitarus. Vakare, 7 v. bus einami Kryžiaus keliai, o po jų bus laikomos Mišios. Pirmais penktadieniais yra klausoma išpažinčių rytą ir vakarą prieš Mišias. Šį šeštadienį Gyvojo Rožinio draugija renkasi 10.30 v.r. Rožinio kalbėjimui, o 11 v.r. – Mišios; pensininkų namuose "Vilnius" Mišios – 5 v.p.p.

— Šv. Pranciškaus trečiojo ordino mūsų parapijos kongregacijos Mišios – šį ketvirtadienį, 10 v.r.

— Vasario 25 d. palaidotas a.a. Antanas Giedraitis, 72 m.

— Pakrikštytas Erikas-Mykolas, Gintaro ir Aušros (Vaitkutės) Dalindų sūnelis.

— Mokesčių pakvitavimus galima atsiimti parapijos salėje po Mišių.

— Bilietai į parapijos metinę vakarienę, kuri įvyks kovo 12 d., 5 v.v. parapijos salėje, platinami po Mišių salėje, kitu laiku – skambinti B. Genčiui tel. 532-8531. Programą atliks sol. V. Povilonis ir jo suorganizuota dainos grupė.

— Gavėnios trečiadieniais vyksta mūsų šventovėje Sielovados tarybos paruošta "Gavėnios programa". 7.30 v.v. Mišios, o po jų – temos nagrinėjimas.

— Parapijai aukojo: $500 – dr. R. Barakauskas; $200 – A. Venckus; $100 – T. J. Seriani; $50 – A. J. Vaškevičiai, A. O. Biveiniai; a.a. kun. A. Grauslio paminklui: $50 – V. Montvilas; pranciškonų klierikų fondui: $50 – M. J. B. Žėkai; Motinos Teresės labdarai: $100 – A. Rakauskas.

— Mišios kovo 5, sekmadienį, 8.30 v.r. – už a.a. Mariją Kalinauskienę, 9.20 v.r. – už užmirštas sielas, 10.15 v.r. – už a.a. Apolinarą Čepaitį, už a.a. Elzbietą Civinskienę, už a.a. Petrą Gabrėną, 11.30 v.r. – už parapiją, 7 v.v. – už a.a. Algį Puterį.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos kovo 5 d. įprastu laiku 9.45 v.r. Jas laikys parapijos tarybos nariai. Klebono pareigas einantis kun. P. Dilys nuo kovo 2 iki kovo 10 d. bus Čikagoje, dalyvaus Lietuvių evangelikų tarybos posėdyje ir bus širdies daktarų patikrintas. Jis laikys pamaldas kovo 12 d. įprastu laiku 9.45 v.r.

— Moterų draugijos gavėnios apmąstymo vakaras – kovo 11 d. 7 v.v. šventovėje. Kalbės Irena Delkuvienė, giedos parapijos choras. Kviečiame visus dalyvauti.

— Parapijos taryba pasiskirstė pareigomis: E. Steponas – pirmininkas, E. Bartminas ir G. Šernas – vicepirmininkai, M. Dambarienė ir I. Delkuvienė – sekretorės, J. Novog – iždininkas, E. Pamataitis ir V. Stanaitis – nuosavybės ūkvedžiai, A. Šimkuvienė – jaunimo reikalai, A. Monstvilienė – socialiniai ir visuomenininiai reikalai, W. Dauginis – "Lutheran Toronto Council" atstovas, E. Varden – narys.

— Parapijos choras renkasi pirmadieniais 7.30 v.v. parapijos salėje.

A.a. Stasys Mačikūnas, buvęs Lietuvos kūrėjas – savanoris, Klaipėdos krašto kovų dalyvis, sulaukęs 90 m. amžiaus, mirė 1989 m. vasario 23 d. Niagara Falls. Paliko tris sūnus – Vytautą, Stasį ir Laimutį su šeimomis.

A.a. Griniaus Liūto atminimui Kanados lietuvių fondui po $20 aukojo A. Zarembaitė, A. Vaitonienė, D. Staškevičienė, N. Racevičienė, Z. Stravinskienė, B. Vytienė ir J. Nešukaitis. **KLF**

KAZIUKO MUGĖ

Prisikėlimo salėse kovo 5, sekmadienį.

Mugės tema: 40 metų Toronto skautijai

- Skautininkų-kių laimikių stalas
- Tėvų komiteto valgykla
- Draugovių paviljonai

Proga susitikti visiems su visais

Pradžia — 9.30 valandą ryto

Rengia ir kviečia Toronto "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai bei tėvų komitetas

GYDYTOJŲ DĖMESIUI

Gegužės 17 – 24 d.d. organizuojama medikų grupė į

VI Lietuvos gydytojų suvažiavimą

Grupė išvyksta "Lufthansos" lėktuvu iš Toronto. Užsakymai priimami iš visų Šiaurės Amerikos miestų. Svečiai bus apgyvendinami gydytojų šeimose Vilniuje. Grupę lydės chirurgas iš Vilniaus dr. **Vytautas Našlėnas.** Smulkesnių žinių teiraukitės

Audra Travel Corporation kelionių biure

Tel (416) 769-2500, Fax: (416) 763-6279, telex: 06-967812

2100 Bloor St. West, Toronto, Ont. Canada M6S 1M7

Toronto Lietuvių namuose kovo 5, sekmadienį 6 v.v. pranešimas iš **Vasario 16-sios minėjimo Kaune ir Vilniuje** padarys iškilmėse dalyvavę PLB vicepirm. Gabija Petrauskienė, KLB pirm. Vytautas Bireta, PLJSgos valdybos nariai – Mirga Šaltmiraitė ir Arūnas Pabedinskas.

Baltiečių veteranų sąjungos XI metinis suvažiavimas, įvyks 1989 m. kovo 4 d., latvių Daugavas Vanagi Namuose, 125 Broadview Ave. Registracija – 11 v.r., pradžia – 12 v. Įėjimas – $10, su maistu – $15. Kviečiame Vl. Pūtvio kuopos šaulius gausiai dalyvauti ir prisidėti prie Baltiečių veteranų sąjungos veiklos bendroj kovoj prieš komunistinę vergiją. Šauliai prašomi įsidėmėti šias datas: kovo 4 d. baltiečių veteranų sąjungos suvažiavimas, kovo 5 d. Vl. Pūtvio kuopos metinis susirinkimas, gegužės mėn. kapinių lankymas, birželio mėn. išvežimų minėjimas, rugsėjo mėn. Tautos diena, rugsėjo mėn. Juodo kaspino diena, lapkričio mėn. 71-ji Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventė.

LŠST centro valdyba, matydama sunkią "Kario" ir "Tremties trimito" finansinę padėtį, kreipiasi į visus padalinius ir šaulius, prašydama paremti šiuos leidinius prenumerata ir auka.

Norima ant savanorio kūrėjo, šaulio Antano Verbos kapo pastatyti kuklų paminklą. Aukas siųsti, pažymint: Antano Verbos paminklui, Sisters of the Immaculate Conception, Rte, 21, Putnam, CT 06260

VI. Pūtvio šaulių kuopos valdyba.

A. a. A. Giedraičio atminimui vietoje gėlių E. ir S. Kuzmickai "Tėviškės žiburiams" aukojo $20.

Lietuvos religinei šalpai paremti popietė Lietuvos kankinių parapijoje įvyks kovo 19, sekmadienį, po 11 v. pamaldų, užbaigiant rekolekcijas, didžiojoje Anapilio salėje. Kalbės rekolekcijų vedėjas, meninę programą atliks parapijos choras. Bus šilti pietūs. Bilietus prašoma iš anksto įsigyti parapijos salėje po pamaldų.

Toronto lietuvių ev. liuteronų Išganytojo parapijos choras kovo 19 d., Verbų sekmadienį, 2.30 v.p.p. Toronto Lietuvių namuose rengia giesmių koncertą. Po koncerto kavutė su pyragais. Įėjimas – $5.00. Bilietus galima įsigyti pas choro narius ir prie įėjimo Lietuvių namuose. Koncerto pajamos – naujiems šventovės vargonams.

Tikinčiosios Lietuvos dienos proga – kovo 5, sekmadienį, be jau anksčiau minėtų Kanados vyskupų, savo maldose su mumis jungsis Toronto kardinolas G. Emmett Carter, Vankuverio arkiv. James R. Carney ir Kvebeko kardinolas Louis-Albert Vachon. Sherbrooke arkiv. Jean-Marie Fortier Lietuvą prisimins Kristaus Kūno ir Kraujo šventėje – gegužės 28 d.

V. Taseckas

Aldona Valadkaitė, Kalgario miesto jaunuolių karalaitė (Miss Teen Calgary), š. m. kovo 6 d. Toronte dalyvaus Kanados jaunuolių (Miss Teen Canada) rinkimuose. A. Valadkaitė yra Teresės ir Andriaus Valadkų duktė.

Vasario 16 proga Toronto Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybai suaukota $11.625. KLB Toronto apylinkės valdyba rinko aukas atskirai minėjimo išlaidoms padengti. Praėjusiais metais ta pačia proga KLB krašto valdybai Toronte buvo suaukota per $16.000. **K.**

Toronto Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo valdyba "Tėviškės žiburiams" aukojo $500.

A.a. K. Otto atminimui vietoje gėlių J. ir E. Girėnai "Tėviškės žiburiams" aukojo $15.

A.a. Kazimiero Otto atminimui vietoje gėlių, užjausdama žmoną Veroniką, Aniceta Aperavičienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $20.

A.a. Kazimiero Otto atminimui vietoje gėlių J. D. Kaunaitės "Tėviškės žiburiams" aukojo $20.

A.a. Abromaičio Mečio atminimui Kanados lietuvių fondui po $25 aukojo A. P. Kaziliai ir S. P. Langer.

A.a. S. Mačikūno atminimui vietoje gėlių Algimantas ir Joana Zubrickai "Tėviškės žiburiams" aukojo $25.

A. a. Stefos Bubelienės stipendijos fondui aukojo: $100 – J. Stankus, A. Vaidila, D. Vaidila; $50 – A. G. Bačiuliai, I. Ehlers, A. J. Empakeriai, L. Šileikienė; $40 – J. Yčas; $30 – G. V. Butkiai, D. Lukavičiūtė ir D. Sablinskas, L. ir R. Lukavičiūtės, T. B. Stanuliai; $25 – V. Bireta, A. Malinauskas, L. G. Matukai, R. G. Paulioniai, E. K. Šlekiai, A. E. Šlekiai, V. E. Sužiedėlis, I. B. Wilkinson; $20 – S. J. Andruliai, J. B. Aukštaičiai, B. Čepaitienė, V. K. Gapučiai, S. Giniotis, J. J. Kulikauskai, V. Matulevičius, O. V. Mikšys, V. V. Paškus, L. A. Patašiai, J. Stankus, A. Vaičiūnas, A. Vaidila, G. Vaidila, D. B. Vaidilos, R. Vaidilaitė; $15 – J. Pacevičienė, R. Z. Prakapai; $10 – P. B. Deržinskai, A. S. Dilkus, D. V. Karosai, B. Staliioraitienė; $5 – O. Dirmantienė, J. Gačionienė, J. Maniuška.

Visiems aukotojams, prisiminusiems a. a. mokytoją S. Bubelienę, nuoširdi padėka. Norintys prisidėti prie velionės fondo, aukas gali įnešti į Prisikėlimo parapijos banko sąskaitą 157049.17

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256:5355 **C. I. B.**

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

1989 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ IŠ MONTREALIO

Nuo gegužės 12–26 d.d. — $1999
Nuo birželio 30 – liepos 14 d.d. — $2199

Smulkesnių informacijų reikalu kreiptis:

L. STANKEVIČIUS, 1053 Cr. Albanel, Duvernay, Laval, Quebec, Canada H7G 4K7. **Tel. (514) 669-8834**

LITAS **MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA**

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš $26,000,000 REZERVAS – virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus	11 %	Taupymo – special.	5½%
Term. indėlius:		Taupymo – su gyv. dr.	5¼%
1 metų	9¾%	Taupymo – kasdienines	5 %
180 d. - 364 d.	9¼%	Einamos sąsk.	4½%
120 d. - 179 d.	9 %	RRIF – RRSP – term.	11 %
60 d. - 119 d.	8¾%	RRIF – RRSP – taup.	6½%
30 d. - 59 d.	8½%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 12½%, asmenines – nuo 12½%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00-3.00	———
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00-7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00

PARDUODAMI nauji tautiniai drabužiai 10 ar 12 dydžio. Skambinti po 7 v.v. tel. 787-3838 Toronte.

PIGIAI PARDUODU tinkančius naudoti Lietuvoje naujausių modelių japoniškus video magnetofonus ir video filmavimo kameras "National Panasonic". Nemokamai pristatau į namus. Kreiptis telefonu (416) 385-3453 į Ričardą Hamiltone.

LIETUVIŲ GYDYTOJŲ ir medicinos profesionalų grupė išvyksta į Lietuvą birželio 14 d. Lietuvoje būsime 15 dienų. Apsistosime naujame Kauno viešbutyje. Bus išduodami pažymėjimai dėl federalinių mokesčių nurašymo. Galėsite aplankyti ir pabuvoti visose pageidaujamose Lietuvos vietose. Grupę lydės Romas Pukštys. Kreiptis American Travel Bureau tel. 312 - 238-9787.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronte.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatau į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne, kiekvieno mėnesio 15 "Vilnius Manor" pensininkų namuose.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.